

SAMARBEJDSAFTALE OM PFA PLUS – OVERENSKOMSTAFTALEN

(Det tilpassede overenskomstgrundlag for TDC og Dansk Metal)

TDC A/S

Teglholmegade 1
2450 København SV
CVR 14 77 39 08
(herefter betegnet "TDC")

Dansk Metal

Molestien 7
2450 København SV
(herefter betegnet "Dansk Metal")

og

PFA Pension, forsikringsaktieselskab

Sundkrogsgade 4
2100 København Ø
CVR 13 59 43 76
(herefter betegnet "PFA Pension")

1. Hvem er omfattet af samarbejdsaftalen

Denne samarbejdsaftale fastlægger, hvordan PFA Pension udformer en gruppepensionsordning, der omfatter pensionsordninger med opsparing og forsikringer for medarbejdere i de virksomheder, der fremgår af samarbejdsaftalen. Gruppepensionsordningen omfatter også forsikringsordninger for medarbejdere, der kun har forsikringer men ingen opsparing i deres ordninger.

1.1. Aftaleparter

De tre aftaleparter i denne samarbejdsaftale kan træffe aftale for alle gruppemedlemmerne om alle forhold og ændringer af disse, der vedrører samarbejdsaftalen, og som dermed vedrører gruppepensionsordningen.

1.2. Medarbejdere, der omfattes af gruppepensionsordningen

Samarbejdsaftalen omfatter medarbejdere i følgende virksomheder samt medarbejdere i de virksomheder, som tiltræder denne samarbejdsaftale:

- TDC A/S, CVR 14 77 39 08
- TDC Reinsurance A/S, CVR 27 43 27 51

Disse virksomheder vil herefter blive betegnet som "TDC-koncernen".

Der kan på et senere tidspunkt tilsluttes yderligere virksomheder.

1.3. Indmeldelse af medarbejdere

TDC-koncernen indmelder alle nuværende og fremtidige medarbejdere, der er omfattet af overenskomstgrundlaget mellem TDC og Dansk Metal, i gruppepensionsordningen i PFA Pension.

Arbejdsgiveren indmelder medarbejdere i gruppepensionsordningen med virkning fra ansættelsestidspunktet, dog tidligst efter udløbet af en eventuelt fastsat prøvetid. Tilmeldingen følger de til enhver tid aftalte regler iht. overenskomstgrundlaget mellem TDC og Dansk Metal. Medarbejdere, som ikke omfattes af gruppepensionsordningen fra ansættelsestidspunktet, tilmeldes en forløberordning jfr. pkt. 1.5 i denne samarbejdsaftale. Medarbejderens pensionsordning bliver så vidt muligt oprettet med de standarder, som fremgår af bilagene Opsparing og PFA KundeKapital og Oversigt over forsikringer.

For overenskomstansatte medarbejdere er det arbejdsgiverens ansvar, at indmeldelsen som minimum følger kravene, som er angivet i overenskomsten.

Medarbejderen kan vælge at ændre sin pensionsordning inden for de rammer, der gælder for pensionsordningen. Hvis medarbejderen ønsker at forhøje indbetalingen, tilknytte forsikringer, herunder indbetalingssikring, eller forhøje forsikringer, kan dette kræve, at medarbejderen

skal afgive helbredsoplysninger, der er tilfredsstillende i henhold til PFA Pensions til enhver tid gældende regler.

1.4. Medarbejdere, der ikke omfattes af gruppepensionsordningen

Følgende nuværende medarbejdere er ikke omfattet af gruppepensionsordningen:

- Lukket gruppe af medarbejdere, omfattet af Kollektiv Pension i PFA Pension. Pr. 27. september 2018 er der 59 medarbejdere med en sådan pensionsordning.

1.5. Medarbejdere, der omfattes af dele af gruppepensionsordningen

Medarbejdere, der tilmeldes forløberordningen, omfattes af PFA Kritisk sygdom og PFA Liv med virkning fra ansættelsestidspunktet.

Medarbejdere med tjenestemandspensionsrettigheder, som ikke er omfattet af en PFA Plus pensionsordning, er fortsat omfattet af PFA Kritisk sygdom og PFA Liv, hvis de var omfattet af disse forsikringer inden den 1. januar 2019. Dette er i henhold til Særaftale I, Lokalaftale 23 af 2. marts 2001, punkt 6.

Medarbejdere, som fortsat er omfattet af Kollektiv Pension i PFA Pension, omfattes af PFA Kritisk sygdom.

Forsikringerne er en del af gruppepensionsordningen.

1.6. Forsikringernes niveau for medarbejdere med bestående forsikringer

En medarbejder, der har forsikringer i sin PFA Plus pensionsordning umiddelbart inden ændringen af gruppepensionsordningen, som omfatter pensionsordninger med PFA Plus, vil få forsikringer med tilsvarende dækningsstørrelser efter ændringen af gruppepensionsordningen. Det forudsætter dog:

- at medarbejderen ikke har været helt eller delvist afholdt fra at få den pågældende type forsikring, eller fra at forhøje en forsikring i samme omfang som andre medarbejdere, i sin hidtidige PFA Plus pensionsordning/forsikringsordning som følge af medarbejderens individuelle forhold
- at det er muligt for medarbejderen at få den pågældende type og størrelse af forsikring i gruppepensionsordningen i følge denne samarbejdsaftale med bilag
- at medarbejderen ikke er berettiget til udbetalinger eller indbetalingsforsikring (præmiefritagelse) som følge af nedsat erhvervsevne fra en hidtidig forsikring, eller
- at medarbejderen ikke er omfattet af de forhold, som er nævnt på "Erklæring om erhvervsevne", hvis medarbejderen modtager en sådan i forbindelse med ændringen af gruppepensionsordningen.

Hvis medarbejderen er omfattet af de forhold, som er nævnt på "Erklæring om erhvervsevne", vil PFA Pension beslutte, om medarbejderen skal bibeholde den hidtidige PFA Plus pensionsordning inkl. forsikringer helt eller delvist, eller om medarbejderen kan få den ændrede PFA Plus pensionsordning eventuelt i en tilpasset version på samme niveau som i den hidtidige PFA Plus pensionsordning.

1.7. Mulighed for forhøjelse af forsikringer

En medarbejder, der har forsikringer i sin PFA Plus pensionsordning umiddelbart inden ændringen af gruppepensionsordningen, som omfatter pensionsordninger med PFA Plus, kan i perioden fra 1. januar 2019 til 30. juni 2019 forhøje sine forsikringsdækninger inden for de rammer, der fremgår af samarbejdsaftalen, såfremt de følgende betingelser er opfyldt.

En sådan forhøjelse af forsikringsdækninger forudsætter, at medarbejderen ikke er omfattet af de forhold, der er nævnt på "Erklæring om erhvervsevne", som medarbejderen modtager og skal returnere til PFA Pension, hvis et eller flere forhold er relevante for medarbejderen.

PFA Pension udleverer en arbejdsgivererklæring, som TDC-koncernen skal udfylde og aflevere til PFA Pension henholdsvis to uger før og en uge efter den 1. januar 2019. På arbejdsgivererklæringen skal TDC-koncernen anføre de medarbejdere, som er syge, ansat i fleksjob eller arbejder på nedsat tid af helbredsmæssige årsager. Hvis TDC-koncernen har kendskab til, at medarbejdere får eller er ved at ansøge om udbetaling af forsikring ved nedsat erhvervsevne, skal disse også anføres. PFA Pension vil kontakte de anførte medarbejdere, som har forsikring ved nedsat erhvervsevne, og oplyse om, at de er anført på en arbejdsgivererklæring og vil undersøge, om erhvervsevnen er nedsat. Hvis dette er tilfældet, kan de kun forhøje forsikringsdækninger, hvis de giver PFA Pension helbredsoplysninger, som PFA Pension vurderer er tilfredsstillende.

Medarbejdere, der inden den 1. januar 2019 har oplyst til PFA Pension, at forhold på "Erklæring om erhvervsevne" er relevante for dem, kan kun forhøje forsikringsdækninger, hvis de giver PFA Pension helbredsoplysninger, som PFA Pension vurderer er tilfredsstillende. Det gælder ligeledes for medarbejdere, som har været anført på en arbejdsgivererklæring med medarbejdere med særlige helbredsmæssige forhold i forbindelse med et eventuelt tidligere skift af pensionsleverandør og hvor PFA Pension vurderede, at deres erhvervsevne var nedsat.

2. Kommunikation til medarbejdere

PFA Pension informerer hver medarbejder i TDC-koncernen om opsparing og forsikringer i medarbejderens pensionsordning ved at anvende medarbejderens kontaktoplysninger i TDC-koncernen, fx arbejdsmail eller arbejdstelefon. PFA Pension kontakter medarbejderen med post, telefonopkald, eller elektronisk ved e-mails og nyhedsbreve, samt sms og app-beskeder.

3. Ændring af gruppepensionsordning og pensionsordninger for medarbejdere

PFA Pension kan ændre pensionsvilkår, priser og omkostninger i overensstemmelse med Pensionsvilkår for PFA Plus. Muligheden for at ændre priser er dog begrænset af det, der fremgår af prislisten til Samarbejdsaftale om PFA Plus – overenskomstaftalen.

PFA Pension kan ændre bilaget Retningslinjer for administration med samme varsel som ved ændring af Pensionsvilkår for PFA Plus.

Ændringer får virkning for bestående og nye pensionsordninger.

PFA Pensions eventuelle varsling af ændringer vil ske over for TDC (forsikringstager), mens de ikke bliver varslet over for de enkelte medarbejdere eller medarbejderes ægtefæller, registrerede partnere eller samlever. PFA Pension vil informere den enkelte medarbejder eller medarbejderens ægtefælle, registrerede partner eller samlever om ændringer, der vedrører opsparing eller forsikringer i dennes pensionsordning eller forsikringsordning. Dette kan ske ved en kort meddelelse om ændringerne, hvor det også fremgår, hvordan medarbejderen eller medarbejderens ægtefælle, registrerede partner eller samlever kan få yderligere oplysninger.

Ændringer, der er en følge af ufravigeligt ændret lovgivning eller kollektive overenskomster, vil ændre gruppepensionsordningen og pensionsordningerne for medarbejderne. PFA Pension kan uden varsel foretage en ændring af gruppepensionsordningen og pensionsordningerne for medarbejderne, hvis den er en følge af ufravigeligt ændret lovgivning eller kollektive overenskomster. Opsigelsen sker med mindst 3 måneders varsel til ophør den 1. i en måned.

4. Ikrafttrædelse og opsigelse

Denne samarbejdsaftale træder i kraft den 1. januar 2019. Det er parternes hensigt at genforhandle aftalen om 5 år, senest den 1. januar 2024.

Samarbejdsaftalen afløser og erstatter Samarbejdsaftale om PFA Plus af 24. januar 2011 (Overenskomstaftalen) mellem TDC, Dansk Metal og PFA Pension om pensionsordninger og forsikringer for medarbejdere i TDC-koncernen eller disses ægtefæller, registrerede partnere eller samlever.

TDC, Dansk Metal og PFA Pension kan skriftligt opsiges denne samarbejdsaftale med mindst 12 måneders varsel til ophør den 1. i en måned.

5. Underskrift

Denne samarbejdsaftale bliver oprettet med tre originale eksemplarer, et til hver part.

Dato: 1/11-18

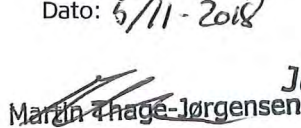
TDC A/S

Dato: 1/11-18

Dansk Metal

Dato: 5/11-2018

Martin Thage-Jørgensen

PFA Pension, forsikringsaktieselskab

Jesper Steensen

Denne samarbejdsaftale er et tilbud, indtil alle parter har underskrevet den. PFA Pensions tilbud ophører, hvis PFA Pension ikke modtager den underskrevne samarbejdsaftale senest den 31. oktober 2018.

Bilag

1. PFA Pensions Bookingportal
2. Opsparing og PFA KundeKapital
3. Oversigt over forsikringer
4. PFA Kritisk sygdom
5. PFA Erhvervsevne
6. PFA Liv
7. Indbetaling
8. Priser
9. Udstationerede og indstationerede medarbejdere
10. Retningslinjer for administration
11. Pensionsvilkår for PFA Plus pr. 1. juli 2018 (for medarbejder)

2.3.3 Investeringstilpasning

Værdien af andele i Høj risiko fonden for de enkelte investeringsprofiler i PFA Investorer vil svinge i takt med den løbende udvikling på finansmarkederne.

PFA Pension foretager en investeringstilpasning af den forsikredes opsparing i PFA Investorer minimum to gange om året, således at opsparingsfordelingen så vidt muligt svarer til den til enhver tid tilsigtede andel i Høj risiko fonden for investeringsprofilen.

Det er PFA Pension, der afgør, hvornår dette sker, og PFA Pension kan ikke holdes ansvarlig for tidspunktet. Hvis PFA Pension vurderer, at det er hensigtsmæssigt, kan PFA Pension dog foretage en eller flere ekstraordinære justeringer årligt. Den forsikrede kan ikke kræve, at der sker en investeringstilpasning.

2.3.4 Ændring og lukning af investeringsprofil

PFA Pension kan til enhver tid tilbyde nye investeringsprofiler og ændre og lukke bestående investeringsprofiler for nytilmelding. PFA Pension giver forsikringstageren besked om dette. PFA Pension offentliggør det over for de forsikrede, hvilket kan ske på mitpfa.dk.

PFA Pension kan helt lukke en bestående investeringsprofil med tre måneders varsel. PFA Pension varsler forsikringstageren og meddeler herefter de berørte forsikrede, hvilken investeringsprofil de vil blive placeret i. Hvis de forsikrede har mulighed for flere investeringsprofiler, vil PFA Pension give forsikrede mulighed for selv at ændre investeringsprofil inden en fastsat frist. Den forsikrede kan ændre investeringsprofil via mitpfa.dk. Har den forsikrede ikke ændret sin investeringsprofil inden udløbet af fristen, vil PFA Pension automatisk foretage ændringen på den dato, som PFA Pension har oplyst til den forsikrede.

2.3.5 Udbetalings sikring i PFA Investorer

2.3.5.1 Udbetalings sikring er afhængig af investeringsprofil

Det fremgår af den forsikredes pensionsbevis, hvilken investeringsprofil i PFA Investorer den forsikrede er omfattet af, og om den forsikrede har udbetalings sikring i PFA Investorer. Punktet "Udbetalings sikring i PFA Investorer" gælder derfor kun for de forsikrede, som har tilknyttet udbetalings sikring.

En forsikret med investeringsprofil A eller B i PFA Investorer kan have udbetalings sikring, medmindre forsikringstageren har fastsat begrænsninger for dette.

En forsikret med investeringsprofil C eller D i PFA Investorer har ingen udbetalings sikring.

Der kan ikke knyttes udbetalings sikring til Individuel KundeKapital. Der kan heller ikke knyttes udbetalings sikring til opsparing i PFA Valgfri eller Du Investorer.

2.3.5.2 Udbetalings sikring for kapitalpension, ratepension og aldersopsparing

Udbetalings sikring tilknyttes gradvist og særskilt for henholdsvis kapitalpension, ratepension og aldersopsparing (afgiftsberigtiget kapitalpension). Udbetalings sikring betyder, at når udbetalings sikringen er tilknyttet fuldt ud, kan udbetalingerne af opsparing for henholdsvis kapitalpension, ratepension og aldersopsparing i investeringsprofil A eller B i PFA Investorer ikke falde under det sikrede niveau

for henholdsvis kapitalpension, ratepension og aldersopsparing – dog med de forbehold, der er nævnt nedenfor.

Det sikrede niveau på tidspunktet for den ønskede udbetalingsstart er først endeligt kendt, når hele opsparingen for henholdsvis kapitalpension, ratepension og aldersopsparing i investeringsprofil A eller B i PFA Investorer er tilknyttet udbetalings sikring.

2.3.5.2.1 Indbetaling som grundlag for udbetalings sikring

Ved den første indbetaling 10 år før den ønskede udbetalingsstart tilknyttes der udbetalings sikring for indbetalingen til investeringsprofil A eller B i PFA Investorer. Herefter sker det for alle indbetalinger til investeringsprofil A eller B i PFA Investorer frem til den ønskede udbetalingsstart.

Hvis der er mindre end 10 år til den ønskede udbetalingsstart, når udbetalings sikringen begynder at blive tilknyttet den pågældende investeringsprofil A eller B i PFA Investorer, vil der blive tilknyttet udbetalings sikring for alle de indbetalinger, der sker efter, at udbetalings sikringen er begyndt at blive tilknyttet investeringsprofil A eller B i PFA Investorer og frem til den ønskede udbetalingsstart.

De nævnte indbetalinger er nettobeløb efter fradrag af udgifter til forsikringer og service og rådgivning og andre omkostninger.

En overførsel af pensionsopsparing til investeringsprofil A eller B i PFA Investorer, efter at indfasningen af udbetalings sikring er begyndt, bliver ikke betragtet som en indbetaling i denne henseende. Ved en sådan overførsel vil der ikke blive tilknyttet udbetalings sikring for hele den overførte opsparing, men tilknytningen af udbetalings sikring vil ske på den måde, der er anført nedenfor i punktet "Udbetalings sikring for opsparing, der bliver overført".

2.3.5.2.2 Opsparing som grundlag for udbetalings sikring

Hvis udbetalings sikring i investeringsprofil A eller B i PFA Investorer tilknyttes inden 10 år før den ønskede udbetalingsstart, vil PFA Pension 9 år før den ønskede udbetalingsstart tilknytte udbetalings sikring svarende til 1/10 af opsparings værdi i investeringsprofil A eller B i PFA Investorer på dette tidspunkt. 8 år før den ønskede udbetalingsstart tilknyttes udbetalings sikring svarende til 1/9 af den resterende opsparing uden udbetalings sikring i investeringsprofil A eller B i PFA Investorer. Hvert efterfølgende år frem til tidspunktet for den ønskede udbetalingsstart vil der blive tilknyttet udbetalings sikring svarende til $1/(X+1)$ af den resterende opsparing uden udbetalings sikring i investeringsprofil A eller B i PFA Investorer, hvor X er antal år før den ønskede udbetalingsstart. Ved fastsættelsen af ydelsen ved den ønskede udbetalingsstart bliver der tilknyttet udbetalings sikring for den resterende opsparing uden udbetalings sikring i investeringsprofil A eller B i PFA Investorer.

Hvis der er mindre end 10 år til den ønskede udbetalingsstart, når udbetalings sikringen begynder at blive tilknyttet den pågældende investeringsprofil A eller B i PFA Investorer, bliver udbetalings sikringen indfaset over en tilsvarende kortere periode. På det tidspunkt udbetalings sikringen begynder at blive tilknyttet, bliver der tilknyttet udbetalings sikring svarende til $(10-X)/10$ af opsparings værdi i investeringsprofil A eller B i PFA Investorer på dette tidspunkt, hvor X er antallet af hele år til den ønskede udbetalingsstart. Herefter vil der, hver gang der er et helt antal år til den ønskede udbetalingsstart, blive tilknyttet udbetalings sikring svarende til $1/(X+1)$ af værdien af den resterende opsparing uden udbetalings sikring i investeringsprofil A eller B i PFA Investorer, hvor X er antal år til den øn-

skede udbetalingsstart. Det vil ske hvert efterfølgende år frem til tidspunktet for den ønskede udbetalingsstart. Ved fastsættelsen af ydelsen ved den ønskede udbetalingsstart bliver der tilknyttet udbetalingsssikring for den resterende opsparing uden udbetalingsssikring i investeringsprofil A eller B i PFA Investorer.

Den nævnte værdi af opsparingen henholdsvis værdien af den resterende opsparing opgøres efter fradrag af udgifter til forsikringer og service og rådgivning og andre omkostninger og skyldige skatter og afgifter.

Hvis der, som en del af den forsikredes pensionsopsparing, er opsparing for livspension, vil der i den nævnte værdi af opsparingen for (fortrinsvis) ratepension henholdsvis værdien af den resterende opsparing for (fortrinsvis) ratepension, der anvendes ved beregning og indfasning af udbetalingsssikring, som er tilknyttet opsparing for (fortrinsvis) ratepension, fragå udgift til en rateforsikring, der så vidt muligt sikrer opsparingen for livspensionen ved den forsikredes død før den ønskede udbetalingsstart.

2.3.5.3 Udbetalingsssikring for livspension

For udbetalingsssikring, der er tilknyttet indbetalinger og opsparing for livspension i investeringsprofil A eller B i PFA Investorer, gælder der som udgangspunkt det samme, som nævnt ovenfor om udbetalingsssikring, der er tilknyttet indbetalinger og opsparing for ratepension i investeringsprofil A eller B i PFA Investorer.

For udbetalingsssikring, der er tilknyttet indbetalinger og opsparing for livspension i investeringsprofil A eller B i PFA Investorer, beregner PFA Pension dog kun det sikrede niveau for udbetalinger for en periode ad gangen. På det tidspunkt, hvor udbetalinger fra livspension skal begynde, bliver det sikrede niveau for udbetalinger kun beregnet for de første 10 år. 5 år efter, at udbetalingerne er begyndt, beregner PFA Pension det sikrede niveau for udbetalinger for den 5-års periode, der vil følge umiddelbart efter den nævnte 10-års periode, hvilket betyder, at beregningen gælder for den 5-års periode, der begynder 5 år efter, at beregningen foretages. Herefter beregner PFA Pension på tilsvarende måde det sikrede niveau for udbetalinger hvert 5. år for en yderligere 5-års periode, der begynder 5 år efter, at beregningen foretages, og som følger efter den 5-års periode, for hvilken der tidligere blev beregnet et sikret niveau.

For en livspension med en tidsbegrænset udbetalingsperiode vil der på denne måde kun blive beregnet et sikret niveau for udbetalinger, indtil den tidsbegrænsede periode ophører. For en livsvarig livspension vil beregningerne ophøre, når den forsikrede dør, og udbetalingerne dermed ophører.

2.3.5.4 Opgørelsesrente ved beregning af det sikrede niveau for udbetalingsssikring

For udbetalingsssikring, der er tilknyttet henholdsvis kapitalpension, ratepension og aldersopsparing (afgiftsberigtiget kapitalpension) i investeringsprofil A eller B i PFA Investorer, bliver det sikrede niveau for udbetalinger beregnet på grundlag af den til enhver tid gældende opgørelsesrente for investeringsprofil A henholdsvis investeringsprofil B, som gælder ved tilknytning af de enkelte dele af udbetalingsssikringen.

For udbetalingsssikring, der er tilknyttet livspension i investeringsprofil A eller B i PFA Investorer, bliver det sikrede niveau for udbetalinger beregnet for den første 10-års udbetalingsperiode på grundlag af den til enhver tid gældende opgørelsesrente for investeringsprofil

A henholdsvis investeringsprofil B og de til enhver tid anvendte forudsætninger om levetider, som gælder ved tilknytningen af de enkelte dele af udbetalingsssikringen. For hver af de efterfølgende 5-års udbetalingsperioder for livspension bliver det sikrede niveau beregnet på grundlag af den til enhver tid gældende opgørelsesrente for investeringsprofil A henholdsvis investeringsprofil B og de til enhver tid anvendte forudsætninger om levetider, som gælder på beregningstidspunktet.

Opgørelsesrenten for investeringsprofil A henholdsvis investeringsprofil B og de til enhver tid anvendte forudsætninger om levetider følger det til enhver tid gældende tekniske grundlag, som PFA Pension har anmeldt til Finanstilsynet.

2.3.5.5 Andel af opsparing i Høj risiko fond i forbindelse med udbetalingsssikring

I forbindelse med tilknytning af udbetalingsssikring omlægges en del af den forsikredes opsparing i investeringsprofil A eller B i PFA Investorer, således at den til sikring af udbetalingerne nødvendige andel af denne opsparing placeres i varighedsfonde. Dette kan afhængigt af markedsforholdene betyde, at andelen i Høj risiko fonden af opsparingen i investeringsprofil A eller B i PFA Investorer kommer under det tilsigtede niveau.

Hvis den forsikrede fravælger udbetalingsssikringen, efter at denne er begyndt at blive tilknyttet, vil opsparingen, der er placeret i varighedsfonde, blive geninvesteret i overensstemmelse med den andel i Høj risiko fonden, der gælder på det pågældende tidspunkt for den valgte investeringsprofil.

2.3.5.6 Udbetalingsssikring for opsparing, der bliver overført

Vælger den forsikrede at overføre opsparing til investeringsprofil A eller B i PFA Investorer, efter at indfasningen af udbetalingsssikringen er påbegyndt, vil der umiddelbart efter overførslen blive tilknyttet udbetalingsssikring svarende til $(10-X)/10$ af det overførte beløb, hvor X er antallet af hele år til den ønskede udbetalingsstart. Herefter vil der, hver gang der er et helt antal år til den ønskede udbetalingsstart, blive tilknyttet udbetalingsssikring svarende til $1/(X+1)$ af den resterende del af det overførte beløb uden udbetalingsssikring, hvor X er antal år til den ønskede udbetalingsstart. Det vil ske hvert efterfølgende år frem til tidspunktet for den ønskede udbetalingsstart. Dette betyder, at på tidspunktet for den ønskede udbetalingsstart bliver der tilknyttet udbetalingsssikring for den resterende opsparing uden udbetalingsssikring i investeringsprofil A eller B i PFA Investorer.

2.3.5.7 Ændring eller bortfald af udbetalingsssikring

2.3.5.7.1 Udgangspunktet for udbetalingsssikring

For udbetalingsssikring tilknyttet kapitalpension, ratepension og aldersopsparing (afgiftsberigtiget kapitalpension) kan det sikrede niveau for udbetalinger, som PFA Pension har oplyst til den forsikrede, som udgangspunkt ikke ændres uden den forsikredes accept. Dette udgangspunkt gælder også for udbetalingsssikring tilknyttet livspension inden for den første 10-års periode og inden for hver af de eventuelt følgende 5-års perioder, hvorimod størrelsen af det sikrede niveau kan være forskellig for alle disse perioder, når perioderne sammenlignes.

Dette udgangspunkt for udbetalings sikring for kapitalpension, ratepension, aldersopsparing og livspension bliver modificeret i det følgende.

2.3.5.7.2 Ændring af beskatning eller anden lovgivning

Det sikrede niveau af udbetalinger, der er omfattet af udbetalings sikring, vil kunne blive nedsat, hvis beskatningen af pensionsafkast ændres, eller der indføres anden form for skat eller afgift af afkastet, eller der sker en anden ændring af lovgivningen, der påvirker udbetalings sikring eller størrelsen af det sikrede niveau. Hvis der sker en ændring af skat eller afgift eller anden form for lovændring, vil PFA Pension beregne et nyt sikret niveau for udbetalinger, hvilket om fornødent vil ske, efter at PFA Pension har ændret det tekniske grundlag, som PFA Pension til enhver tid har anmeldt til Finanstilsynet.

2.3.5.7.3 Indbetalinger er ikke tilstrækkelige

Hvis indbetalingerne ikke er tilstrækkelige til at dække udgifter til forsikring, service og rådgivning samt eventuelle andre omkostninger, nedsættes det sikrede niveau for udbetalinger, der er omfattet af udbetalings sikring, svarende til den del af udgiften, som indbetalingerne ikke dækker. Dette gælder også, hvis indbetalingerne bliver nedsat eller ophører.

2.3.5.7.4 Den forsikrede ophæver opsparingen helt eller delvist

Det sikrede niveau vil blive nedsat forholdsmæssigt, hvis den forsikrede delvist ophæver sin opsparing i investeringsprofil A eller B i PFA Investorer. Det sikrede niveau vil bortfalde, hvis den forsikrede fuldt ud ophæver sin opsparing i disse investeringsprofiler.

2.3.5.7.5 Ændret tidspunkt for ønsket udbetalingsstart eller udbetalingsperiode

Hvis der sker en ændring af tidspunktet for den ønskede udbetalingsstart eller en ændring af længden af udbetalingsperioden, efter at indfasningen af udbetalings sikringen er påbegyndt, vil udbetalings sikringen bortfalde. I så fald vil der, efter at PFA Pension har registreret ændringen, blive tilknyttet udbetalings sikring på tilsvarende måde, som nævnt ovenfor i det 2. afsnit af punktet "Opsparing som grundlag for udbetalings sikring", der vedrører tilfælde, hvor indfasning af udbetalings sikringen begynder mindre end 10 år før den ønskede udbetalingsstart.

2.3.5.7.6 Ændret investeringsprofil

Vælger den forsikrede at skifte mellem investeringsprofilerne i PFA Investorer, efter at indfasningen af udbetalings sikringen er påbegyndt, vil udbetalings sikringen bortfalde.

Hvis den forsikrede skifter over i eller på ny vælger investeringsprofil A eller B i PFA Investorer, vil der kunne blive tilknyttet udbetalings sikring på tilsvarende måde, som nævnt ovenfor i det 2. afsnit af punktet "Opsparing som grundlag for udbetalings sikring", der vedrører tilfælde, hvor indfasning af udbetalings sikringen begynder mindre end 10 år før den ønskede udbetalingsstart.

Desuden vil der kunne blive tilknyttet udbetalings sikring for indbetalinger på den nye investeringsprofil A eller B i PFA Investorer, der sker, efter at udbetalings sikringen er blevet tilknyttet og frem til tidspunktet for den ønskede udbetalingsstart.

2.4 PFA Valgfri

2.4.1 Generelt om PFA Valgfri

PFA Pension forestår investeringen for den forsikrede.

Den forsikrede kan vælge det tilsigtede risikoniveau, som fastlægges ud fra, hvilken andel af opsparingen der bliver tilsigtet at være i Høj risiko fond henholdsvis Lav risiko fond.

Opsparingen vil være fordelt mellem de to fonde svarende til det tilsigtede risikoniveau dels ved oprettelsen af PFA Valgfri og dels ved den forsikredes senere valg af et andet tilsigtet risikoniveau og dels ved investeringstilpasninger. I perioderne mellem disse tidspunkter kan fordelingen mellem de to fonde afvige fra det tilsigtede risikoniveau i takt med udviklingen på finansmarkederne.

PFA Pension kan fastsætte begrænsninger for valg af det tilsigtede risikoniveau. PFA Pension kan fastsætte forskellige tilsigtede risikoniveauer, den forsikrede kan vælge mellem. PFA Pension kan fastsætte intervaller, som det tilsigtede risikoniveau kan variere inden for og som den forsikrede kan vælge mellem.

Forsikringstageren kan have fastsat begrænsninger for den forsikredes valg af tilsigtet risikoniveau.

2.4.2 Fonde

I PFA Valgfri er der de følgende typer af fonde:

- a. En Høj risiko fond, der indeholder aktiver med høj risiko.
- b. En Lav risiko fond, der indeholder aktiver med lav risiko.

PFA Pension vil i disse to fonde foretage investeringer i de typer af aktiver, som PFA Pension til enhver tid finder hensigtsmæssige. I hver af de to fonde kan investeringerne være sammensat af forskellige typer af aktiver. I hver af de to fonde kan der blandt andet være investeret i børsnoterede aktier, aktie- og renterelaterede finansielle instrumenter, noterede investeringer, ejendomsinvesteringer, forskellige obligationstyper og obligationsbaserede finansielle instrumenter med forskellig risiko og varighed.

2.4.3 Investeringstilpasning

Værdien af andele i Høj risiko fond henholdsvis Lav risiko fond for de enkelte tilsigtede risikoniveauer, i PFA Valgfri kan svinge i takt med den løbende udvikling på finansmarkederne.

PFA Pension kan foretage en investeringstilpasning af den forsikredes opsparing i PFA Valgfri minimum to gange om året, således at opsparingens fordeling så vidt muligt svarer til den til enhver tid tilsigtede andel i Høj risiko fond henholdsvis Lav risiko fond for det tilsigtede risikoniveau.

Det er PFA Pension, der afgør, hvornår dette sker, og PFA Pension kan ikke holdes ansvarlig for tidspunktet. Den forsikrede kan ikke kræve, at der sker en investeringstilpasning.

2.4.4 Ændring og lukning af tilsigtede risikoniveauer

PFA Pension kan til enhver tid tilbyde nye valgmuligheder for tilsigtet risikoniveau og ændre og lukke bestående valgmuligheder for tilsigtet risikoniveau for nyilmelding. PFA Pension giver forsikringsta-

geren besked om dette. PFA Pension offentliggør det over for de forsikrede, hvilket kan ske på mitpfa.dk.

PFA Pension kan helt lukke en bestående valgmulighed for tilsigtet risikoniveau med tre måneders varsel. PFA Pension varsler forsikringstageren og meddeler herefter de berørte forsikrede, hvilket tilsigtet risikoniveau de vil blive placeret i. Den forsikrede kan ændre tilsigtet risikoniveau via mitpfa.dk. Har den forsikrede ikke ændret sit tilsigtede risikoniveau inden udløbet af fristen, vil PFA Pension automatisk foretage ændringen på den dato, som PFA Pension har oplyst til den forsikrede.

2.5 Du Investerer

2.5.1 Generelt om Du Investerer

I Du Investerer foretager den forsikrede selv sine egne investeringsvalg ud fra de udbudte fonde.

Den forsikrede foretager investeringsvalg for henholdsvis indbetalingerne og den bestående opsparing i Du Investerer. Den forsikrede kan til enhver tid angive et nyt investeringsvalg for henholdsvis indbetalingerne og den bestående opsparing i Du Investerer.

2.5.2 Fondsubud

PFA Pension stiller en række interne og eksterne fonde til rådighed i Du Investerer. Interne fonde forvaltes af PFA Pension. Eksterne fonde forvaltes af andre fondsforvaltere.

En ekstern fond administreres af PFA Pension, og den består af en eller flere underliggende fonde samt kontanter. Den eksterne fond har indre værdier, som beregnes af PFA Pension. De indre værdier, som PFA Pension beregner, er forskellige fra de officielle indre værdier for de underliggende fonde.

Opsparingen i PFA Plus opgøres på baggrund af de indre værdier, som PFA Pension beregner, og handler i PFA Plus sker med udgangspunkt i de indre værdier, som PFA Pension beregner, dog inklusiv et kurstillæg ved køb og et kursfradrag ved salg.

Eksterne fonde i Du Investerer kan præsenteres af en ekstern udbyder af informations- og analysetjenester, som kan basere sin rapportering på enten de officielle indre værdier for de underliggende fonde eller på de indre værdier, som PFA Pension beregner.

2.5.3 Ændring af fondsubuddet

PFA Pension kan til enhver tid udvide fondsubuddet i Du Investerer.

PFA Pension kan lukke, sammenlægge eller erstatte en eller flere fonde i Du Investerer med en måneds varsel. PFA Pension varsler forsikringstageren om dette. PFA Pension meddeler herefter de berørte forsikrede, hvordan sammensætningen af investeringerne vil være efter fristens udløb. Ønsker den forsikrede ikke den sammensætning af investeringerne, som PFA Pension har meddelt, skal den forsikrede ændre investeringsvalget. Har den forsikrede ikke ændret sine investeringer inden udløbet af fristen, vil PFA Pension automatisk foretage handlen på den dato, som PFA Pension har oplyst overfor den forsikrede.

PFA Pension kan lukke, sammenlægge eller erstatte en eller flere eksterne fonde i Du Investerer med kortere varsel end en måned, hvis det kan begrundes i forhold, som PFA Pension er uden indflydelse på. PFA Pension varsler forsikringstageren og meddeler herefter de berørte forsikrede, hvilken sammensætning af investeringer de forsikrede vil få, hvis de forsikrede ikke selv ændrer investerings-sammensætning inden fristen udløb.

PFA Pension kan lukke, sammenlægge eller erstatte en eller flere fonde i Du Investerer uden varsel, når PFA Pension vurderer, at det forventes at være til gavn for de forsikrede eller nødvendigt, for at PFA Pension eller de fondsforvaltere, der er udpeget af PFA Pension, til enhver tid opfylder gældende lovgivning. Hvis PFA Pension uden varsel ændrer den sammensætning af investeringer, som de forsikrede har, skal PFA Pension meddele de berørte forsikrede, hvordan investerings-sammensætningen vil være fremover.

2.5.4 Indbetalinger

I Du Investerer kan den forsikrede på mitpfa.dk vælge mellem automatisk investering eller manuel investering af løbende indbetalinger og engangsindbetalinger.

Ved at vælge automatisk investering kan den forsikrede oprette en automatisk regel for, hvordan indbetalinger løbende skal investeres i de ønskede fonde. Den forsikrede har mulighed for at ændre den automatiske regel.

Ved at vælge manuel investering placerer PFA Pension indbetalingerne i en pengemarkedsfond, der indeholder aktiver med lav risiko og med et forventet stabilt afkast. Pengene fra indbetalingerne bliver stående i pengemarkedsfonden, indtil den forsikrede selv investerer dem i andre fonde.

2.5.5 Køb og salg af fondsandele

Køb og salg af fondsandele i Du Investerer sker snarest muligt efter, at den forsikrede har anmodet om dette på mitpfa.dk eller snarest muligt efter, at PFA Pension har modtaget indbetalinger, der skal gå til Du Investerer.

Hvis et køb eller salg af fondsandele sker mere end fem handelsdage efter, at PFA Pension har fået en sådan anmodning eller indbetaling, får den forsikrede en kompensation. Denne kompensation svarer til det afkast for den eller de pågældende fonde, som den forsikrede ville have fået fra og med den 6. handelsdag efter anmodningen eller indbetalingen, hvis købet eller salget af fondsandele var sket ved afslutningen af den 5. handelsdag efter anmodningen eller indbetalingen.

En sådan kompensationen med hensyn til en indbetaling forudsætter, at PFA Pension har modtaget de informationer sammen med indbetalingen, der er nødvendige, for at PFA Pension kan fordele indbetalingen.

Den forsikrede har ikke ret til en kompensation, hvis PFA Pension kan udskyde eller undlade at foretage et køb eller salg af fondsandele ifølge andre bestemmelser i disse pensionsvilkår for PFA Plus.

I PFA Pension er de følgende dage ikke at betragte som handelsdage: lørdage, søndage, helligdage, fredagen efter Kr. Himmelfartsdag, grundlovsdag den 5. juni, juleaftensdag den 24. december og nytårsaftensdag den 31. december. I fonde, der forudsætter eller involverer handel i udlandet, vil dage, hvor der er lukket for sådan

handel i udlandet, ikke blive betragtet som handelsdage for sådanne fonde, selvom sådanne dage betragtes som handelsdage for andre fonde.

2.5.6 Gennemførelse af en handel

Den forsikrede kan på mitpfa.dk afgive en ordre om en handel, der indebærer en oplysning til PFA Pension om, hvordan indbetaling og/eller opsparing skal investeres i fonde i Du Investerer. PFA Pension fastlægger et handelsvindue med de åbningstider, der fremgår af mitpfa.dk.

PFA Pension publicerer købs- og salgskurser for de enkelte fonde i forbindelse med, at handelsvinduet åbner. PFA Pension fastsætter selv købskursen og salgskursen, og herunder differencen mellem disse, for den enkelte fond. PFA Pension kan når som helst publicere nye købskurser og salgskurser, og herunder ændre differencen mellem disse, og de nye kurser vil gælde for alle handler foretaget efter publiceringen. PFA Pension kan, såfremt det skønnes nødvendigt, suspendere al fremtidig handel i en given fond, indtil PFA Pension åbner den igen.

Hvis den forsikrede afgiver en handelsordre inden for åbningstiderne for handelsvinduet, bliver handlen effektueret umiddelbart derefter til de senest publicerede kurser.

Hvis den forsikrede afgiver en handelsordre uden for åbningstiderne for handelsvinduet, bliver handlen effektueret, når handelsvinduet åbner igen, og til de kurser, vinduet åbner med. Den forsikrede kan annullere sine ordrer om handel, som er fremsat uden for åbningstiden for handelsvinduet, forudsat at annulleringen sker inden det tidspunkt, som PFA Pension til enhver tid har fastsat.

PFA Pension forbeholder sig ret til at begrænse gennemførelsen af ordrer for en eller flere fonde, hvis PFA Pension på samme tidspunkt modtager et større antal ordrer på den samme fond fra en eller flere forsikrede.

Hvis der opstår en særlig markedssituation, har PFA Pension ret til ikke at effektuere en ordre.

Hvis der opstår forhindringer, uanset arten af disse, så handlerne ikke umiddelbart kan gennemføres, effektueres den forsikredes ordre om at handle, når forhindringerne er ophørt.

PFA Pension hæfter ikke for økonomiske tab, som den forsikrede måtte pådrage sig som følge af, at den forsikredes ordre om at handle ikke gennemføres.

2.5.7 Udbytte

Værdien af eventuelt udbytte indgår ved kursfastsættelsen på de enkelte fonde.

2.6 Indbetaling til opsparing

PFA Pension anvender alle indbetalinger til den valgte investeringsprofil i PFA Investerer eller til det valgte tilsigtede risikoniveau i PFA Valgfri og/eller til køb af fondsandele ifølge investeringsvalget i Du Investerer.

Inden indbetalingerne fordeles til opsparingen, fratrækkes eventuelt arbejdsmarkedsbidrag og betaling for forsikringer, service og rådgivning samt eventuelle andre omkostninger.

Er indbetalingerne ikke tilstrækkelige til at dække betaling for forsikringer, service og rådgivning samt eventuelle andre omkostninger, bliver det resterende trukket i opsparingen efter nærmere regler, som fremgår af det tekniske grundlag, som PFA Pension til enhver tid har udformet. En del af det samlede tekniske grundlag vil til enhver tid være anmeldt til Finanstilsynet. PFA Pension kan foretage ændringer i det samlede tekniske grundlag uden varsel.

PFA Pension kan fastsætte minimumskrav til størrelsen af indbetalinger.

2.7 Skatter og afgifter

Der betales skatter og afgifter, herunder pensionsafkastskat, efter den til enhver tid gældende lovgivning.

Pensionsafkastskat opgøres mindst en gang årligt.

Positiv pensionsafkastskat bliver fratrukket opsparingen ved salg af fondsandele og/eller ved fradrag i indbetalingerne.

Negativ pensionsafkastskat registreres til modregning i eventuelt fremtidig positiv pensionsafkastskat.

Pensionsafkastskat indgår ved beregning af udbetalingssikring. Dette kan medføre, at den forsikrede ikke vil modtage et særskilt beløb for eventuel negativ pensionsafkastskat ved ophør af en pensionsordning med udbetalingssikring, fordi beløbet er indregnet i udbetaling fra pensionsordningen som led i udbetalingssikringen.

2.8 Den forsikrede kan ikke have Du Investerer, hvis den forsikrede bor i USA

Hvis den forsikrede har fast bopæl i USA eller på USA's besiddelser eller territorier, kan den forsikrede ikke have Du Investerer, fordi dette kan være i strid med reglerne for udenlandske fonde. Hvis den forsikrede får fast bopæl i USA eller på USA's besiddelser eller territorier efter, at den forsikrede har fået Du Investerer, skal den forsikrede straks oplyse dette til PFA Pension. Herefter vil PFA Pension ændre den forsikredes pensionsordning, så den stemmer med reglerne for udenlandske fonde. Dette vil PFA Pension også gøre, hvis PFA Pension erfarer, efter at den forsikrede har fået Du Investerer, at den forsikrede havde fast bopæl i USA eller på USA's besiddelser eller territorier på det tidspunkt, hvor den forsikrede fik Du Investerer.

2.9 Investering efter den forsikredes død

2.9.1 Opsparing

2.9.1.1 Kapitalpension, ratepension og aldersopsparing

Opsparing som kapitalpension, ratepension og aldersopsparing (afgiftsberigtiget kapitalpension) i PFA Investerer, PFA Valgfri eller Du Investerer bliver ved den forsikredes død overført til PFA Investerer, profil A.

PFA Pension kan vælge at give de efterladte mulighed for at vælge anden investeringsprofil/PFA Valgfri/Du Investerer for den del af opsparingen til ratepension, der bliver udbetalt til de efterladte samt tilknytte eller fravælge udbetalingssikring efter samme regler, som der gælder for forsikrede.

Hvis det inden dødsfaldet var valgt, at der skulle være knyttet udbetalingsssikring til opsparing i investeringsprofil A eller B i PFA Investorer, bortfalder udbetalingsssikringen ved dødsfaldet. Hvis der er placeret opsparing i varighedsfondene ved forsikredes død, vil denne opsparing blive overført til PFA Investorer, profil A i forbindelse med dødsfaldet. Hvis forsikrede er påbegyndt udbetaling af sin ratepension og har knyttet udbetalingsssikring, forbliver opsparingen dog i varighedsfondene.

Opsparingen tilskrives løbende afkast og fratrækkes de omkostninger mv., der gælder for pensioner under udbetaling i henhold til de til enhver tid gældende regler, som PFA Pension har anmeldt til Finanstilsynet. Indtil opsparingen er fuldt udbetalt, fastsættes udbetalings størrelse ud fra den tilknyttede opsparing og vil kunne stige eller falde.

2.9.1.2 Livspension og løbende udbetaling til ægtefælle eller samlever

Opsparing som livspension bortfalder ved den forsikredes død. Indtil udbetalingerne fra livspensionen eller ratepensionen til den forsikrede begynder, er denne opsparing så vidt muligt sikret ved en rateforsikring, der bliver udbetalt, hvis den forsikrede dør, inden udbetalingerne til den forsikrede er begyndt. Rateforsikringen ophører, når udbetalingerne til den forsikrede begynder, og derefter er opsparingen ikke længere sikret. En udbetaling fra rateforsikringen sker i overensstemmelse med reglerne i punktet "Kapitalpension, ratepension og aldersopsparing", som er nævnt ovenfor.

Opsparing til løbende udbetaling til ægtefælle eller samlever bortfalder ved den pågældendes død.

2.9.2 Kapitalværdi af livsforsikring

Hvis kapitalværdien ikke skal udbetales som et engangsbetøb, placeres kapitalværdien ved forsikredes død i PFA Investorer, profil A. Herefter fastsættes udbetalings størrelse en gang årligt ud fra den tilknyttede kapitalværdi, og udbetalingen vil kunne stige eller falde i forhold til året før.

2.10 Investering efter den ønskede udbetalingsstart

Fra tidspunktet for den ønskede udbetalingsstart og indtil opsparingen er udbetalt, vil opsparingen fortsætte med den allokering, der var gældende på tidspunktet for den ønskede udbetalingsstart. Har den forsikrede valgt PFA Valgfri eller Du Investorer, vil den forsikrede fortsat kunne ændre det tilsigtede risikoniveau henholdsvis foretage investeringsvalg efter tidspunktet for den ønskede udbetalingsstart.

Udbetalingen fastsættes årligt ud fra opsparingens aktuelle niveau og ud fra en eventuel udbetalingsssikring, der er knyttet til opsparing i investeringsprofil A eller B i PFA Investorer.

2.11 KundeKapital

2.11.1 Pensionsordninger, der har tilknyttet KundeKapital

Det fremgår af den forsikredes pensionsbevis, om den forsikrede har tilknyttet Individuel KundeKapital til sin opsparing. Punktet "KundeKapital" gælder derfor kun for de forsikrede, som har tilknyttet KundeKapital.

Hvis der er mulighed for, at den forsikrede kan fravælge Individuel KundeKapital, orienterer PFA Pension den forsikrede om denne mulighed. Fravalget skal ske på den måde og inden for den frist, som PFA Pension angiver. Et senere fravalg vil betyde, at der derefter ikke opbygges Individuel KundeKapital, mens den allerede opbyggede Individuelle KundeKapital vil blive bevaret.

Individuel KundeKapital fra en tidligere pensionsordning i PFA Pension, som den forsikrede har, overføres til den nye pensionsordning i PFA Plus, hvis der er knyttet Individuel KundeKapital til denne, og opsparingen overføres fra den tidligere pensionsordning i PFA Pension til opsparing i den nye pensionsordning i PFA Plus.

2.11.2 Generelt om KundeKapital

KundeKapital består af Individuel KundeKapital og Kollektiv KundeKapital. Individuel KundeKapital er den del af KundeKapital, som er knyttet til den forsikredes opsparing, mens Kollektiv KundeKapital er beløb, som PFA Pension har overført fra egenkapitalen til KundeKapital.

KundeKapital indgår på lige fod med egenkapitalen i PFA Pensions basiskapital, som er den kapital, der skal dække eventuelle tab i PFA Pension. KundeKapital kan derfor bl.a. blive reduceret ved dækning af tab på forsikringsdriften. Individuel KundeKapital får mindst samme afkast som egenkapitalen i PFA Pension.

2.11.3 Opbygning af Individuel KundeKapital

PFA Pension opbygger Individuel KundeKapital, der er knyttet til den forsikredes opsparing. Opbygningen sker ved, at der beregnes et realiseret resultat, som udgør en vis procentdel af indbetalingen (efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag) til opsparing på den forsikredes pensionsordning, og det realiserede resultat overføres til opsparingen.

Den procentsats for opbygning af Individuel KundeKapital, som PFA Pension til enhver tid anvender, vil PFA Pension til enhver tid anmelde til Finanstilsynet. PFA Pension kan uden varsel ændre satsen, herunder sætte den til nul, ved at anmelde det til Finanstilsynet.

Der bliver opbygget Individuel KundeKapital i forbindelse med indbetalinger til opsparing og overførsel af opsparing fra en anden pensionsleverandør. Der bliver også opbygget Individuel KundeKapital, hvis PFA Pension i en periode yder indbetalingssikring og dermed overtager indbetalingen til opsparing. Der bliver dog ikke opbygget individuel KundeKapital i forbindelse med aldersopsparing (aldersforsikring uden fradragsret, typisk en afgiftsberigtiget kapitalpension).

2.11.4 Forrentning af KundeKapital

I løbet af et kalenderår bliver Individuel KundeKapital forrentet med en foreløbig rente, som fastsættes månedligt forud. Den endelige forrentning af KundeKapital opgøres årligt og svarer mindst til den årlige forrentning af egenkapitalen i PFA Pension. Forrentningen af egenkapitalen kan være positiv eller negativ.

Den endelige forrentning af KundeKapital tilskrives omkring maj måned i det følgende år. Ved udbetaling eller overførsel af Individuel KundeKapital, inden den endelige rente er tilskrevet til Individuel KundeKapital, vil den endelige rente ikke blive tilskrevet det udbetalte eller overførte beløb.

2.11.5 Kollektiv KundeKapital

PFA Pension har overført et beløb fra egenkapitalen til Kollektiv KundeKapital. Kollektiv KundeKapital, inklusiv forrentning og eventuelle nye overførsler fra egenkapitalen, fordeles til de pensionsordninger med opsparing, der til enhver tid er tilknyttet Individuel KundeKapital. Det sker i hovedtræk ved at sikre en mindste forrentning af Individuel KundeKapital og ved at dække eventuelle tab, som Individuel KundeKapital påføres. Den mindste forrentning fastsættes således, at Kollektiv KundeKapital forventes at blive udloddet over en årrække.

PFA Pension kan beslutte en endelig fordeling af Kollektiv KundeKapital.

2.11.6 Udbetaling af Individuel KundeKapital ved pensionering

Individuel KundeKapital udbetales samtidig med udbetaling af opsparingen på den følgende måde.

Individuel KundeKapital, der er knyttet til opsparing til kapitalpension, bliver udbetalt sammen med kapitalpensionen som et engangsbeløb med fradrag af den afgift, der er fastsat i lovgivningen.

Individuel KundeKapital, der er knyttet til opsparing til ratepension, bliver udbetalt løbende sammen med ratepensionen med fradrag af den skat eller afgift, der er fastsat i lovgivningen.

Individuel KundeKapital, der er knyttet til opsparing til livspension, bliver udbetalt løbende sammen med livspensionen med fradrag af den afgift, der er fastsat i lovgivningen.

2.11.7 Udbetaling af Individuel KundeKapital ved den forsikredes død

Ved den forsikredes død udbetaler PFA Pension Individuel KundeKapital, der er knyttet til livspension og kapitalpension, som et engangsbeløb med fradrag af den afgift, der er fastsat i lovgivningen. Ved den forsikredes død udbetaler PFA Pension Individuel KundeKapital, der er knyttet til ratepension, løbende sammen med opsparingen i ratepensionen. Hvis PFA Pension udbetaler opsparingen i ratepension som et engangsbeløb, vil Individuel KundeKapital, der er knyttet til ratepensionen, også blive udbetalt som et engangsbeløb med fradrag af den afgift, der er fastsat i lovgivningen.

2.11.8 Afgiftsberigtigelse af kapitalpension

Hvis den forsikrede ønsker at afgiftsberigtige sin kapitalpension for at oprette aldersopsparing, indgår Individuel KundeKapital tilknyttet kapitalpension i det samlede beløb, der betales afgift af. Der er herefter ikke Individuel KundeKapital for denne del af opsparingen.

2.11.9 Ophævelse af pensionsordning

Ved ophævelse af en pensionsordning udbetaler PFA Pension Individuel KundeKapital sammen med værdien af opsparingen, såfremt PFA Pension opfylder det lovmæssige solvenskrav.

PFA Pension fastsætter, hvor stor en procentdel som Individuel KundeKapital, maksimalt kan udgøre af den resterende opsparing ved ophævelse af en del af opsparingen. Eventuel overskydende Individuel KundeKapital vil blive overført til opsparingen.

Den forsikrede kan ikke disponere særskilt over Individuel KundeKapital.

2.11.10 Opbygget Individuel KundeKapital under et vist niveau

Hvis værdien af forsikredes Individuelle KundeKapital er under et vist niveau, og der ikke længere bliver opbygget Individuel KundeKapital, vil forsikredes eksisterende Individuelle KundeKapital blive ændret til opsparing, hvilket fremgår af det til enhver tid gældende tekniske grundlag, som PFA Pension har anmeldt til Finanstilsynet.

2.11.11 Regler for KundeKapital kan ændres

PFA Pension kan til enhver tid ændre de regler om KundeKapital, der er nævnt ovenfor.

Der er nærmere regler for KundeKapital i PFA Pensions til enhver tid gældende regulativ for beregning og fordeling af realiseret resultat til pensionsordninger i PFA Plus. PFA Pension har til enhver tid anmeldt de detaljerede regler for KundeKapital til Finanstilsynet. PFA Pension kan til enhver tid uden varsel ændre regulativet og de regler, der er anmeldt til Finanstilsynet. KundeKapital skal til enhver tid opfylde kravene for særlige bonushensættelser (type B) i lov om finansiel virksomhed.

2.12 Tab, som PFA Pension ikke er ansvarlig for

PFA Pension er ikke ansvarlig for udviklingen i den forsikredes opsparing.

PFA Pension er ikke ansvarlig for tab, der påføres den forsikrede, hvis sådant tab pådrages som følge af force majeure lignende begivenheder, der indbefatter, men ikke er begrænset til, naturkatastrofe, terrorhandling, krig, oprør, borgerlige uroligheder, uforudsete forbud eller påbud udstedt af en offentlig myndighed, brand, eksplosion, epidemier, strejke, lockout, manglende forsyning af elektricitet eller netværksforbindelser, eller forsynings- eller kommunikationsafbrydelser eller teknologinedbrud, uanset om dette skyldes hacking, virus eller andre årsager, og uanset om dette sker uden for eller i PFA Pension.

PFA Pension er ikke ansvarlig for den forsikredes indirekte tab eller følgeskader.

3 Generelle pensionsvilkår for forsikringer

3.1 Hvornår gruppeforsikringen dækker

En del af gruppepensionsordningen består af gruppeforsikringer. Gruppeforsikringerne begynder på det tidspunkt, der følger af samarbejdsaftalen mellem forsikringstager og PFA Pension.

Når arbejdsgiveren har tilmeldt den forsikrede til gruppepensionsordningen, opretter PFA Pension den eller de forsikringer, som den forsikrede skal have. PFA Pension forpligter den forsikrede til at give PFA Pension besked, hvis bestemte angivne forhold, der kan have betydning for den forsikredes helbred, gør sig gældende.

Hvis den forsikrede ikke giver PFA Pension en sådan besked, dækker forsikringerne fra det tidspunkt, der er angivet i pensionsbeviset. Forsikringerne bliver dog oprettet med et generelt forbehold for de tilfælde, hvor den forsikrede skulle have givet PFA Pension en sådan besked.

Hvis den forsikrede derimod giver PFA Pension en sådan besked om forhold, der kan have betydning for den forsikredes helbred, vurderer PFA Pension om og i givet fald på hvilke betingelser, at forsikringerne kan oprettes.

Ved forhøjelser af dækninger, herunder forhøjelser der skyldes stigning i indbetalingen, kan PFA Pension kræve helbredsoplysninger, der efter PFA Pensions vurdering er tilfredsstillende, eller forsikringen kan oprettes med et tidsbegrænset forbehold.

Det er en betingelse for at opnå ret til en forsikringsydelse, at forsikringsbegivenheden sker i forsikringstiden.

3.2 Hvornår forsikringen generelt ikke dækker

3.2.1 Hvis forsikringstager eller andre afgiver urigtige eller mangelfulde oplysninger

Hvis forsikringstager afgiver urigtige eller mangelfulde oplysninger i forbindelse med forsikringens oprettelse, kan forsikringen bortfalde helt eller delvist efter reglerne i lov om forsikringsaftaler.

Afgiver andre end forsikringstageren urigtige eller mangelfulde oplysninger, har dette forhold samme virkning, som hvis oplysningerne var afgivet af forsikringstager.

3.2.2 Deltagelse i krig uden for dansk område

Forsikringsbegivenheder, der er en følge af krigsdeltagelse eller deltagelse i eller bekæmpelse af oprør eller andre borgerlige uroligheder uden for dansk område, er ikke dækket, medmindre forsikringen har bestået uafbrudt det sidste år før krigen/konflikten. Ved krigsdeltagelse eller deltagelse i eller bekæmpelse af oprør eller andre borgerlige uroligheder forstås deltagelse i væbnede konflikter i form af deltagelse i våbenbærende styrker, herunder politistyrker samt deltagelse i freds- og observatørkorps og lignende indsats i et krigs- eller konfliktområde enten efter ordre fra den danske regering eller i form af frivillig deltagelse.

Deltagelse i fremmedmagters styrker er aldrig dækket.

3.2.3 Krigstilstand eller lignende på dansk område

For de forsikrede, der deltager i Hæren, Søværnet, Flyvevåbnet, Hjemmeværnet, Beredskabskorpset og lignende i forbindelse med krig, krigslignende tilstand eller anden fareforøgelse af tilsvarende art på dansk område, eller i forbindelse med at følgerne af en fareforøgelse rammer dansk område, omfattes krigsrisikoen under forsikringen. Det er dog en forudsætning, at forsikringen ved krigstilstandens (fareforøgelens) indtræden har været uafbrudt i kraft i mindst 1 år. Har forsikringen endnu ikke været i kraft i mindst 1 år ved krigstilstandens (fareforøgelens) indtræden, skal den forsikrede straks gøre anmeldelse til PFA Pension om deltagelse for at opnå afklaring af, hvorvidt og på hvilke vilkår PFA Pension vil overtage risikoen.

Under krig, krigslignende tilstand eller anden fareforøgelse af tilsvarende art på dansk område, eller hvor følgerne af en fareforøgelse rammer dansk område, gælder der for alle forsikrede, herunder også civile, særlige regler. Disse regler vedrører prisberegningen, forsikringer, ophævelse af pensionsordning og ændringer af pensionsordningen, herunder fx ændring til indbetalingsfri pensionsordning. Reglerne findes i PFA Pensions til enhver tid gældende krigsregulativ, der er anmeldt til statens tilsynsmyndighed.

Fra fareforøgelens indtræden kan der således for eksempel ske prisforhøjelser. Størrelserne af de forhøjede priser anmeldes til statens tilsynsmyndighed ved fareforøgelens indtræden og kan løbende reguleres.

PFA Kritisk sygdom bortfalder under krig, krigslignende tilstand eller anden fareforøgelse af tilsvarende art på dansk område, eller hvor følgerne af en fareforøgelse rammer dansk område.

Ved krig, krigslignende tilstand eller anden fareforøgelse af tilsvarende art forstås væbnede konflikter eller andre handlinger, der beror på anvendelse af magt mellem Danmark og en fremmed magt eller mellem fremmede magter indbyrdes samt borgerkrige, oprør eller borgerlige uroligheder.

Det tidspunkt, hvorfra krigstilstandens (fareforøgelens) indtræden og ophør skal regnes, fastsættes af brancheorganisationen for forsikrings- og pensionselskaber eventuelt i samråd med myndighederne.

3.2.4 Forsæt

Der er ikke ret til ydelser, når den forsikrede har fremkaldt forsikringsbegivenheden med vilje (forsæt).

Det gælder dog ikke dødsfald, der skyldes selvmord.

3.2.5 Grov uagtsomhed, selvforskyldt beruselse, påvirkning af euforiserende stoffer, giftstoffer af enhver art, medicin, rusmidler og lignende

Der kan ikke ske udbetaling fra PFA Kritisk sygdom på grundlag af en skade, der:

- a. Er fremkaldt af den forsikrede ved grov uagtsomhed uanset den forsikredes sindstilstand på skadetidspunktet

- b. Er opstået som følge af selvforskyldt beruselse, påvirkning af euforiserende stoffer, giftstoffer af enhver art, medicin, rusmidler og lignende.

3.2.6 Udløsning af atomenergi eller radioaktive kræfter

Der kan ikke ske udbetaling fra PFA Kritisk sygdom på grundlag af en skade, der er en direkte følge af udløsning af atomenergi eller radioaktive kræfter.

3.3 Forsikringstiden

Forsikringstiden er perioden fra, at den forsikrede er dækket af forsikringen, og frem til forsikringen ophører. Forsikringen ophører senest på det tidspunkt, der fremgår af pensionsbeviset.

3.4 Den dækningsgivende løn

Den dækningsgivende løn er den løn, som dækningen beregnes ud fra.

3.5 Fastsættelse af prisen

Priserne for forsikringerne beregnes solidarisk.

Prisen for hver forsikring fastsættes som en gennemsnitspris for de forsikrede, der indgår i gruppen til beregning af den solidariske pris for den pågældende forsikring.

PFA Pension fastsætter den solidariske pris for et år ad gangen. Prisen fastsættes på grundlag af gruppens sammensætning med hensyn til aldre, køn og erhverv, forventninger til udbetalingerne i gruppen, forventninger til udbetalingerne generelt i PFA Pension, markedsmæssige korrektioner og den renteforudsætning, der kan ligge til grund for prisen. Denne årlige ændring i prisen sker uden varsel. PFA Pension giver besked til forsikringstageren.

Endvidere har PFA Pension ret til at ændre den solidariske pris i løbet af året, hvis ovennævnte forudsætninger udvikler sig væsentligt

anderledes end forudsat i grundlaget for prisberegningen. I denne situation varsler PFA Pension forsikringstageren med 30 dages varsel til udgangen af en kalendermåned, hvis der er tale om en forhøjelse af prisen.

3.6 Anmeldelse

En begivenhed, som kan give ret til udbetaling, skal anmeldes til PFA Pension på en måde, som fastsættes af PFA Pension.

Ved ophør af en forsikring skal krav om udbetaling være fremsat over for PFA Pension inden seks måneder efter forsikringens ophør. Ved udløbet af denne frist bortfalder retten til udbetaling.

3.7 Dokumentation

PFA Pension kan til enhver tid kræve dokumentation for, at forsikringsbegivenheden er indtrådt, og at betingelserne for ret til ydelser fortsat er opfyldt, og kan forlange de oplysninger, som PFA Pension vurderer, er nødvendige for bedømmelse heraf.

Den forsikrede er forpligtet til at lade sig undersøge af læger, som anvises af PFA Pension.

Hvis udgifterne til dette ikke dækkes af en anden forsikring, betaler PFA Pension alle udgifter i forbindelse med helbredsundersøgelser, der efter PFA Pensions skøn er nødvendige for at kunne afgøre sin betalingspligt.

Den forsikrede har pligt til at afgive de oplysninger og give de tilladelser til at indhente de lægelige oplysninger mv., som PFA Pension anser for nødvendige for at kunne afgøre sin betalingspligt.

3.8 Rådighedsforhold

Forsikringer har ingen værdi ved opsigelse, ophævelse eller andet ophør af pensionsordningen eller forsikringer.

4 Særlige pensionsvilkår for PFA Kritisk sygdom

4.1 Dækning

Forsikringen dækker med en engangsudbetaling, hvis den forsikrede får stillet en af de diagnoser, der er nævnt i punktet "Kritiske sygdomme", og de øvrige betingelser for dækningen er opfyldt.

4.2 Kritiske sygdomme

De følgende diagnoser anses for kritiske sygdomme, som kan give ret til udbetaling.

1. Blodprop i hjertet af svær grad (akut myokardieinfarkt (AMI))
2. Hjertekaroperation på grund af svær kranspulsåreforkalkning (by-pass/PCI)
3. Kronisk hjertesvigt med svære symptomer i hvile og nedsat funktionsevne
4. Livstruende rytmeforstyrrelser med indoperation af ICD-enhed (hjertestøder)
5. Hjerteklapoperation på grund af hjerteklapfejl
6. Hjerneblødning eller blodprop i hjernen (apopleksi) med blivende følger
7. Sækformet udvidelse af hjernens pulsårer (aneurisme) eller karmisdannelse inde i kraniet (AV-malformation)
8. Svær sygdom i hovedpulsåren (aorta) med tillukning, bristning eller større lokal udvidelse (over 5 cm)
9. a. Kræft med undtagelse af mindre aggressive former
b. Kræft i blod og bloddannende organer med undtagelse af mindre aggressive former
10. Visse godartede svulster i hjerne eller rygmarv med behov for operation efterladende resttumor eller svære blivende følger
11. Dissemineret sklerose (DS)
12. Amyotrofisk lateralsklerose (ALS) eller motorisk nervecellesygdom (MND) med vedvarende og fremadskridende symptomer
13. Kronisk nyresvigt med behov for varig dialysebehandling
14. Større organtransplantation
15. AIDS

16. HIV-infektion ved blodtransfusion eller arbejdsbetinget smitte
17. Muskelsvind (myopati og neuropati) med vedvarende fremadskridende symptomer
18. Myasthenia gravis med vedvarende symptomer
19. Praktisk blindhed – permanent og irreversibelt
20. Total døvhed – permanent og irreversibelt
21. Parkinsons sygdom (paralysis agitans, rystelammelse) med vedvarende symptomer
22. Creutzfeldt-Jakobs sygdom (CJD og vCJD)
23. Hjerne- eller hjernehindebetændelse (inkl. Borrelia og TBE) medførende svære neurologiske følger
24. Tredjegradsforbrænding (ambustio), forfrysning eller ætsning, der dækker mindst 20 % af kroppens overflade

1. Blodprop i hjertet af svær grad (akut myokardieinfarkt (AMI))

Blodprop i hjertet af svær grad (akut myokardieinfarkt (AMI)) definerer PFA Pension som et akut opstået henfald af en del af hjertets muskelvæv, som følge af pludseligt ophørt blodtilførsel til den pågældende del af hjertet.

Diagnosen skal være klar og entydig for akut myokardieinfarkt ud fra en typisk stigning og/eller fald i kardiale biomarkører (fortrinsvis troponin) med mindst én værdi klart diagnostisk forhøjet samt evidens for AMI med **mindst to** af følgende kriterier:

- a. Symptomer på myokardieiskæmi (pludseligt opståede vedvarende brystmerter)
- b. EKG-forandringer tydende på nyopstået iskæmi (ST-T ændringer, nyt venstresidigt grenblok) eller udvikling af patologiske Q-takker på ekg'et
- c. Billeddiagnostisk evidens (ekkokardiografi, myoscintigrafi eller MR-scanning) for nyopstået tab af hjertemuskelvæv/regional dyskinesi.

Diagnosen skal være stillet på hospital eller af kardiologisk speciallæge.

2. Hjertekaroperation på grund af svær kranspulsåreforkalkning (bypass/PCI)

Hjertekaroperation på grund af svær kranspulsåreforkalkning (bypass/PCI) definerer PFA Pension som revaskulariserende behandling ved kranspulsåreforkalkning af et eller flere af hjertets kar, som ikke kan behandles tilfredsstillende medicinsk. Herunder regner PFA Pension:

- a. Planlagt eller gennemført ballonudvidelse af en eller flere hjertepulsårer (PCI), evt. med indlæggelse af stent, eller
- b. Planlagt eller gennemført åben hjertekirurgisk revaskularisering (bypass operation) af en eller flere hjertepulsårer.

Ved planlagt operation skal den forsikrede være accepteret på venteliste.

3. Kronisk hjertesvigt med svære symptomer i hvile og nedsat funktionsevne

Kronisk hjertesvigt med svære symptomer i hvile og nedsat funktionsevne definerer PFA Pension som en tilstand med kronisk nedsat uddrivningsfraktion (EF) i venstre ventrikel på 30 % eller derunder, med funktionel begrænsning i hvile (fx dyspnø, træthed, palpitationer) og som forværres ved enhver form for aktivitet (jf. New York Heart Associations klassifikation NYHA klasse III eller IV) og hvor:

- a. Påvirkningerne er til stede på trods af sufficient behandling i mere end 6 måneder, eller
- b. Der er gennemført indoperation af cardioverter defibrillator (ICD-enhed).

Diagnosen skal være stillet på en kardiologisk afdeling eller af kardiologisk speciallæge.

Det er en betingelse for at opnå dækning efter denne bestemmelse, at det beskrevne hjertesvigt er diagnosticeret i forsikringstiden, og at også de beskrevne påvirkninger er bekræftet af en kardiologisk afdeling eller kardiologisk speciallæge i forsikringstiden.

4. Livstruende rytmeforstyrrelser med indoperation af ICD-enhed (hjertestøder)

Livstruende rytmeforstyrrelser med indoperation af ICD-enhed (hjertestøder) definerer PFA Pension som planlagt eller gennemført implantation af implanterbar cardioverter defibrillator (ICD) på grund af tidligere livstruende hjerterytmeforstyrrelse.

Ved planlagt operation skal den forsikrede være accepteret på venteliste.

5. Hjerteklapoperation på grund af hjerteklapfejl

Hjerteklapoperation på grund af hjerteklapfejl definerer PFA Pension som planlagt eller gennemført hjertekirurgisk behandling for hjerteklapfejl (forsnævring eller utæthed), med indsættelse af kunstig mekanisk eller biologisk hjerteklapprotese samt homeografit eller klapplastik.

Ved planlagt operation skal den forsikrede være accepteret på venteliste.

6. Hjerneblødning eller blodprop i hjernen (apopleksi) med blivende følger

Hjerneblødning eller blodprop i hjernen (apopleksi) med blivende følger definerer PFA Pension som en akut opstået beskadigelse af hjernen eller hjernestammen med samtidig opståede objektive neurologiske udfaldssymptomer af mere end 24 timers varighed, og som enten skyldes:

- a. En spontant eller traumatisk opstået blodansamling i hjernen eller mellem hjernehalvdele, som følge af et bristet blodkar eller en misdannelse i hjernens kar, eller
- b. En forsnævring eller tillukning af en pulsåre (arterie) opstået i hjernen pga. en trombose eller emboli,

hvor tilfældet har medført blivende følger i form af neurologiske udfald, svarende til den ved hjernescanning (CT/MR) påviste hjernebeskadigelse.

Dækningen kan desuden omfatte en blodprop i hjernen, hvis samtlige klassiske kliniske tegn på blodprop i hjernen er opfyldt, og der er blivende neurologiske følger (vurderet tidligst efter 3 måneder) svarende til hjernebeskadigelsen i form af lammelser, føle-, syns- eller taleforstyrrelser, gangbesvær, koordinations- eller bevidsthedsforstyrrelse.

Dækningen **omfatter ikke:**

- a. Transitorisk cerebral iskæmi (TCI)/transitorisk iskæmisk attack (TIA)
- b. Tidligere hjerneinfarkter påvist tilfældigt ved hjernescanning (CT/MR)

- c. Blodpropper eller blødninger i den perifere del af nervevævet, dvs. udenfor hjernen (fx øjne, øre, hypofyse).

Diagnosen skal være stillet på en neurologisk eller neurokirurgisk afdeling, eller være bekræftet af en neurologisk speciallæge, og anden årsag til de neurologiske følger skal være udelukket.

Det er en betingelse for at opnå denne dækning efter denne bestemmelse, at den beskrevne hjerneblødning eller blodprop i hjernen (apopleksi) er diagnosticeret i forsikringstiden, og at også de beskrevne neurologiske følger er bekræftet af en neurologisk speciallæge i forsikringstiden.

7. Sækformet udvidelse af hjernens pulsårer (aneurisme) eller karmisdannelse inde i kraniet (AV-malformation) inkl. kavernøst angiom

Sækformet udvidelse af hjernens pulsårer (aneurisme) eller karmisdannelse inde i kraniet (AV-malformation) definerer PFA Pension som operation eller behandling for en defekt i hjernens kar i form af:

- a. Én eller flere sækformede udvidelser af hjernens pulsårer eller
- b. Arteriovenøse karmisdannelser (inkl. kavernøst angiom)

som er påvist ved røntgen af hjernens pulsårer (angiografi) eller ved CT/MR scanning.

Diagnosen skal være stillet på en neurologisk eller neurokirurgisk afdeling, eller være bekræftet af en neurologisk speciallæge. Dækningen omfatter desuden tilfælde med operationsindikation, hvor operationen ikke kan gennemføres af tekniske årsager. Ved planlagt operation skal den forsikrede være accepteret på venteliste.

8. Svær sygdom i hovedpulsåren (aorta) med tillukning, bristning eller større lokal udvidelse (over 5 cm)

Svær sygdom i hovedpulsåren (aorta) med tillukning, bristning eller større lokal udvidelse definerer PFA Pension som en bristning (ruptur), en tillukning (okklusion), en lokal udvidelse (aneurisme) til over 5 cm i diameter eller en aortadissektion med ruptur i aortas indre lag og blødning ind i aortavæggen.

Diagnosen aneurisme eller dissektion skal være stillet ved MR-scanning eller aortografi samt ultralydsundersøgelser, ekkokardiografi eller CT-scanning af abdomen.

Aortaokklusion skal være diagnosticeret ud fra kliniske fund samt en aortografi eller MR-angiografi.

Dækningen omfatter den thorakale og abdominale aorta, men ikke deres grene.

9.a. Kræft med undtagelse af mindre aggressive former

Kræft (cancer) med undtagelse af mindre aggressive former definerer PFA Pension som en ondartet (malign) svulst (tumor) diagnosticeret histologisk og karakteriseret ved ukontrolleret vækst af maligne celler, som har tendens til invasion af omkringliggende væv og tendens til lokalt recidiv samt tendens til spredning til regionale lymfekirtler og andre organer (metastasering).

Dækningen omfatter også lavgrads astrocytomer, selv om de beskrives som benigne.

Dækningen **omfatter ikke:**

- a. Tumorer klassificeret som præmaligne, noninvasive, carcinoma in situ, borderline eller med lavt malignt potentiale (uanset valg af behandling).
- b. Alle former for hudkræft (inklusive lymfomer i hud), bortset fra modermærkekræft stadie 1-4 (malignt melanom).
- c. Prostata cancer med en Gleason score på 6 eller derunder (klinisk spredning svarende til T2NoMo er dækket).
- d. Blærepapillomer.
- e. Kaposi sarkom.

Diagnosen skal være baseret på histologisk eller cytologisk undersøgelse af fjernet svulst eller biopsi heraf foretaget af speciallæge i vævs- og celleundersøgelser (patologisk anatomi).

9.b. Kræft i blod og bloddannende organer med undtagelse af mindre aggressive former

Kræft i blod og bloddannende organer med undtagelse af mindre aggressive former definerer PFA Pension som ondartede (maligne) sygdomme opstået i blod, lymfe eller knoglemarvens bloddannende celler, karakteriseret ved et atypisk blodbillede med ukontrolleret vækst af blodceller og tendens til progression og recidiv.

Dækningen omfatter:

- a. Akut leukæmi, kronisk leukæmi (CML) i accelereret fase eller blastkrise og behandlingskrævende kronisk lymfatisk leukæmi (CLL).
- b. Burkitts lymfom (alle stadier), Hodgkins lymfom stadie II til IV, non-Hodgkins lymfom stadie II-IV, bortset fra Waldenstrøms makroglobulinæmi.
- c. Højrisiko myelodysplastisk syndrom (MDS) og kronisk myelomonocytisk leukæmi (CMML) type 2.
- d. Behandlingskrævende myelomatose/solitært myelom.

Med behandlingskrævende forstås celledræbende behandling (kemoterapi) og/eller allogen knoglemarvstransplantation.

10. Visse godartede svulster i hjerne eller rygmarv med behov for operation efterladende resttumor eller svære blivende følger

Visse godartede svulster i hjerne eller rygmarv med behov for operation efterladende resttumor eller svære blivende følger definerer PFA Pension som godartede (benigne) svulster opstået i hjerne, hjernestamme, rygmarv eller disse organers hinder, som enten

- a. ikke har kunnet fjernes helt ved operation, eller
- b. som efter operation efterlader følgetilstande i nervesystemet, der medfører en mængdegrad på mindst 15 % fastsat efter Arbejdsskadestyrelsens méntabel.

Forsikringen omfatter også tilfælde, hvor operation ikke kan gennemføres af tekniske grunde.

Mængdegraden kan tidligst vurderes når følgetilstanden er stationær, dvs. omkring 3-6 måneder efter operationen.

Dækningen **omfatter ikke:**

- a. Cyster eller granulomer
- b. Hypofyseadenomer
- c. Acusticus neurinomer (Schwannomer)
- d. Svulster i kranie-/hjernerener, f.eks. synsnerven, hørenerven

Det er en betingelse for at opnå dækning efter denne bestemmelse, at den beskrevne svulst er diagnosticeret i forsikringstiden, og at

også de beskrevne følgetilstande i nervesystemet er bekræftet i forsikringstiden.

11. Dissemineret sklerose (DS)

Dissemineret sklerose (DS) definerer PFA Pension som en kronisk sygdom i centralnervesystemet, der har vist sig ved

- a. Ét eller flere attackker (episoder af neurologiske udfaldssymptomer fra forskellige dele af nervesystemet), som er efterfulgt af hel eller delvis remission eller
- b. Et hastigt fremadskridende forløb af progressiv MS med vedvarende neurologiske udfaldssymptomer fra forskellige dele af centralnervesystemet.

Diagnosen skal være stillet af en speciallæge i neurologi og være bekræftet ved typiske forandringer af hjernens hvide substans ved MR-scanning, eventuelt suppleret med fund af typiske oligoklonale bånd i spinalvæsken (intrathekal antistof produktion).

Ved udtalte læsioner kan hypodense bånd på CT-scanning bekræfte diagnosen, ligesom forlænget latenstid ved neurofysiologiske undersøgelser/evoked potentials (især VEP) også kan støtte diagnosen.

Dækningen omfatter således fx ikke:

- Tilfælde alene med synsnerveudfald (opticus neurit)
- Diagnosen CIS

12. Amyotrofisk lateralsklerose (ALS) eller motorisk nervecellesygdom (MND) med vedvarende og fremadskridende symptomer

Amyotrofisk lateralsklerose (ALS) eller motorisk nervecellesygdom (MND) med vedvarende og fremadskridende symptomer definerer PFA Pension som en kronisk sygdom som skyldes fremadskridende nedbrydning af nervesystemets motoriske celler i rygmarv, hjerne-stamme og hjerne, medførende lammelser, muskelsvind og spasticitet.

Diagnosen skal være stillet af en neurologisk speciallæge efter El Escorial kriterierne med lower motor neuron symptomer (LMN) og upper motor neuron symptomer (UMN) i mindst tre regioner samt progression af symptomerne og abnorme fund ved elektromyografi (EMG) i klinisk normal muskel.

13. Kronisk nyresvigt med behov for varig dialysebehandling

Kronisk nyresvigt med behov for varig dialysebehandling definerer PFA Pension som dobbeltsidig nyresvigt, hvor begge nyrer kronisk og uigenkaldeligt er holdt op med at fungere, hvilket medfører behov for varig dialysebehandling.

14. Større organtransplantation

Større organtransplantation definerer PFA Pension som den situation, hvor forsikrede pga. organsvigt modtager organtransplantat. Nedenstående transplantater er omfattet af forsikringen:

- a. hjerte
- b. lunge
- c. lever
- d. hjerte-lunge
- e. hjerte-lunge-lever
- f. nyre
- g. bugspytkirtel
- h. knoglemarv

Ved planlagt transplantation skal den forsikrede være accepteret på venteliste.

Dækningen omfatter ikke transplantation af andre organer, dele af organer, væv eller celler.

15. AIDS

AIDS definerer PFA Pension som AIDS i udbrud. Hvis forsikrede allerede var HIV-positiv, da den forsikrede blev omfattet af forsikringen, dækkes AIDS i udbrud kun, hvis denne diagnose stilles mere end fem år efter, at den forsikrede blev omfattet af forsikringen.

Diagnosen skal være stillet af en speciallæge i infektionsmedicin.

16. HIV-infektion ved blodtransfusion eller arbejdsbetinget smitte

HIV-infektion ved blodtransfusion eller arbejdsbetinget smitte definerer PFA Pension som

- a. Infektion med HIV som følge af blodtransfusion eller anden lægelig behandling modtaget efter den forsikrede blev omfattet af forsikringen. Udbetaling forudsætter, at den forsikrede er berettiget til godtgørelse for transfusionsoverført HIV-infektion af Sundhedsstyrelsen.
- b. Infektion med HIV som følge af en arbejdsbetinget læsion eller smitteudsættelse på slimhinderne under udførelse af forsikredes professionelle erhverv. Udbetaling forudsætter, at den forsikrede er blevet smittet med HIV efter, at den forsikrede blev omfattet af forsikringen. Til dokumentation af smitteoverførslen kræves, at uheldet er anmeldt som arbejdsskade, og at der foreligger en negativ HIV-test udført inden for den første uge efter smitteudsættelsen, efterfulgt af en positiv HIV-test inden for de næste tolv måneder.

17. Muskelsvind (myopati og neuropati) med vedvarende fremadskridende symptomer

Muskelsvind (myopati og neuropati) med vedvarende og fremadskridende symptomer definerer PFA Pension som en veldiagnosticeret anerkendt muskeldystrofi kendetegnet ved progressivt tab af muskelmasse og kraft (fx Duchennes muskeldystrofi, Beckers muskeldystrofi, Limb Girdle muskeldystrofi (LGMD), Facio-scapulo-humeral muskeldystrofi (FSHD), Okulopharyngeal-muskeldystrofi (OPMD), Charcot Marie-Tooth (CMT) eller Dystrofia myotonica).

Dækningen forudsætter at diagnosen er stillet på en neurologisk afdeling ved klinisk undersøgelse, blodprøve (enzym CK eller gentest) samt muskelbiopsi.

18. Myasthenia gravis med vedvarende symptomer

Myasthenia gravis med vedvarende symptomer definerer PFA Pension som en autoimmun neuromuskulær sygdom kendetegnet ved varierende grader af kraftnedsættelse og hurtig udtrætning.

Diagnosen skal være bekræftet ved mindst to af følgende kriterier:

- a. Acetylcholinreceptor (AChR) antistoffer, antiMuSK eller anti-Titin antistoffer i blodet
- b. EMG der viser defekt neuromuskulær transmission
- c. Tydelig behandlingsrespons på relevant medicinsk behandling

Desuden skal diagnosen være stillet på neurologisk afdeling eller af neurologisk speciallæge.

19. Praktisk blindhed – permanent og irreversibel

Praktisk blindhed – permanent og irreversibel definerer PFA Pension som et permanent og irreversibelt synstab på begge øjne, hvor synsstyrken på bedste øje er 1/60 (0,01666) eller derunder eller der er kikkertsyn med en synsfeltindskrænkning til under 10 %.

Diagnosen skal være stillet af en øjenlæge.

20. Total døvhed – permanent og irreversibel

Total døvhed – permanent og irreversibel definerer PFA Pension som et totalt permanent og irreversibelt høretab på begge ører, med en høretærskel på 100dB eller derover på alle frekvenser.

Diagnosen skal være stillet af en ørelæge.

21. Primær Parkinsons sygdom (paralysis agitans, rystelammelse) med vedvarende symptomer

Primær Parkinsons sygdom (paralysis agitans, rystelammelse) med vedvarende symptomer definerer PFA Pension som en kronisk sygdom kendetegnet ved vedvarende øget muskelstivhed (rigiditet), rysten (tremor) og nedsættelse af de spontane bevægelser (oligokinesi).

Diagnosen skal være stillet af en neurologisk speciallæge og dækningen forudsætter tilstedeværelsen af hovedsymptomet bradykinesi/hypokinesi/akinesi (langsomhed) samt et af følgende symptomer:

- a. Rigiditet (stivhed i muskulaturen), eller
- b. Tremor (rysten).

Dækningen **omfatter ikke:**

- Atypisk Parkinson (Parkinson+)
- Sekundær Parkinson.

22. Creutzfeldt-Jakobs sygdom (CJD og vCJD)

Creutzfeldt-Jakobs sygdom (CJD og vCJD) definerer PFA Pension som en progressiv degenerativ sygdom i Centralnervesystemet, forårsaget af prioner.

Diagnosen skal være stillet på relevant sygehusafdeling, og vurderes overvejende sandsynlig ud fra:

- a. Typiske kliniske symptomer, med fremadskridende demens, påvirket koordination, nedsat syn, påvirket taleevne, stivhed mv.
- b. Forandringer på EEG, MR/CT-scanning samt
- c. Laboratorieundersøgelser af spinalvæske (stærkt forhøjet total-tau protein uden ændringer af Alzheimer-markører og prionmarkører (herunder PrP mutationer, 14-3-3 proteinet, neuronspecifik enolase mv.)

23. Hjerne- eller hjernehindebetændelse (inkl. Borrelia og TBE) medførende svære neurologiske følger

Hjerne- eller hjernehindebetændelse (inkl. Borrelia og TBE) medførende svære neurologiske følger definerer PFA Pension som en infektion i hjerne, hjernenerverødder eller hjernehinder, forårsaget af bakterier, vira, svampe m.v., som har medført vedvarende objektive neurologiske følger, svarende til en mængde på 15 % eller mere efter Arbejdsskadsstyrelsens tabel (vurderet af en neurologisk speciallæge).

Diagnosen skal være stillet på en neurologisk eller infektionsmedicinsk afdeling ud fra:

- a. Påvisning af mikrober i spinalvæsken, eller
- b. En rygmarsvæskeundersøgelse med påvisning af tydelig inflammatorisk reaktion (pleocytose) med forhøjet antal hvide blodlegemer, eventuelt suppleret med MR/CT-scanning.

Ved en neuroborreliose som følge af flåtbid skal diagnosen være stillet ud fra spinalvæskeundersøgelser med borreliaspecifikke antistoffer i serum og spinalvæske (IgG, IgM).

Ved Tick-Borne-Encephalitis (TBE) skal diagnosen være verificeret ved påvisning af virusantistoffer i serum og spinalvæske.

De neurologiske følger kan i alle tilfælde tidligst vurderes efter 3 måneder og skal være bekræftet af en neurologisk speciallæge.

Det er en betingelse for at opnå dækning efter denne bestemmelse, at den beskrevne infektion er diagnosticeret i forsikringstiden, og at også de beskrevne neurologiske følger er bekræftet i forsikringstiden.

24. Tredjegradsforbrænding (ambustio), forfrysning eller ætsning, der dækker mindst 20 % af kroppens overflade

Tredjegradsforbrænding (ambustio), forfrysning eller ætsning, der dækker mindst 20 % af kroppens overflade definerer PFA Pension som en brandskade (inkl. forfrysninger eller ætsninger) af tredjegradsgrad, der dækker mindst 20 % af forsikredes legemsoverflade.

Diagnosen skal fremgå af journaludskrift fra brandsårsafdeling.

4.3 Diagnosticering

Diagnosen skal være stillet af en af Sundhedsstyrelsen autoriseret læge med virke i Danmark. PFA Pension kan dog i konkrete tilfælde dispensere fra dette krav.

4.4 Betaling af lægeundersøgelser mv.

PFA Pension betaler udgifterne til de lægeundersøgelser, attester mv., som PFA Pension kræver for at kunne konstatere, om der er en dækningsberettiget diagnose.

4.5 PFA Kritisk sygdom, engangsudbetaling – børn

"PFA Kritisk sygdom, engangsudbetaling - børn" dækker med en engangsudbetaling, hvis den forsikredes barn i forsikringstiden får stillet en af de diagnoser, der er nævnt i punktet "Kritiske sygdomme", og de øvrige betingelser for dækningen er opfyldt.

Hvis den forsikredes barn får stillet en dækningsberettiget diagnose, skal ordet "forsikrede" erstattes med "forsikredes barn" i følgende punkter:

- "Kritiske sygdomme"
- "Undtagelser fra dækning"
- "Særligt om dækning ved cancerlidelse"
- "Frist for fremsættelse af krav om udbetaling"

"PFA Kritisk sygdom, engangsudbetaling - børn" ophører samtidig med, at den forsikredes egen dækning ophører og senest på det tidspunkt, der fremgår af pensionsbeviset.

Medfødte sygdomme og sygdomme, der stammer fra fødslen eller andre sygdomme, der relaterer sig til disse, er ikke dækket af forsikringen.

Ved børn forstås i denne sammenhæng den forsikredes biologiske børn og adoptivbørn, der endnu ikke er fyldt den maksimale alder for dækning, der fremgår under "PFA Kritisk sygdom, engangsudbetaling - børn" i pensionsbeviset. Ved børn forstås endvidere den forsikredes stedbørn og den forsikredes samlevers biologiske børn, adoptivbørn og stedbørn, når disse er hjemmeboende og endnu ikke er fyldt den maksimale alder for dækning, der fremgår under "PFA Kritisk sygdom, engangsudbetaling - børn" i pensionsbeviset. Ved hjemmeboende forstås i denne sammenhæng, at barnet har samme folkeregisteradresse som den forsikrede.

Ved samlever forstås i denne sammenhæng en person, der har fælles folkeregisteradresse med den forsikrede på tidspunktet for forsikringsbegivenhedens indtræden, og hvor der ikke foreligger hindringer ifølge lovgivningen for, at den forsikrede kunne have indgået ægteskab med vedkommende. En forsikret er alene berettiget til dækning for én samlevers børn på samme tid.

4.6 Undtagelser fra dækning

4.6.1 Frivillig dækning

For den frivillige del af dækningen kan der ikke ske udbetaling for diagnoser, der direkte eller indirekte har sammenhæng med en tilstand, som den forsikrede har modtaget behandling for, inden den frivillige dækning blev valgt til. Dette gælder dog kun frem til den dato, der står i pensionsbeviset.

4.6.2 Flere samtidige kritiske sygdomme

Hvis den forsikrede samtidigt eller i forbindelse med hinanden (fx under samme hospitalsindlæggelse) får stillet flere diagnoser, der er nævnt i punktet "Kritiske sygdomme", vil engangsudbetalingen ikke ske flere gange.

Efter at der er sket udbetaling af en forsikringsydelse i anledning af en dækningsberettiget kritisk sygdom, indtræder der en karenperiode på 6 måneder regnet fra det tidspunkt, hvor diagnosen opfylder kriterierne for den pågældende sygdom. Hvis en anden dækningsberettiget diagnose stilles i karenperioden, udløser den ingen udbetaling. En dækningsberettiget diagnose, der stilles efter karenperiodens udløb, kan på ny danne grundlag for udbetaling af forsikringsydelse, hvis de øvrige betingelser for dækning er opfyldt.

Hvis et medforsikret barn får stillet en dækningsberettiget diagnose i forsikredes karenperiode, udbetales forsikringssummen uden hensyntagen til forsikredes karenperiode. Tilsvarende kan forsikrede få udbetalt en forsikringssum uden hensyntagen til det medforsikrede barns karenperiode.

4.6.3 Samme kritiske sygdom

Hver af de diagnoser, der er nævnt i punktet "Kritiske sygdomme", kan kun give én udbetaling til den forsikrede.

4.6.4 Betydningen af en udbetaling for en diagnose

Hvis der allerede er sket udbetaling for en diagnose, der er nævnt i punktet "Kritiske sygdomme", kan der ikke på et senere tidspunkt

ske udbetaling for samme type diagnose eller for en diagnose i samme kategori.

Følgende diagnoser anser PFA Pension for at være i samme kategori (numre i parentes henviser til tilsvarende numre i punktet "Kritiske sygdomme"):

- (1) Blodprop i hjertet af svær grad (akut myokardieinfarkt (AMI)), (2) Hjerterkaroperation på grund af svær kranspulsåreforkalkning (by-pass/PCI), (3) Kronisk hjertesvigt med svære symptomer i hvile og nedsat funktionsevne og (4) Livstruende rytmeforstyrrelser med indoperation af ICD-enhed (hjertestøder).
- (6) Hjerneblødning med blivende følger og (6) Blodprop i hjernen (apopleksi) med blivende følger.
- (7) Sækformet udvidelse af hjernens pulsårer (aneurisme) og (7) Karmisdannelse inde i kraniet (AV-malformation) inkl. kavernøst angiom.
- (9.a.) Kræft – med undtagelse af mindre aggressive former og (9.b.) Kræft i blod og bloddannende organer med undtagelse af mindre aggressive former.
- (11) Dissemineret sklerose (DS), (12) Amyotrofisk lateralsklerose (ALS) og (12) Motorisk nervecellesygdom (MND) med vedvarende fremadskridende symptomer.
- (13) Kronisk nyresvigt med behov for varig dialysebehandling og (14) Større organtransplantation (dog kun for så vidt angår nyretransplantation).
- (15) AIDS og (16) HIV-infektion ved blodtransfusion eller arbejdsbetinget smitte.
- (17) Muskelsvind (myopati og neuropati) – med vedvarende fremadskridende symptomer og (18) Myasthenia gravis – med vedvarende og fremadskridende symptomer.
- (23) Hjerne- eller hjernehindebetændelse – medførende svære neurologiske følger og (23) Borrelia og Tick-Born-Encephalitis (TBE) – medførende svære neurologiske følger.

Der gælder særlige regler for cancer – se punktet "Særligt om dækning ved cancerlidelser".

4.6.5 Diagnoser, der har sammenhæng med en tidligere diagnose stillet i forsikringstiden

Hvis den forsikrede i forsikringstiden har fået stillet en diagnose, der opfylder betingelserne for at være dækningsberettiget, kan der ikke ske udbetaling for diagnoser, der ganske vist er omfattet af en anden bestemmelse i punktet "Kritiske sygdomme", men som har en direkte eller indirekte sammenhæng med den tidligere stillede diagnose.

4.6.6 Betydningen af en diagnose stillet inden forsikringen begyndte

Hvis den forsikrede inden forsikringstidens begyndelse har fået stillet en diagnose, der er omfattet af en bestemmelse i punktet "Kritiske sygdomme", kan der ikke ske udbetaling efter den pågældende bestemmelse for diagnoser, der stilles i forsikringstiden. Dette gælder, selvom den diagnose, den forsikrede får stillet i forsikringstiden, lægeligt set ikke har sammenhæng med den diagnose, der blev stillet inden forsikringstidens begyndelse. Der gælder særlige regler for cancer – se punktet "Særligt om dækning ved cancerlidelser".

Hvis den forsikrede inden forsikringstidens begyndelse har fået stillet en diagnose, der er omfattet af en bestemmelse i punktet "Kritiske sygdomme", kan der ikke ske udbetaling for diagnoser, der ganske vist er omfattet af en anden bestemmelse i punktet "Kritiske sygdomme", men som har direkte eller indirekte sammenhæng med den diagnose, den forsikrede fik stillet inden forsikringstidens begyndelse.

4.7 Særligt om dækning ved cancerlidelser

Den forsikrede kan få udbetaling for op til to cancerlidelser, der diagnosticeres i forsikringstiden, og som opfylder betingelserne for at være dækningsberettigede i underpunkterne "Kræft med undtagelse af mindre aggressive former" og "Kræft i blod og bloddannende organer med undtagelse af mindre aggressive former" i punktet "Kritiske sygdomme". Den forsikrede kan kun få udbetaling den anden gang, hvis den nye diagnose er stillet mindst syv år efter, at behandlingen af den første cancerlidelse er afsluttet.

Har den forsikrede inden forsikringstidens begyndelse fået diagnosticeret cancer, der opfylder betingelserne i underpunkterne "Kræft med undtagelse af mindre aggressive former" og "Kræft i blod og bloddannende organer med undtagelse af mindre aggressive former" i punktet "Kritiske sygdomme", kan den forsikrede kun få én

udbetaling, og kun hvis den nye diagnose er stillet mindst syv år efter, at behandlingen af den første cancerlidelse er afsluttet.

Udbetaling for en cancerlidelse kan aldrig finde sted, hvis der er tale om metastaser eller tilbagefald (recidiv) fra en tidligere diagnosticeret cancerlidelse.

4.8 Udbetaling

Udbetaling kan tidligst ske, når der er fremsat krav om udbetaling af et engangsbeløb, og PFA Pension har modtaget de oplysninger, som er nødvendige for at afgøre, om alle betingelser for udbetaling er opfyldte. Udbetaling sker til den forsikrede, hvis denne er i live.

4.9 Frist for fremsættelse af krav om udbetaling

Forsikrede skal fremsætte krav om udbetaling af engangsbeløb over for PFA Pension.

Krav på udbetaling af engangsbeløb, som ikke er fremsat inden den forsikredes død, betragtes som bortfaldet på dødstidspunktet.

5 Særlige pensionsvilkår for PFA Erhvervsevne

5.1 Løbende udbetaling af erhvervsevneforsikring og indbetalingsikring

PFA Pension udbetaler løbende erhvervsevneforsikring og yder indbetalingsikring, hvis den forsikrede uafbrudt i mindst 3 måneder (karensperioden) har nedsat erhvervsevnen i dækningsberettiget grad som følge af sygdom eller ulykkestilfælde.

5.1.1 Definition af erhvervsevnenedsættelsen

5.1.1.1 Nedsættelse i dækningsberettiget grad

5.1.1.1.1 Generelt om nedsættelse

Erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, hvis PFA Pension vurderer, at den forsikredes evne til at udføre arbejde ud fra en helbredsmæssig vurdering (herefter betegnet "Helbredsmæssig erhvervsevne") er nedsat med mindst 50 procent, og at den forsikredes indtjening (herefter også betegnet "Økonomisk erhvervsevne") er nedsat med mindst 10 procent.

5.1.1.1.2 Den Helbredsmæssige erhvervsevne

Den Helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat med mindst 50 procent, når den forsikrede - efter PFA Pensions skøn - ikke længere er i stand til at arbejde mere end 50 procent af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Den Helbredsmæssige erhvervsevne vurderes i forhold til ethvert erhverv. Indtil den Helbredsmæssige erhvervsevne er stationær, kan PFA Pension dog vurdere den i forhold til det erhverv, som den forsikrede hidtil har arbejdet inden for.

5.1.1.1.3 Den Økonomiske erhvervsevne

Nedgangen i den Økonomiske erhvervsevne (indtjeningsnedsættelsen) beregnes som forskellen mellem den forsikredes hidtidige dækningsgivende løn excl. obligatoriske pensionsbidrag og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag, og den forsikredes resterende Økonomiske erhvervsevne. Ved den resterende Økonomiske erhvervsevne forstås den forsikredes faktiske indtjening på anmeldelsestidspunktet, inklusive eventuelle sociale og andre offentlige indtægtskompenserende ydelser og tilskud, samt udbetalinger fra andre forsikringer som følge af eksempelvis arbejdsskade eller nedsat erhvervsevne, men excl. eventuelle obligatoriske pensionsbidrag, og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag.

Er den forsikrede selvstændig erhvervsdrivende beregnes nedgangen i den Økonomiske erhvervsevne (indtjeningsnedsættelsen) dog med udgangspunkt i den hidtidige samlede indtjening (den hidtidige dækningsgivende løn samt over- og underskud i virksomheden) excl. obligatoriske pensionsbidrag og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag. Ved den selvstændige erhvervsdrivendes hidtidige samlede indtjening forstås den gennemsnitlige årlige indtjening de sidste tre år før den Helbredsmæssige erhvervsevnenedsættelse, da indtjeningen for selvstændige erhvervsdrivende kan variere meget. PFA Pension har dog ret til at opgøre den hidtidige samlede indtjening med udgangspunkt i en kortere periode. Hvis forsikrede er en nystartet selvstændig erhvervsdrivende, kan PFA Pension ved opgørelse af den hidtidige samlede indtjening inddrage en eventuel tidligere indtjening som lønmodtager.

PFA Pension betragter den forsikrede som selvstændig erhvervsdrivende, hvis den forsikrede tilhører en af nedenstående kategorier:

1. Forsikrede ejer direkte eller indirekte minimum 10 procent af aktierne eller anparterne i virksomheden,

2. Forsikrede og forsikredes ægtefælle, samlever eller et nærtstående familiemedlem ejer direkte eller indirekte tilsammen minimum 10 procent af aktierne eller anparterne i virksomheden,
3. Forsikrede er ejer eller medejer af virksomheden, hvis virksomheden er en personligt drevet virksomhed, eller i et partnerskab, eller
4. Forsikrede har alene eller sammen med forsikredes ægtefælle, samlever eller et nærtstående familiemedlem en direkte eller indirekte kontrol over minimum 10 procent af stemmerettighederne i virksomheden, eller udøver en tilsvarende kontrol ved hjælp af andre midler.

Ved et nærtstående familiemedlem forstås PFA Pension en person, hvortil den forsikrede er knyttet ved slægtskab i ret op- eller nedstigende linje eller som søskende.

Det er den samlede indflydelse gennem besiddelse af ejerandele, stemmerettigheder og anden form for kontrol over selskabet, som er afgørende for om den forsikrede vil blive betragtet som selvstændig erhvervsdrivende.

PFA Pension har dog ret til ikke at anvende den forsikredes faktiske indtjening, men derimod til at vurdere om den forsikredes evne til at skabe indtjening ved personligt arbejde, inklusive muligheden for eventuelle sociale og andre offentlige indtægtskompenserende ydelser og tilskud, samt udbetalinger fra andre forsikringer, men excl. eventuelle obligatoriske pensionsbidrag og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag, er nedsat med mindst 10 procent i forhold til den hidtidige dækningsgivende løn excl. obligatoriske pensionsbidrag og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag. I så fald vil den forsikredes evne til at skabe indtjening, inklusive muligheden for de nævnte ydelser, betragtes som den forsikredes resterende Økonomiske erhvervssevne. Hvis PFA Pension foretager en sådan vurdering af den Økonomiske erhvervssevne, vurderes evnen til at skabe indtjening efter erhvervsvenetabet inden for ethvert erhverv. Indtil den Helbredsmæssige erhvervssevne er stationær, kan PFA Pension dog vurdere evnen til efter det helbredsmæssige erhvervsvenetab at skabe indtjening inden for det erhverv, som den forsikrede hidtil har arbejdet inden for.

5.1.1.1.4 Hidtidige dækningsgivende løn

Ved hidtidige dækningsgivende løn forstås den løn, som PFA Pension senest har registreret som den dækningsgivende løn, inden den Helbredsmæssige erhvervssevne blev nedsat med 50 procent.

Hvis den forsikrede var deltidsansat, inden erhvervsvenen blev nedsat, omregnes den registrerede deltidsløn til en fuldtidsløn, når nedgangen i den Økonomiske erhvervssevne og dermed den eventuelle berettigelse til ydelse beregnes. Hvis der skal ske udbetaling, vil der, ved beregningen af hvor meget der skal udbetales, derimod blive taget udgangspunkt i deltidslønnen.

Hvis det viser sig, at den registrerede løn ikke er korrekt, og forskellen mellem denne og den løn, som forsikringstageren skulle have oplyst ifølge aftalen med PFA Pension, er 25 procent eller derover, har PFA Pension ret til at anvende den løn, som forsikringstageren skulle have oplyst, når den Økonomiske erhvervssevne beregnes.

5.1.1.2 Afhængighed

Afhængighed af alkohol, medicin eller andre rusmidler, ludomani, patologisk spillelidenskab eller lignende spilleafhængighed, Internet

eller andre lignende medier, købemani (shopaholic) og anden afhængighed af at købe ting, afhængighed af sex samt enhver anden afhængighed berettiger ikke til udbetaling af løbende erhvervssevneforsikring og indbetalingssikring.

PFA Pension kan dog ud fra en konkret vurdering beslutte at yde fuld eller delvis støtte til helbredsfræmmende behandlinger og foranstaltninger i sådanne tilfælde.

5.1.1.3 Omskoling/uddannelse/revalidering

Hvis PFA Pension skønner, at den forsikrede er egnet til omskoling, uddannelse eller revalidering, anses erhvervsvenen ikke for at være nedsat.

5.1.1.4 Vanskeligheder ved at få arbejde

Ved vurderingen af erhvervsvenenedsættelsen tillægges det ikke betydning, om den forsikrede har vanskeligt ved at få arbejde fx som følge af beskæftigelsessituationen.

5.1.1.5 Modregning i offentlige indtægtskompenserende ydelser og forhøjet udbetaling

Det følgende afsnit gælder uanset om den forsikrede beskattes af indbetaling via arbejdsgiveren:

Hvis forsikrede er eller kunne være berettiget til en social eller anden offentlig indtægtskompenserende ydelse eller tilskud gælder følgende: Hvis det offentlige har mulighed for at foretage modregning af udbetaling af løbende erhvervssevneforsikring, er der ikke ret til udbetaling af løbende erhvervssevneforsikring, som kan reducere de offentlige indtægtskompenserende ydelser.

De følgende afsnit gælder, hvis den forsikrede ikke beskattes af indbetaling via arbejdsgiveren:

PFA Pension foretager imidlertid en forhøjet udbetaling af løbende erhvervssevneforsikring, således at udbetalingen i alt udgør 80 procent af hidtidig dækningsgivende løn, hvis betingelserne for udbetaling af løbende erhvervssevneforsikring i øvrigt er opfyldt, og disse tre forudsætninger ligeledes er opfyldt:

- Forsikrede er berettiget til at modtage offentlig ressourceforløbsydelse og
- Det offentlige har mulighed for fuldt ud at modregne udbetalinger af løbende erhvervssevneforsikring i ressourceforløbsydelsen og
- Udbetalingen af den forhøjede erhvervssevneforsikring vil overstige ressourceforløbsydelsen.

De øvrige vilkår, der fremgår af hovedafsnittet "Særlige pensionsvilkår for PFA Erhvervssevne", gælder for den forhøjede udbetaling, medmindre de er fraveget ovenfor.

De følgende afsnit gælder, hvis den forsikrede beskattes af indbetaling via arbejdsgiveren:

PFA Pension foretager imidlertid en forhøjet udbetaling af løbende erhvervssevneforsikring, således at udbetalingen i alt udgør 45 procent af hidtidig dækningsgivende løn, hvis betingelserne for udbetaling af løbende erhvervssevneforsikring i øvrigt er opfyldt, og disse tre forudsætninger ligeledes er opfyldt:

- Forsikrede er berettiget til at modtage offentlig ressourceforløbsydelse og
- Det offentlige har mulighed for fuldt ud at modregne udbetalinger af løbende erhvervssevneforsikring i ressourceforløbsydelsen og

- Udbetalingen af den forhøjede erhvervsevneforsikring vil overstige ressourceforløbsydelsen.

De øvrige vilkår, der fremgår af hovedafsnittet "Særlige pensionsvilkår for PFA Erhvervsevne", gælder for den forhøjede udbetaling, medmindre de er fraveget ovenfor.

5.1.1.6 Forsikringsbegivenhedens indtræden

Forsikringsbegivenheden, som er den dækningsberettigede nedsættelse af erhvervsevnen, skal ske i forsikringstiden.

5.1.2 Helbredsfræmmande behandlinger og foranstaltninger

PFA Pension kan gøre udbetaling af løbende erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring betinget af, at den forsikrede deltager i helbredsfræmmande foranstaltninger samt tiltag, der har til formål at forbedre eller afklare den forsikredes muligheder for fortsat tilknytning til arbejdsmarkedet. Ved sådanne foranstaltninger og tiltag forstår PFA Pension eksempelvis sundhedsfaglig behandling, genoptræning eller deltagelse i kommunal arbejdsprøvning, jobafklaring eller ressourceforløb.

5.1.3 Påbegyndelse af udbetaling af løbende erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring

Udbetaling af løbende erhvervsevneforsikring og ydelse af indbetalingssikring har virkning fra den 1. i måneden efter, at erhvervsevnen uafbrudt i 3 måneder (karensperioden) har været nedsat i tilstrækkelig grad som følge af samme sygdom eller ulykkestilfælde.

5.1.4 Tilkendelsesperiode

PFA Pension tilkender udbetaling af løbende erhvervsevneforsikring og yder indbetalingssikring for en periode, der fastsættes af PFA Pension. Hvis erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad ved periodens udløb, tilkender PFA Pension udbetaling og indbetalingssikring for en ny periode, hvis betingelserne herfor er opfyldt, og så fremdeles.

5.1.5 Anmeldelse af nedsættelse af erhvervsevnen

Den forsikrede skal indsende en ansøgning, og den behandlende læge skal udstede og indsende en attest. Begge dele udfærdiges på blanketter, der udleveres af PFA Pension.

PFA Pension kan ved ansøgning om udbetaling af løbende erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring kræve, at der udfyldes en revisorerklæring mv., hvis den forsikrede har indflydelse på fastsættelsen af sin egen dækningsgivende løn. Hvis den dækningsgivende løn på revisorerklæringen mv. er lavere end den dækningsgivende løn, som PFA Pension har fået oplyst, så vil en eventuel udbetaling af løbende erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring tage udgangspunkt i den dækningsgivende løn ifølge revisorerklæringen mv.

5.1.6 Den forsikredes oplysningspligt

Den forsikrede har pligt til at orientere PFA Pension, hvis der sker ændringer i den forsikredes helbredstilstand eller arbejdssituation eller i typen af social eller anden offentlig indkomstkompenserende ydelse eller tilskud, som forsikrede modtager. Hvis den forsikrede

ikke efterkommer dette, kan det medføre, at den forsikrede er forpligtet til at tilbagebetale beløb, som PFA Pension har ydet.

5.1.7 Erhvervsevnen genvindes

Genvindes erhvervsevnen i en sådan grad, at betingelserne for udbetaling af løbende erhvervsevneforsikring og ydelse af indbetalingssikring ikke længere er til stede, ophører udbetalingen af løbende erhvervsevneforsikring og ydelse af indbetalingssikring.

Hvis den forsikrede genvinder erhvervsevnen, men inden for 1 år herefter får nedsat erhvervsevnen igen i dækningsberettiget grad, og dette skyldes samme lidelse, beregnes der ikke en ny karensperiode.

5.1.8 Beløb, der bliver udbetalt fra løbende erhvervsevneforsikring

De følgende 3 afsnit gælder for PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling, hvis den forsikrede ikke beskattes af indbetaling via arbejdsgiveren:

Udbetalingen fra PFA Pension vil udgøre forskellen mellem den hidtidige dækningsgivende løn excl. obligatoriske pensionsbidrag og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag, og den forsikredes resterende Økonomiske erhvervsevne (excl., eventuelle obligatoriske pensionsbidrag og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag).

Udbetalingen kan dog ikke overstige den dækning, som gælder for den forsikrede.

For forsikrede, der er selvstændige erhvervsdrivende, vil udbetalingen fra PFA Pension dog udgøre forskellen mellem den forsikredes hidtidige samlede indtjening excl. obligatoriske pensionsbidrag og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag, og den forsikredes resterende Økonomiske erhvervsevne (excl. eventuelle obligatoriske pensionsbidrag og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag). Udbetalingen kan dog ikke overstige den dækning, som gælder for den forsikrede. PFA Pension vil så vidt muligt opgøre den selvstændige erhvervsdrivendes resterende Økonomiske erhvervsevne med udgangspunkt i indtjeningen for det regnskabsår, der ligger forud for det regnskabsår, hvor bedømmelsen af retten til udbetaling sker. PFA Pension har dog ret til at foretage denne opgørelse på baggrund af indtjeningen i en kortere periode.

Hvis den forsikrede umiddelbart inden, at erhvervsevnen blev nedsat i dækningsberettiget grad, indbetalt et frivilligt pensionsbidrag omfattet af indbetalingssikring, vil udbetalingen fra PFA Pension dog blive mindsket med et beløb, der svarer til dette pensionsbidrag efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag, da pensionsbidraget i tilfælde af udbetaling i stedet vil blive dækket af indbetalingssikring.

De 3 følgende afsnit gælder for PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling, hvis den forsikrede beskattes af indbetaling via arbejdsgiveren:

Udbetalingen fra PFA Pension vil udgøre halvdelen af differencen mellem den hidtidige dækningsgivende løn excl. obligatoriske pensionsbidrag og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag, og den forsikredes resterende Økonomiske erhvervsevne excl. eventuelle obligatoriske pensionsbidrag og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag. Udbetalingen kan dog ikke overstige den dækning, som gælder for den forsikrede.

For forsikrede, der er selvstændige erhvervsdrivende, gælder det dog, at udbetalingen fra PFA Pension vil udgøre halvdelen af differencen mellem den forsikredes resterende Økonomiske erhvervsevne excl. eventuelle obligatoriske pensionsbidrag og efter fradrag

af arbejdsmarkedsbidrag, og den hidtidige indtjening excl. obligatoriske pensionsbidrag og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag. Udbetalingen kan dog ikke overstige den dækning, som gælder for den forsikrede. PFA Pension vil så vidt muligt opgøre den selvstændige erhvervsdrivendes resterende økonomiske erhvervsevne med udgangspunkt i indtjeningen for det regnskabsår, der ligger forud for det regnskabsår, hvor bedømmelsen af retten til udbetaling sker. PFA Pension har dog ret til at foretage denne opgørelse på baggrund af indtjeningen i en kortere periode.

Hvis den forsikrede umiddelbart inden, at erhvervsevnen blev nedsat i dækningsberettiget grad, indbetalte et frivilligt pensionsbidrag omfattet af indbetalingssikring, vil udbetalingen fra PFA Pension dog blive mindsket med halvdelen af det beløb, der svarer til dette pensionsbidrag efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag, da pensionsbidraget i tilfælde af udbetaling i stedet vil blive dækket af indbetalingssikring.

De følgende afsnit gælder for PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling, uanset om den forsikrede beskattes af indbetaling via arbejdsgiveren:

Hvis forsikrede er berettiget til offentlig ressourceforløbsydelse, gælder dog 2. og 3. afsnit i punktet "Modregning i offentlige indtægtskompenserende ydelser og forhøjet udbetaling".

Som udgangspunkt fastholdes beløbet, der bliver udbetalt, og det ændres dermed fx, ikke alene som følge af ændrede lønforhold for den forsikrede. Hvis der sker ændringer i den forsikredes helbreds-tilstand eller arbejdssituation (fx ændret arbejdstid af helbreds-mæssige årsager) eller i typen af social eller anden offentlig indtægts-kompenserende ydelse eller tilskud, som forsikrede modtager, kan PFA Pension foretage en ny beregning af beløbet, som kan komme til udbetaling.

Udbetalingen vil blive reguleret en gang om året med en reguleringssats, der fastsættes efter nettoprisindekset fra Danmarks Statistik. Reguleringssatsen kan dog ikke overstige 5 procent, og kan være negativ. De nærmere regler for reguleringssatsen fremgår af det tekniske grundlag, som PFA Pension til enhver tid har udformet. En del af det samlede tekniske grundlag vil til enhver tid være anmeldt til Finanstilsynet. PFA Pension kan foretage ændringer i det samlede tekniske grundlag uden varsel.

Modtager den forsikrede udbetalinger fra andre forsikringer, hvor der ligeledes gælder forbehold for at modregne ydelser fra andre forsikringer, hæfter PFA Pension forholdsmæssigt i forhold til det beløb, som selskabet ville have udbetalt, hvis der ikke havde været udbetaling fra andre forsikringer.

Det følgende afsnit gælder for PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling, hvis den forsikrede ikke beskattes af indbetaling via arbejdsgiveren:

Hvis den forsikredes samlede løbende erhvervsevneforsikringer i PFA Pension og andre pensionsinstitutter og forsikringsselskaber overstiger 80 procent af den forsikredes dækningsgivende løn, vil udbetalingen af løbende erhvervsevneforsikring fra PFA Pension blive reduceret med det overskydende beløb.

De følgende afsnit gælder for PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling, hvis den forsikrede beskattes af indbetaling via arbejdsgiveren: Hvis den forsikredes samlede løbende erhvervsevneforsikringer i PFA Pension og andre pensionsinstitutter og forsikringsselskaber overstiger 45 procent af den dækningsgivende løn, vil udbetalingen af løbende erhvervsevneforsikring fra PFA Pension blive reduceret med det overskydende beløb.

Hvis den forsikredes løbende erhvervsevneforsikringer i PFA Pension og andre pensionsinstitutter og forsikringsselskaber er oprettet med og uden skattemæssig fradragsret for indbetalinger, gælder der, at den forsikredes samlede løbende erhvervsevneforsikringer uden fradragsret sammenlagt med halvdelen af bruttostørrelsen af den forsikredes samlede løbende erhvervsevneforsikringer med fradragsret, ikke må overstige 45 procent af den dækningsgivende løn. Er denne grænse overskredet, vil udbetalingen af løbende erhvervsevneforsikring fra PFA Pension blive reduceret med det overskydende beløb.

5.1.9 Betydningen af indbetalingssikringen

5.1.9.1 For opsparing

Når forsikrede opfylder betingelserne for at få en løbende udbetaling ved nedsat erhvervsevne, indbetaler PFA Pension løbende de beløb til opsparingen, som ville være blevet indbetalt til opsparingen, hvis erhvervsevnen ikke havde været nedsat. Det er størrelsen af den i pensionsbeviset aftalte indbetaling til opsparingen (efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag) umiddelbart inden, at erhvervsevnen blev nedsat i dækningsberettiget grad, der er afgørende. Der tages således ikke hensyn til de eventuelle forhøjelser af indbetalingen, som der ville have været, hvis erhvervsevnen ikke havde været nedsat samt engangsinbetalinger foretaget før eller efter erhvervsevnen blev nedsat i dækningsberettiget grad.

Hvis der sker obligatorisk indbetaling af pensionsbidrag efter, at erhvervsevnen er blevet nedsat i dækningsberettigende grad, vil denne indbetaling blive fradraget, således at indbetalingssikringen alene dækker det manglende bidrag.

Som udgangspunkt fastholdes beløbet, der bliver ydet indbetalings-sikring for, og det ændres dermed fx ikke alene som følge af ændrede lønforhold for den forsikrede. Hvis der sker ændringer i den forsikredes helbreds-tilstand eller arbejdssituation, kan PFA Pension foretage en ny beregning af beløbet, som der ydes indbetalings-sikring for.

Indbetalingssikringen vil blive reguleret en gang om året med en reguleringssats, der fastsættes efter nettoprisindekset fra Danmarks Statistik. Reguleringssatsen kan dog ikke overstige 5 procent, og kan være negativ. De nærmere regler for reguleringssatsen fremgår af det tekniske grundlag, som PFA Pension til enhver tid har udformet. En del af det samlede tekniske grundlag vil til enhver tid være anmeldt til Finanstilsynet. PFA Pension kan foretage ændringer i det samlede tekniske grundlag uden varsel.

Det fremgår af pensionsbeviset, hvis indbetalingssikringen for indbetaling til opsparingen ikke omfatter eventuel frivillig indbetaling.

5.1.9.2 For forsikring

Når forsikrede opfylder betingelserne for at få en løbende udbetaling ved nedsat erhvervsevne, opretholder PFA Pension en bestående forsikring, medmindre det fremgår af pensionsbeviset, at der ikke er indbetalingssikring på den pågældende forsikring. Forsikringen bliver opretholdt med den dækning, der gjaldt umiddelbart inden, at erhvervsevnen blev nedsat i dækningsberettiget grad. Indbetalingssikringen gælder længst til det tidspunkt, hvor forsikringen ellers ville være stoppet, hvis ikke erhvervsevnen havde været ned-sat.

5.2 Engangsudbetaling ved nedsat erhvervsevne

For at engangsudbetaling ved nedsat erhvervsevne kan udbetales, skal erhvervsevnen være nedsat til en tredjedel eller derunder som følge af sygdom eller ulykkestilfælde, og nedsættelsen skal efter PFA Pensions skøn være varig.

5.2.1 Definition af erhvervsevnenedsættelsen

Erhvervsevnen er nedsat til en tredjedel eller derunder, hvis den forsikrede - efter PFA Pensions skøn - ikke længere er i stand til at tjene mere end en tredjedel af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Nedsættelsen af erhvervsevnen anses for varig, hvis det er overvejende sandsynligt, at erhvervsevnen - trods lægelig eller anden helbredsfræmmende behandling, omskoling, revalidering, genoptræning eller uddannelse - er og fortsat må anses for at ville være nedsat til en tredjedel eller derunder.

Udbetaling kan tidligst ske et år efter, at erhvervsevnen blev nedsat i tilstrækkelig grad. Erhvervsevnenedsættelsen skal have været uafbrudt i et år, og den forsikrede skal være i live et år efter, at erhvervsevnen blev nedsat i tilstrækkelig grad.

5.2.2 Forsikringsbegivenhedens indtræden

Forsikringsbegivenheden, som er den varige dækningsberettigede nedsættelse af erhvervsevnen, skal ske i forsikringstiden.

5.2.3 Øvrige bestemmelser

Følgende ovenstående punkter finder tilsvarende anvendelse for engangsudbetaling ved nedsat erhvervsevne:

- "Afhængighed"
- "Omskoling/uddannelse/revalidering"
- "Vanskeligheder ved at få arbejde"
- "Anmeldelse af nedsættelse af erhvervsevnen".

6 Særlige pensionsvilkår for PFA Liv

6.1 Udbetaling ved død

PFA Pension udbetaler livsforsikring, hvis den forsikrede dør inden det tidspunkt, der er anført i pensionsbeviset. Se punktet "Investering efter den forsikredes død" i hovedafsnittet "Særlige pensionsvilkår for investering".

6.2 Begunstiget

Ved en begunstiget forstås den, som ved den forsikredes død overtager rettighederne herunder modtager forsikringsydelsen, medmindre der er truffet bestemmelse om andet.

Er der ikke aftalt andet med PFA Pension, er det den forsikredes "nærmeste pårørende", jævnfør lov om forsikringsaftaler, der er begunstigede.

Ved "nærmeste pårørende" forstås herefter:

- a. den forsikredes ægtefælle/registrerede partner; eller hvis en sådan ikke efterlades
- b. samlever i ægteskabslignende forhold, hvis den forsikrede og samleveren ved dødsfaldet bor sammen og enten har/venter/har haft barn sammen eller har boet sammen i de sidste to år før dødsfaldet; eller hvis en sådan ikke efterlades
- c. livsarvinger (børn eller disses efterkommere); eller hvis sådanne heller ikke efterlades
- d. arvinger ifølge testamente; eller hvis et sådan ikke findes
- e. arvinger ifølge loven.

6.3 Løbende udbetaling til børn ved død

Hvis den forsikrede dør inden det i pensionsbeviset angivne tidspunkt, sker der løbende udbetaling til børn. Det er en forudsætning, at den forsikrede efterlader sig et eller flere berettigede børn, som ved dødsfaldet endnu ikke har opnået den alder, der fremgår af pensionsbeviset.

Berettigede børn er:

- a. den forsikredes biologiske børn
- b. den forsikredes stedbørn (dvs. ægtefælles/registreret partners børn)
- c. den forsikredes adoptivbørn.

Bortadoptererede børn og en samlevers børn er ikke berettigede til udbetaling til børn.

Løbende udbetaling fortsætter indtil, det berettigede barn opnår den alder, der fremgår af pensionsbeviset, eller afgår ved døden forinden.

6.4 Løbende udbetaling til ægtefælle eller samlever

Hvis forsikrede dør, og der er tilknyttet udbetaling til ægtefælle eller samlever, anført i pensionsbeviset med CPR-nummer, sker der udbetaling fra det i pensionsbeviset anførte tidspunkt.

Udbetalingen ophører senest ved den pågældendes død. Se punktet "Investering efter den forsikredes død" i hovedafsnittet "Særlige pensionsvilkår for investering".

OPSPARING OG PFA KUNDEKAPITAL

PFA Plus er baseret på markedsrente, dvs. medarbejderen får det afkast, som markedet til enhver tid giver. Der findes tre investeringskoncepter i PFA Plus: PFA Investerer, PFA Valgfri og Du Investerer. De fire investeringsprofiler i PFA Investerer afspejler stigende risiko og højere forventninger til afkast, hvor investeringsprofil A har den laveste risiko og de laveste forventninger til afkast. PFA Pension tilpasser investeringssammensætningen i PFA Investerer, så der sker en nedtrapning af risikofyldte investeringer frem mod pensioneringstidspunktet. I PFA Valgfri kan medarbejderen vælge det tilsigtede risikoniveau, men PFA Pension tilpasser investeringssammensætningen. I Du Investerer vælger den enkelte medarbejder selv sin investeringssammensætning i den række af fonde, som PFA Pension har udvalgt.

1. Opsparing

Oversigterne viser, hvordan den enkelte medarbejdergruppes opsparing er sammensat.

1.1. Standard og valgmuligheder

For medarbejdere

	STANDARD	VALGMULIGHED
Opsparing	PFA Investerer, investeringsprofil B	PFA Investerer, investeringsprofil A, C eller D Du Investerer for hele eller en del af en evt. frivillig indbetaling
Udbetalings sikring	Nej	Kan vælges
PFA KundeKapital	Ja	Kan fravælges for fremtidige indbetalinger
Aftalt pensionsalder	Pensionsalderen følger folkepensionsalderens hele aldre	Ingen
Udbetaling for pensionering	Ved fratrædelse kan pensionsordningen ophæves og udbetales, hvis medarbejderen tager varigt ophold i udlandet uden tilknytning til en dansk virksomhed, eller hvis medarbejderen er udenlandsk statsborger og bosætter sig i sit hjemland	Ingen
Udbetalingsplan	Ratepension	Mulighed for delvis opsparing til aldersopsparing og/eller livsvarig livspension. Der skal altid anvendes et minimumsbeløb til ratepension. Vælger medarbejderen, at indbetalingerne delvist skal gå

		til aldersopsparing, aftaler medarbejderen med PFA Pension om de overskydende indbetalinger, der overstiger det maksimum, der er i skattelovgivningen skal gå til livsvarig livspension og/eller ratepension.
--	--	---

For medarbejdere med tjenestemandspensionsrettigheder (lukket gruppe)

	STANDARD	VALGMULIGHED
Opsparing	PFA Investorer, investeringsprofil B	PFA Investorer, investeringsprofil A, C eller D PFA Valgfri Du Investorer (for hele eller en del af indbetalingen)
Udbetalings sikring	Nej	Kan vælges
PFA KundeKapital	Ja	Kan fravælges for fremtidige indbetalinger
Aftalt pensionsalder	Pensionsalderen følger folkepensionsalderen hele aldre	Ingen
Udbetaling før pensionering	Ved fratrædelse kan pensionsordningen ophæves og udbetales, hvis medarbejderen tager varigt ophold i udlandet uden tilknytning til en dansk virksomhed, eller hvis medarbejderen er udenlandsk statsborger og bosætter sig i sit hjemland	Ingen
Udbetalingsplan	Ratepension	Mulighed for delvis opsparing til aldersopsparing og/eller livsvarig livspension. Der skal altid anvendes et minimumsbeløb til ratepension. Vælger medarbejderen, at indbetalingerne delvist skal gå til aldersopsparing, aftaler medarbejderen med PFA Pension om de overskydende indbetalinger, der overstiger det maksimum, der er i skattelovgivningen skal gå til livsvarig livspension og/eller ratepension.

1.2. Opsparing

Medarbejderen kan vælge at indbetalingen skal ske til PFA Investorer og/eller Du Investorer. Medarbejderen kan vælge Du Investorer for hele eller en del af en evt. frivillig indbetaling.

Medarbejdere med tjenestemandspensionsrettigheder kan vælge at indbetalingen skal ske til PFA Investorer, PFA Valgfri og/eller Du Investorer. Medarbejderen kan ikke have PFA Investorer samtidig med PFA Valgfri, men medarbejderen kan have PFA Investorer og Du Investorer eller PFA Valgfri og Du Investorer samtidigt.

1.3. Udbetalingssikring

Medarbejderens opsparing er som udgangspunkt ikke tilknyttet en udbetalingssikring, men medarbejderen kan vælge den på investeringsprofil A og B på mitpfa.dk. En udbetalingssikring sikrer medarbejdernes udbetalinger mod at komme under et bestemt niveau, når medarbejderen er gået på pension. Det bliver sikret ved, at opsparingen ti år før pensionering gradvist bliver flyttet til særlige varighedsfonde. Sparer medarbejderen op til ratepension, gælder udbetalingssikringen for hele udbetalingsperioden. Sparer medarbejderen op til livspension, gælder udbetalingssikringen for en periode af gangen.

1.4. Indbetalingssikring

Medarbejdere har indbetalingssikring på den obligatoriske indbetaling til pensionsordningen, der er fastsat som en procentdel af den pensionsgivende løn.

Det betyder, at PFA Pension indbetaler til pensionsordningen, hvis medarbejderens erhvervsevne bliver nedsat i dækningsberettiget grad.

Hvis en medarbejder anmoder arbejdsgiveren om at forhøje sin egen løbende indbetaling udover den obligatoriske indbetaling til pensionsordningen, vil forhøjelsen også være omfattet af indbetalingssikring, hvis medarbejderen kan aflevere tilfredsstillende helbredsoplysninger. Medarbejderen kan fravælge indbetalingssikring for hele forhøjelsen, men ikke kun for en del af denne.

Indbetalingssikringen fylder op, således at de løbende indbetalinger til opsparingen opretholdes med den størrelse, der var gældende umiddelbart inden, erhvervsevnen blev nedsat i dækningsberettiget grad.

2. PFA KundeKapital

2.1. Individuel og Kollektiv KundeKapital

KundeKapital består af to dele – Individuel KundeKapital og Kollektiv KundeKapital. Individuel KundeKapital er den del af KundeKapital, som er knyttet til medarbejderens opsparing, mens Kollektiv KundeKapital er dannet af beløb, der blev overført fra egenkapitalen i PFA Pension i forbindelse med indførelsen af KundeKapital. Kollektiv KundeKapital fordeles til de pensionsordninger, der er omfattet af Individuel KundeKapital. Dette sker bl.a. ved, at den enkeltes Individuelle KundeKapital over en årrække tilskrives en højere rente end ellers.

KundeKapital indgår på lige fod med egenkapitalen i PFA Pensions basiskapital, som er den kapital, der skal dække eventuelle tab i PFA Pension fx ved tab på forsikringsdriften. Så længe der er Kollektiv KundeKapital, dækker den dog for Individuel KundeKapitals andel af eventuelle tab. Når der ikke længere er Kollektiv KundeKapital, vil Individuel KundeKapital have samme risiko som egenkapitalen. Det betyder, at Individuel KundeKapital kan blive mindre (negativt afkast) og i yderste konsekvens tabes helt. Der kan ikke tilknyttes KundeKapital for den del af opsparingen, der oprettes som aldersopsparing.

2.2. PFA KundeKapital til medarbejdere

Medarbejderens pensionsordning vil som standard få tilknyttet KundeKapital, men medarbejderen kan fravælge det på mitpfa.dk. Allerede opsparet KundeKapital kan ikke ændres til almindelig pensionsopsparring. Hvis medarbejderen har fravalgt KundeKapital i sin hidtidige pensionsordning i PFA Plus, vil dette valg følge pensionsordningen.

3. Aftalt pensionsalder

Den aftalte pensionsalderen følger folkepensionsalderen oprundet til hele aldre. Pensionsalderen er p.t. 65 år for alle medarbejdere, der er født før 1954 og for medarbejdere, der er født i 1954, er pensionsalderen p.t. 66 år. For medarbejdere, der er født i perioden 1. januar 1955 - 31. december 1962, er pensionsalderen p.t. 67 år og for medarbejdere, der er født efter den 31. december 1962, er pensionsalderen pt. 68 år.

Det fremgår af de politiske aftaler om velfærdsreformen i 2006 og tilbagetrækningsreformen i 2011, at det skal besluttes hvert 5. år, om folkepensionsalderen skal reguleres for personer født efter den 31. december 1962. Reguleringen kan maksimalt ske med et år ad gangen hvert 5. år. Reglerne om dette er fastlagt i lov om social pension. Hvis der sker en sådan regulering af folkepensionsalderen i overensstemmelse med velfærdsreformen og tilbagetrækningsreformen, vil den aftalte pensionsalder for medarbejdere født efter den 31. december 1962 blive reguleret tilsvarende. En sådan ændring af folkepensionsalderen vil også regulere den aftalte pensionsalder for medarbejdere, der modtager løbende udbetalinger fra PFA Erhvervsævne, hvilket betyder, at de løbende udbetalinger vil ophøre senest ved den regulerede aftalte pensionsalder.

Hvis folkepensionen afskaffes, vil den aftalte pensionsalder, der gælder på det pågældende tidspunkt, fortsat gælde.

For nuværende medarbejdere, der er født før 1. januar 1955, er den aftalte pensionsalder 67 år.

Er en medarbejder fortsat ansat eller bliver en medarbejder ansat efter den aftalte pensionsalder, kan der fortsat indbetales til pensionsopsparringen, så længe medarbejderen er ansat i TDC-koncernen.

4. Udbetalingsplan

4.1. Opsparing

Medarbejderens pensionsordning bliver som standard oprettet som en ratepension med en udbetalingsperiode på 10 år. Indbetalinger, der af skattemæssige årsager ikke kan gå til ratepension, går i stedet til livsvarig livspension.

4.2. Sikring af efterladte ved livsvarig livspension

Indbetalinger, der anvendes til livsvarig livspension, har tilknyttet sikring af efterladte. Hvis en medarbejder med livsvarig livspension dør, før udbetalingerne til medarbejderen er begyndt, vil sikringen betyde så stor udbetaling til den eller de begunstigede, som det er muligt ifølge skattereglerne.

Hvis en medarbejder får løbende udbetalinger fra en livsvarig livspension, vil sikringen til efterladte betyde, at de løbende udbetalinger kan fortsætte med samme størrelse i en vis periode til den eller de begunstigede, såfremt medarbejderen dør inden for den periode fra udbetalingsstarten, som sikringen kan dække ifølge skattereglerne.

4.3. Skatteregler

Medarbejderen skal ikke betale skat af indbetalinger til ratepension og livsvarig livspension, der sker via arbejdsgiveren. Der skal betales skat af løbende udbetalinger.

Vælger medarbejderen delvis opsparing til aldersopsparing, skal medarbejderen betale skat af indbetalingen til aldersopsparing, der sker via arbejdsgiveren. PFA Pension vil indberette indbetalingen som B-indkomst til SKAT, og PFA Pension vil afregne arbejdsmarkedsbidrag af indbetalingen. Udbetalingen af aldersopsparingen er skatte- og afgiftsfri.

5. De detaljerede vilkår

I Pensionsvilkår for PFA Plus (for medarbejder) er de detaljerede vilkår for opsparing og KundeKapital beskrevet.

OVERSIGT OVER FORSIKRINGER

Oversigterne viser, hvilke forsikringer de enkelte medarbejdergrupper er omfattet af.

For medarbejdere, som omfattes efter den 1. januar 2019

	MINIMUM	STANDARD	MAKSIMUM
PFA Kritisk sygdom, engangsudbetaling	100.000 kr.	150.000 kr.	500.000 kr.
PFA Kritisk sygdom, engangsudbetaling - børn	0 kr.	0 kr.	500.000 kr.
PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling¹	30 % af lønnen	50 % af lønnen	80 % af lønnen
PFA Erhvervsevne, forhøjet løbende udbetaling ved ressourceforløbsydelse^{1 2}	80 % af lønnen	80 % af lønnen	80 % af lønnen
PFA Erhvervsevne, engangsudbetaling	0 % af lønnen	0 % af lønnen	200 % af lønnen
PFA Liv, engangsudbetaling (rateforsikring omregnet til engangsbeløb)	100 % af lønnen	300 % af lønnen	800 % af lønnen
PFA Liv, løbende udbetaling til børn	0 % af lønnen	0 % af lønnen	25 % af lønnen

1 Forsikringen kan maksimalt udgøre 45 procent af lønnen, for en særlig gruppe af medarbejdere. Læs mere i afsnittet "PFA Erhvervsevne til en særlig gruppe medarbejdere" i bilaget "PFA Erhvervsevne".

2 Størrelsen af PFA Erhvervsevne, forhøjet løbende udbetaling ved ressourceforløbsydelse, er angivet inkl. størrelsen af PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling. For en særlig gruppe af medarbejdere, kan udbetaling fra PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling, forhøjet løbende udbetaling ved ressourceforløbsydelsen ikke overstige 45 procent af indtjeningen for erhvervsevnenedsættelsen.

For medarbejdere, som er omfattet inden 1. januar 2019

	MINIMUM	STANDARD	MAKSIMUM
PFA Kritisk sygdom, engangsudbetaling¹	132.775 kr.	132.775 kr.	500.000 kr.
PFA Kritisk sygdom, engangsudbetaling - børn	0 kr.	0 kr.	500.000 kr.
PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling^{2 3}	30 % af lønnen	50 % af lønnen	80 % af lønnen
PFA Erhvervsevne, forhøjet løbende udbetaling ved ressourceforløbsydelse^{3 6 4}	80 % af lønnen	80 % af lønnen	80 % af lønnen
PFA Erhvervsevne, engangsudbetaling	0 % af lønnen	0 % af lønnen	200 % af lønnen

PFA Liv, engangsudbetaling ^{5 6} (rateforsikring omregnet til engangsbeløb) Op til 47 år Mellem 48 år og 52 år Mellem 53 år og 57 år Mellem 58 år og 62 år Mellem 63 år og 66 år	956.000 kr. 804.713 kr. 643.772 kr. 482.829 kr. 321.886 kr.	956.000 kr. 804.713 kr. 643.772 kr. 482.829 kr. 321.886 kr.	800 % af lønnen
PFA Liv, løbende udbetaling til børn	0 % af lønnen	0 % af lønnen	25 % af lønnen

1 For medarbejdere, fra det tidligere NetDesign A/S, er minimum og standard 138.544 kr.

2 Forsikringen kan maksimalt udgøre 45 procent af lønnen, for en særlig gruppe af medarbejdere. Læs mere i afsnittet "PFA Erhvervsevne til en særlig gruppe medarbejdere" i bilaget "PFA Erhvervsevne".

3 For medarbejdere, fra det tidligere NetDesign A/S, er minimum og standard 50 procent af lønnen.

4 Størrelsen af PFA Erhvervsevne, forhøjet løbende udbetaling ved ressourceforløbsydelse, er angivet inkl. størrelsen af PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling. For en særlig gruppe af medarbejdere, kan udbetaling fra PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling, forhøjet løbende udbetaling ved ressourceforløbsydelsen ikke overstige 45 procent af indtjeningen før erhvervsevnenedsættelsen.

5 Størrelsen på forsikringen afhænger af medarbejderens alder pr. 1. januar 2019.

6 For medarbejdere, fra det tidligere NetDesign A/S, er minimum og standard 100 procent af lønnen.

For medarbejdere med tjenestemandspensionsrettigheder (lukket gruppe)

	MINIMUM	STANDARD	MAKSIMUM
PFA Kritisk sygdom, engangsudbetaling	132.775 kr.	132.775 kr.	500.000 kr.
PFA Kritisk sygdom, engangsudbetaling - børn	0 kr.	0 kr.	500.000 kr.
PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling ¹	0 % af lønnen	0 % af lønnen	80 % af lønnen
PFA Erhvervsevne, forhøjet løbende udbetaling ved ressourceforløbsydelse ^{1 6 2}	80 % af lønnen	80 % af lønnen	80 % af lønnen
PFA Erhvervsevne, engangsudbetaling	0 % af lønnen	0 % af lønnen	200 % af lønnen
PFA Liv, engangsudbetaling ³ (rateforsikring omregnet til engangsbeløb) Op til 47 år Mellem 48 år og 52 år Mellem 53 år og 57 år Mellem 58 år og 62 år Mellem 63 år og 66 år	956.000 kr. 804.713 kr. 643.772 kr. 482.829 kr. 321.886 kr.	956.000 kr. 804.713 kr. 643.772 kr. 482.829 kr. 321.886 kr.	800 % af lønnen
PFA Liv, løbende udbetaling til børn	0 % af lønnen	0 % af lønnen	25 % af lønnen

1 Forsikringen kan maksimalt udgøre 45 procent af lønnen, for en særlig gruppe af medarbejdere. Læs mere i afsnittet "PFA Erhvervsevne til en særlig gruppe medarbejdere" i bilaget "PFA Erhvervsevne".

2 Størrelsen af PFA Erhvervsevne, forhøjet løbende udbetaling ved ressourceforløbsydelse, er angivet inkl. størrelsen af PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling. For en særlig gruppe af medarbejdere, kan udbetaling fra PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling, forhøjet løbende udbetaling ved ressourceforløbsydelsen ikke overstige 45 procent af indtjeningen før erhvervsevnenedsættelsen.

3 Størrelsen på forsikringen afhænger af medarbejderens alder pr. 1. januar 2019.

Forløberordning

	STANDARD
PFA Kritisk sygdom, engangsudbetaling	150.000 kr.
PFA Liv, engangsudbetaling	956.000 kr.

For medarbejdere med tjenestemandspensionsrettigheder, som har valgt at fortsætte med PFA Kritisk sygdom og PFA Liv

	STANDARD
PFA Kritisk sygdom, engangsudbetaling	132.775 kr.
PFA Liv, engangsudbetaling ¹	
Op til 47 år	956.000 kr.
Mellem 48 år og 52 år	804.713 kr.
Mellem 53 år og 57 år	643.772 kr.
Mellem 58 år og 62 år	482.829 kr.
Mellem 63 år og 66 år	321.886 kr.

¹ Størrelsen på forsikringen afhænger af medarbejderens alder pr. 1. januar 2019.

De procentsatser, der er angivet i skemaerne ovenfor, bliver beregnet af den dækningsgivende løn. Den dækningsgivende løn kan være forskellig fra den pensionsgivende løn, som er den løn, den samlede indbetaling til pensionsordningen bliver beregnet af. Arbejdsgiveren oplyser PFA Pension om den dækningsgivende løn, som består af den faste løn i december måned året før gange med 12 samt summen af de pensionsgivende variable løndele ligeledes fra året før, og den pensionsgivende løn. I skemaerne ovenfor betegnes den dækningsgivende løn som "lønnen". De viste beløb er årlige.

1. Helbredsoplysninger

Reglerne for helbredsoplysninger følger det til enhver tid gældende tekniske grundlag, som PFA Pension har anmeldt til Finanstilsynet. Det betyder bl.a., at reglerne kan ændres, og at PFA Pension i de særlige tilfælde, hvor forsikringsrisikoen ved død og/eller invaliditet overstiger de anmeldte maksimumbeløb, altid kan bede om tilfredsstillende helbredsoplysninger, og derudover skal PFA Pension acceptere risikoen.

PFA KRITISK SYGDOM

Engangsudbetalingen fra PFA Kritisk sygdom kommer til udbetaling, hvis medarbejderen får stillet en af de dækningsberettigede diagnoser. Diagnoserne fremgår af pensionsvilkårene.

Engangsudbetalingen til børn fra PFA Kritisk sygdom kommer til udbetaling, hvis medarbejderens børn under 24 år får stillet en af de dækningsberettigede diagnoser. Udbetalingen sker til medarbejderen.

1. Indbetalingssikring

I perioder, hvor indbetalingssikring træder i kraft for en medarbejders pensionsordning, vil PFA Kritisk sygdom blive opretholdt med den størrelse, der var gældende umiddelbart inden, at erhvervsevnen blev nedsat i dækningsberettiget grad.

Indbetalingssikring på PFA Kritisk sygdom ophører, når den pågældende forsikring ophører, dog senest når medarbejderen opnår den aftalte pensionsalder.

2. Forbehold på den frivillige tilmelding

For den frivillige del af PFA Kritisk sygdom (den del medarbejderen selv har valgt ud over standard) kan der ikke ske udbetaling for diagnoser, der direkte eller indirekte har sammenhæng med en tilstand, som medarbejderen eller medarbejderens børn har modtaget behandling for, inden den frivillige del af forsikringen blev valgt til. Dette forbehold gælder i to år fra det tidspunkt, hvor den frivillige del af PFA Kritisk sygdom træder i kraft. Forbeholdet gælder kun hvis den frivillige del af PFA Kritisk sygdom er valgt til senere, end da medarbejderen blev omfattet af standarddækningen.

3. Ophør

Forsikringen stopper, når medarbejderen bliver pensioneret, dog senest når medarbejderen opnår den aftalte pensionsalder.

PFA Kritisk sygdom, engangsudbetaling – børn, stopper senest når barnet fylder 24 år.

Hvis en medarbejder fortsat er ansat eller ansættes efter den aftalte pensionsalder, vil forsikringen dog fortsætte og først stoppe ved medarbejderens 72. år. Det er et krav, at der fortsat bliver indbetalt, så længe forsikringen skal gælde.

4. Skatteregler

Medarbejdere med opsparing skal betale skat af indbetalingen til forsikringen, når indbetalingen sker via arbejdsgiveren. PFA Pension vil indberette indbetalingen som B-indkomst til SKAT, og PFA Pension vil afregne arbejdsmarkedsbidrag af indbetalingen. Udbetalinger fra forsikringen er skatte- og afgiftsfri.

Medarbejdere uden opsparing skal betale skat af indbetalingen til forsikringen, når indbetalingen sker via arbejdsgiveren. Arbejdsgiveren skal afregne A-skat og arbejdsmarkedsbidrag af indbetalingen. Udbetalinger fra forsikringen er skatte- og afgiftsfri.

5. De detaljerede vilkår

5.1. Pensionsvilkår generelt

I Pensionsvilkår for PFA Plus (for medarbejder) er de detaljerede vilkår for PFA Kritisk sygdom beskrevet.

5.2. Pensionsvilkår specielt for medarbejdere uden opsparing

I de pensionsvilkår for PFA Plus, som medarbejderen kan se på mitpfa.dk, står der forsikringsordning, og ikke pensionsordning, da medarbejderen ikke har opsparing i PFA Plus. Det vil også fremgå, at medarbejderen ikke kan få en indbetalingsfri pensionsordning, da forsikringsordningen vil bortfalde, hvis indbetalingen ophører.

Under medarbejderens retmæssige orlov eller ikke-retmæssige orlov vil forsikringen blive opretholdt. Betalingen for det vil være indeholdt i prisen for forsikringen. Det samme gør sig gældende i en indbetalingspause, hvor medarbejderen ikke længere er ansat. Det er beskrevet i Pensionsvilkår for PFA Plus afsnit 1.10.

PFA ERHVERVSEVNE

PFA Pension udbetaler PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling, til medarbejderen og yder indbetalingssikring, hvis medarbejderens erhvervsevne er nedsat uafbrudt i mindst tre måneder i dækningsberettiget grad som følge af sygdom eller ulykke.

Erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, hvis PFA Pension vurderer, at medarbejderens evne til at udføre arbejde ud fra en helbredsmæssig vurdering er nedsat med mindst 50 procent, og at indtjeningen er nedsat med mindst 10 procent. PFA Pension vil udbetale PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling, således at medarbejderen får fyldt op til 100 procent af sin hidtidige løn eksklusiv eventuelle obligatoriske pensionsindbetalinger, en eventuel frivillig indbetaling omfattet af indbetalingssikring og efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag. Udbetalingen kan dog maksimalt udgøre den valgte størrelse af PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling.

Engangsudbetaling ved nedsat erhvervsevne kan udbetales til medarbejderen, når medarbejderens erhvervsevne ud fra en helbredsmæssig og indtjeningsmæssig vurdering uafbrudt i tolv måneder har været varigt nedsat til en tredjedel eller derunder som følge af sygdom eller ulykke.

1. Indbetalingssikring

I perioder, hvor indbetalingssikringen træder i kraft for en medarbejders pensionsordning, vil PFA Erhvervsevne blive opretholdt med den størrelse, der var gældende umiddelbart inden, erhvervsevnen blev nedsat i dækningsberettiget grad.

Indbetalingssikring på PFA Erhvervsevne ophører, når udbetaling af PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling ophører, dog senest når medarbejderen opnår den aftalte pensionsalder.

2. Udbetaling af PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling, til arbejdsgiveren

Hvis en medarbejders Helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat med mindst 50 procent, og medarbejderen får udbetalt fuld løn fra arbejdsgiveren, vil arbejdsgiveren få udbetalt PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling, mens medarbejderen genvinder erhvervsevnen.

Udbetalingen udgør forskellen mellem medarbejderens hidtidige dækningsgivende løn og de offentlige indtægtskompenserende ydelser og de sygedagpenge, som arbejdsgiveren modtager i refusion. Udbetalingen kan dog ikke overstige den dækning, som senest har været

gældende for medarbejderen, inden den Helbredsmæssige erhvervsevne blev nedsat med 50 procent.

Ved hidtidig dækningsgivende løn forstås den løn, som PFA Pension senest har registreret som dækningsgivende løn, inden den Helbredsmæssige erhvervsevne blev nedsat med 50 procent.

Den Helbredsmæssige erhvervsevne er nedsat med mindst 50 procent, når medarbejderen – efter PFA Pensions skøn – ikke længere er i stand til at arbejde mere end 50 procent af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til medarbejderens helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Udbetalingen sker tidligst fra den dag, nedsættelsen af den Helbredsmæssige erhvervsevne har været uafbrudt i tre måneder.

Udbetalingen kan ikke ske, hvis medarbejderen er ansat i fleksjob.

Vilkårene for udbetaling af PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling, gælder fortsat, dog gælder bestemmelsen Den Økonomiske erhvervsevne ikke.

Udbetaling til arbejdsgiveren forudsætter, at en eventuel arbejdsmarkedsoverenskomst eller afgørelse fra faglig voldgift, domstol, Ankenævnet for Forsikring eller en anden instans ikke bestemmer, at ydelser svarende til løbende udbetaling fra PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling, skal udbetales til medarbejderen, uanset denne bestemmelse.

PFA Pension forbeholder sig ret til at kræve, at arbejdsgiveren tilbagebetaler udbetalingen fra PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling, hvis medarbejderen senere berettiget kræver udbetalinger fra PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling, som arbejdsgiveren har modtaget udbetalinger for.

3. Modregning i offentlige indtægtskompenserende ydelser og forhøjet udbetaling af PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling, ved ressourceforløbsydelse

Hvis medarbejderen er eller kunne være berettiget til en social eller anden offentlig indtægtskompenserende ydelse og tilskud gælder følgende:

Hvis det offentlige har mulighed for at foretage modregning af udbetaling af PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling, er der ikke ret til udbetaling af PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling, som kan reducere de sociale eller andre offentlige indtægtskompenserende ydelser og tilskud.

Medarbejderen har dog ret til forhøjet udbetaling af PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling, således at udbetalingen i alt udgør 80 procent af hidtidig dækningsgivende løn hvis betingelserne for udbetaling af PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling, er opfyldt, og disse tre forudsætninger ligeledes er opfyldt:

- Medarbejderen er berettiget til at modtage offentlig ressourceforløbsydelse og
- Det offentlige har mulighed for fuldt ud at modregne udbetalinger af PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling, i ressourceforløbsydelsen og
- Den forhøjede udbetaling vil overstige ressourceforløbsydelsen.

For de medarbejdere, der opretter PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling, som beskrevet i dette bilags afsnit "PFA Erhvervsevne til en særlig gruppe medarbejdere", udgør den forhøjede udbetaling dog 45 procent.

4. Ophør

Forsikringerne, herunder muligheden for Indbetalingssikring, stopper, når medarbejderen bliver pensioneret, dog senest når medarbejderen opnår den aftalte pensionsalder.

Indbetalingssikring på opsparing ophører når medarbejderen bliver pensioneret, dog senest når medarbejderen opnår den aftalte pensionsalder.

5. PFA Erhvervsevne til en særlig gruppe medarbejdere

Medarbejdere, der etablerer PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling, med en dækning på mindst 500.000 kr. årligt med skattefradrag for indbetalingen, har mulighed for i stedet at etablere forsikringen uden fradragsret, således at medarbejderen betaler skat af indbetalinger til forsikringen, og med en nedsat dækning, der giver mulighed for tilsvarende nettoudbetaling. Eventuel udbetaling fra forsikringen er skatte- og afgiftsfri. Hvis forsikringen oprettes på denne måde, kan forsikringen maksimalt udgøre 45 procent af medarbejderens dækningsgivende løn. PFA Pension kan uden varsel ændre den nedre grænse for den dækningsstørrelse, der giver mulighed for at etablere forsikringen uden fradragsret, som p.t. er på 500.000 kr. årligt.

Er PFA Erhvervsevne, løbene udbetaling, etableret uden fradragsret, gælder der særlige regler for beregning af udbetaling fra forsikringen.

6. Skatteregler

Medarbejderen skal ikke betale skat af indbetalingen til PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling, der sker via arbejdsgiveren. Der skal betales skat af løbende udbetalinger.

For medarbejdere, der i henhold til afsnittet "PFA Erhvervsevne til en særlig gruppe medarbejdere" har etableret PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling, således at medarbejderen betaler skat af indbetalingen, der sker via arbejdsgiveren, vil PFA Pension indberette indbetalingen som B-indkomst til SKAT, og PFA Pension vil afregne arbejdsmarkedsbidrag af indbetalingen. Udbetalingen fra forsikringen er skatte- og afgiftsfri.

PFA Erhvervsevne, engangsudbetaling knyttes til ratepension. Medarbejderen skal ikke betale skat af indbetalingen til forsikringen, der sker via arbejdsgiveren. Der skal betales en afgift til staten af engangsudbetalingen.

Medarbejderen kan i stedet vælge, at PFA Erhvervsevne, engangsudbetaling, etableres således, at medarbejderen betaler skat af indbetalingen til forsikringen, der sker via arbejdsgiveren. PFA Pension vil indberette indbetalingen som B-indkomst til SKAT, og PFA Pension vil afregne arbejdsmarkedsbidrag af indbetalingen. Udbetalingen fra forsikringen er skatte- og afgiftsfri.

Hvis en medarbejder får den samme type forsikring, som medarbejderen har i sin hidtidige pensionsordning, der er omfattet af den samarbejdsaftale om PFA Plus, vil forsikringen som udgangspunkt blive etableret med den samme skattemæssige udformning som i den hidtidige pensionsordning, hvis denne skattemæssige udformning kan vælges af medarbejderen.

7. De detaljerede vilkår

7.1. Pensionsvilkår generelt

I Pensionsvilkår for PFA Plus (for medarbejder) er de detaljerede vilkår for PFA Erhvervsevne beskrevet.

PFA LIV

PFA Liv, engangsudbetaling, udbetales, hvis medarbejderen dør inden den aftalte pensionsalder.

Det samme gør sig gældende for PFA Liv, løbende udbetaling til børn, hvis børnene er under 24 år.

1. Indbetalingssikring

I perioder, hvor indbetalingssikringen træder i kraft for en medarbejders pensionsordning, vil PFA Liv blive opretholdt med den størrelse, der var gældende umiddelbart inden, at erhvervsevnen blev nedsat i dækningsberettiget grad.

Indbetalingssikring på PFA Liv ophører, når den pågældende forsikring ophører, dog senest når medarbejderen opnår den aftalte pensionsalder.

2. Pensionsordning uden forsikringsmæssig risiko

En pensionsordning skal altid have en forsikringsmæssig risiko. En pensionsordning uden en forsikringsmæssig risiko vil derfor blive etableret med PFA Liv, engangsudbetaling med den minimumsdækning ved død, som PFA Pension til enhver tid har anmeldt til Finanstilsynet. Denne livsforsikring kan ikke fravælges.

3. Ophør

Forsikringen stopper, når medarbejderen bliver pensioneret, dog senest når medarbejderen opnår den aftalte pensionsalder.

Hvis en medarbejder fortsat er ansat eller ansættes efter den aftalte pensionsalder, vil forsikringen PFA Liv, engangsudbetaling, dog fortsætte og først stoppe ved medarbejderens 72. år. Det er et krav, at der fortsat bliver indbetalt, så længe forsikringen skal gælde.

PFA Liv, løbende udbetaling til børn, stopper senest når barnet fylder 24 år.

4. Skatteregler

Medarbejderen skal ikke betale skat af indbetalingen til PFA Liv, løbende udbetaling til børn, der sker via arbejdsgiveren. Der skal betales skat af løbende udbetalinger.

PFA Liv, engangsudbetaling, etableres således at medarbejderen betaler skat af indbetalingen til forsikringen, der sker via arbejdsgiveren. PFA Pension vil indberette indbetalingen som B-indkomst til SKAT, og PFA Pension vil afregne arbejdsmarkedsbidrag af indbetalingen. Udbetalingen fra forsikringen er skatte- og afgiftsfri.

Medarbejderen, som omfattes efter 1. januar 2019, kan i stedet vælge, at PFA Liv, engangsudbetaling, skal etableres som ratepension. Medarbejderen skal ikke betale skat af indbetalingen til forsikringen, der sker via arbejdsgiveren. Der skal betales en afgift til staten af engangsudbetalingen.

Medarbejderen, som er omfattet inden 1. januar 2019, kan vælge, at et eventuelt tilvalg af forsikring udover standardforsikringen på PFA Liv, engangsudbetaling, skal etableres som ratepension. Medarbejderen skal ikke betale skat af indbetalingen til forsikringen, der sker via arbejdsgiveren. Der skal betales en afgift til staten af engangsudbetalingen.

For medarbejdere uden opsparing etableres PFA Liv, engangsudbetaling, således, at medarbejderen betaler skat af indbetalingen til forsikringen, der sker via arbejdsgiveren. Arbejdsgiveren skal afregne A-skat og arbejdsmarkedsbidrag af indbetalingen. Udbetalingen fra forsikringen er skatte- og afgiftsfri. Ved udbetaling skal der eventuelt betales boafgift.

Hvis en medarbejder får den samme type forsikring, som medarbejderen har i sin pensionsordning, der er omfattet af den hidtidige samarbejdsaftale om PFA Plus, vil forsikringen som udgangspunkt blive etableret med den samme skattemæssige udformning som i den hidtidige pensionsordning, hvis denne skattemæssige udformning kan vælges af medarbejderen.

5. De detaljerede vilkår

5.1. Pensionsvilkår generelt

I Pensionsvilkår for PFA Plus (for medarbejder) er de detaljerede vilkår for PFA Liv beskrevet.

5.2. Pensionsvilkår for PFA Plus for medarbejdere uden opsparing

I de pensionsvilkår, som medarbejderen kan se på mitpfa.dk, står der forsikringsordning, og ikke pensionsordning, da medarbejderen ikke har opsparing i PFA Plus. Det vil også fremgå, at medarbejderen ikke kan få en indbetalingsfri pensionsordning, da forsikringsordningen vil bortfalde, hvis indbetalingen ophører.

Under medarbejderens retmæssige orlov eller ikke-retmæssige orlov vil betalingen for forsikringen blive opretholdt. Betalingen for det vil være indeholdt i prisen for forsikringen.

Det samme gør sig gældende i en indbetalingspause, hvor medarbejderen ikke længere er ansat. Det er beskrevet i Pensionsvilkår for PFA Plus afsnit 1.10.

INDBETALING

1. Indbetaling

Der bliver indbetalt til medarbejderens pensionsordning hver måned.

Indbetalingen bliver beregnet ud fra den pensionsgivende løn, som arbejdsgiveren oplyser til PFA Pension.

Størrelsen af den obligatoriske indbetaling samt fordelingen mellem arbejdsgiverens andel og medarbejderens andel følger det til enhver tid aftalte i overenskomstgrundlaget mellem TDC og Dansk Metal. Det er TDCs og Dansk Metals ansvar, at oplyse PFA Pension om, hvad der til enhver tid skal indbetales for de forskellige medarbejdergrupper samt eventuelle ændringer i dette. En eventuel ændring skal meddeles PFA Pension hurtigst muligt efter at ændringen er godkendt og inden den skal træde i kraft.

For udstationerede medarbejdere er den obligatoriske indbetaling mellem 3 og 12 procent af den pensionsgivende løn. Arbejdsgiveren betaler mellem de 0 og 12 procent, og medarbejderen betaler mellem de 0 og 12 procent. Den første indbetaling for hver medarbejder fastsætter størrelsen af den obligatoriske indbetaling. Sættes den obligatoriske indbetalingsprocent ned indenfor de ovenfor angivne indbetalings-procenter, vil den lavere obligatoriske indbetalingsprocent blive betragtet som ny obligatorisk indbetalingsprocent. Indbetalinger udover den obligatoriske indbetalingsprocent bliver betragtet som frivillig indbetaling (også selvom den obligatoriske indbetalingsprocent igen sættes op til en indbetalingsprocent, som ligger indenfor de angivne indbetalingsprocenter).

For overenskomstansatte medarbejdere er det arbejdsgiverens ansvar, at indbetalingen som minimum følger kravene, som er angivet i overenskomsten.

Medarbejdere kan frivilligt indbetale mere til sin pensionsordning.

Bilag 8 er ikke tilgængelig på internettet.

UDSTATIONEREDE OG INDSTATIONEREDE MEDARBEJDERE

Medarbejderen kan gennem arbejdsgiveren anmode PFA Pension om, at indbetalingerne skal gå til en pensionsordning uden bortseelsesret (fradragsret) for indbetalingerne. Pensionsordningen vil være omfattet af pensionsbeskatningslovens § 53A.

PFA Pension har ikke ansvaret for at vurdere, om det er hensigtsmæssigt for medarbejderen at have en sådan pensionsordning.

Hvis en medarbejder ønsker at blive omfattet af en pensionsordning efter pensionsbeskatningslovens § 53A, bliver medarbejderens pensionsordning med bortseelsesret for indbetalingerne ændret til en indbetalingsfri pensionsordning.

Det er medarbejderens eget ansvar at oplyse PFA Pension ved eventuel hjemkomst, om indbetalingerne igen skal gå til pensionsordningen med bortseelsesret. Dette gælder ligeledes ved ændringer af medarbejderens skatteforhold under ud- eller indstationering.

Arbejdsgiveren har ansvaret for, at medarbejderen bliver til- og afmeldt korrekt til pensionsordningen.

Arbejdsgiveren har ansvaret for at PFA Pension, i henhold til "Common Reporting Standard for Automatic Exchange of Financial Account Information", modtager følgende oplysninger om medarbejderen:

- Land
- Landekode
- TIN nr. (Taxpayer Identification Number)
- Fødested
- Fødselsdag
- Adresseoplysninger
- Tlf. incl. landekode

Hvis PFA Pension ikke kan oprette medarbejderens pensionsordning på grund af manglende oplysninger og ikke modtager disse oplysninger, inden for 6 måneder fra det ønskede tilmeldingstidspunkt, opretter PFA Pension en fradragsberettiget pensionsordning til medarbejderen.

1. Medarbejdernes pensionsordning

En medarbejders pensionsordning bliver oprettet med de standarder, der fremgår af bilagene til samarbejdsaftalen, dog med overholdelse af følgende bestemmelser:

BESTEMMELSER	
Indbetaling	Indbetaling skal ske via arbejdsgiver
Tilmelding¹ og²	Tilmelding sker via indbetaling mindst en måned før medarbejderen udstationeres/indstationeres, der skal ved tilmelding medsendes oplysning om overenskomstkode
Indberetning af pensionsgivende løn	Arbejdsgiveren oplyser ved tilmelding medarbejderens pensionsgivende løn, som fastholdes i hele udstationerings-/indstationeringsperioden medmindre arbejdsgiveren indberetter ny pensionsgivende løn til PFA Pension
Opsparing	Indbetalingerne til medarbejderens pensionsordning investeres pr. den dato hvor alle oplysninger er modtaget af PFA Pension.
Forsikringer	Medarbejderen er omfattet af de forsikringer, som fremgår af bilaget "Oversigt over forsikringer" fra det tidspunkt hvor medarbejderen er tilmeldt.
Udbetaling før pensionering	Udbetaling før pensionering følger TDC's almindelige regler

1 Information omkring tilmelding kan ses i bilaget Retningslinjer for administration

2 PFA Pension sender en blanket til arbejdsgiver, som arbejdsgiver skal udfylde med de oplysninger, som er nævnt ovenfor, og sende tilbage til PFA Pension.

1.1. Skatteregler for opsparing og KundeKapital

Udbetalingerne er skatte- og afgiftsfri i Danmark, hvis det kan dokumenteres, at der ikke har været dansk eller udenlandsk fradrags- eller bortseelsesret for indbetalingerne.

Der er ikke dansk fradragsret eller bortseelsesret for indbetalingerne. Det betyder, at der ikke er dansk skattefradrag. Det betyder endvidere, at en medarbejder kan blive beskattet i Danmark af arbejdsgiverens indbetalinger til medarbejderens pensionsordning, hvis medarbejderen er skattepligtig i Danmark af lønindkomst i ansættelsesforholdet.

1.2. Skatteregler for forsikringer

PFA Kritisk sygdom

Medarbejderen har ikke skattefradrag for indbetalingen til forsikringen. Udbetalinger fra PFA Kritisk sygdom er skatte- og afgiftsfri.

PFA Erhvervsevne, løbende udbetaling

Medarbejderen har ikke skattefradrag for indbetalingen til forsikringen. De løbende udbetalinger er skatte- og afgiftsfri.

PFA Erhvervsevne, engangsudbetaling

PFA Erhvervsevne, engangsudbetaling, etableres således, at medarbejderen ikke har skattefradrag for indbetalingen til forsikringen. Udbetalingen fra forsikringen er skatte- og afgiftsfri.

PFA Liv, engangsudbetaling

PFA Liv, engangsudbetaling, etableres således, at medarbejderen ikke har skattefradrag af indbetalingen til forsikringen. Udbetalingen fra forsikringen er skatte- og afgiftsfri. Ved udbetaling skal der eventuelt betales boafgift.

PFA Liv, løbende udbetaling til børn

Medarbejderen har ikke skattefradrag for indbetalingen til forsikringen. De løbende udbetalinger er skatte- og afgiftsfri.

RETNINGSLINJER FOR ADMINISTRATION

Disse retningslinjer for administrationen af gruppepensionsordningen er med til at give medarbejderne den bedste kundeoplevelse og sikre fortsat lave administrationsomkostninger. Det er derfor af afgørende betydning, at arbejdsgiveren følger disse retningslinjer, for at PFA Pension kan give en god service til medarbejderne, og samtidig være sikre på, at medarbejdernes pensionsordninger altid indeholder de rigtige oplysninger.

1. Oplysninger fra arbejdsgiveren

Det er til enhver tid arbejdsgiverens ansvar at oplyse PFA Pension om nyindmeldelse, fratrædelse, orlov og ændringer i både den pensionsgivende og dækningsgivende løn.

Det er arbejdsgiverens ansvar at fastsætte den pensionsgivende løn, som løbende indbetalinger beregnes af, og den dækningsgivende løn, som størrelsen af visse forsikringer fastsættes ud fra, for den enkelte medarbejder.

Arbejdsgiveren skal sende oplysningerne om den dækningsgivende løn via PFA Administrator-portal hvert år i februar måned. Den oplyste dækningsgivende løn gælder indtil arbejdsgiveren oplyser PFA Pension om eventuel ny dækningsgivende løn for den enkelte medarbejder.

Ved hver indbetaling til PFA Pension skal arbejdsgiveren oplyse følgende:

- CVR-nummer
- Fulde navn
- CPR-nummer
- Pensionsgivende løn
- Indbetalingsprocenter fordelt på arbejdsgivers obligatoriske indbetaling, medarbejders obligatoriske indbetaling og evt. medarbejders frivillige indbetaling
- Aflønningsform (månedsløn forud/bagud, 14 dages lønnet mv.)
- Overenskomstkode – PFA Pension oplyser de mulige koder på pfa.dk
- Periode for indbetalingen

De løbende indbetalinger skal altid opgives som en procentdel af den pensionsgivende løn. Det gælder dog ikke for forsikringer, der bliver betalt ud over pensionsbidraget. Betalingerne skal ske senest den sidste hverdag i måneden.

Arbejdsgiveren skal oplyse, hvis indbetalingen er en ekstraordinær indbetaling. I så fald skal det oplyses som et indskud.

2. Særligt om indmeldelser

Arbejdsgiverens indmeldelse af medarbejdere skal sendes som en informationsindberetning til PFA Pension. Indmeldelser i gruppepensionsordningen/gruppeforsikringsordningen kan ske på en af følgende måder:

1. Arbejdsgiveren sender indmeldelsen via PFA Administratorportal.
2. Arbejdsgiveren sender indmeldelsen samtidig med den første indbetaling til gruppepensionsordningen/gruppeforsikringsordningen. En sådan indmeldelse og indbetaling skal ske inden en måned efter det tidspunkt, hvor indmeldelsen skal træde i kraft.

Indmelder arbejdsgiveren en medarbejder, som beskrevet under punkt 1, skal indmeldelsen ske senest fem hverdage før, medarbejderen skal indtræde i gruppepensionsordningen.

Indmelder arbejdsgiveren en medarbejder, som beskrevet i punkt 2, vil medarbejderen være dækket af gruppepensionsordningen/gruppeforsikringsordningen hele den periode, som den første indbetaling gælder for.

Medarbejderen vil efter indtræden i gruppepensionsordningen/gruppeforsikringsordningen modtage en velkomstpakke fra PFA Pension.

Pensionsvilkår for PFA Plus pr. 1. juli 2018

(for medarbejder)

1 Generelle pensionsvilkår for PFA Plus

1.1 Pensionsvilkår for PFA Plus

"Pensionsvilkår for PFA Plus pr. 1. juli 2018" (herefter betegnet "disse pensionsvilkår for PFA Plus") gælder fra den 1. januar 2019 for de pensionsordninger med PFA Plus i PFA Pension, forsikringsaktieselskab (herefter betegnet "PFA Pension"), der er nævnt nedenfor i punktet "Gruppepensionsordningen og aftaleforholdet, som pensionsordningen er en del af".

1.2 Gruppepensionsordningen og aftaleforholdet, som pensionsordningen er en del af

Den forsikredes pensionsordning er oprettet som led i en gruppepensionsordning, der er omfattet af en samarbejdsaftale om PFA Plus mellem virksomheden og PFA Pension.

Virksomheden betegnes som forsikringstager.

Gruppepensionsordningen begynder på det tidspunkt, der følger af samarbejdsaftalen. Gruppepensionsordningen omfatter de gruppe-medlemmer, der fremgår af samarbejdsaftalen, og som arbejdsgiveren har tilmeldt hos PFA Pension. PFA Pension kan træffe aftale med forsikringstageren for alle gruppemedlemmerne om alle forhold og ændringer af disse, der vedrører samarbejdsaftalen, og som dermed vedrører gruppepensionsordningen.

1.3 Den forsikrede

Et gruppemedlem, der er omfattet af gruppepensionsordningen, bliver betegnet som den forsikrede. Den forsikrede er den person, på hvis liv og/eller helbred pensionsordningen er oprettet.

Hvis den forsikredes børn er dækket af særlige forsikringer i den forsikredes pensionsordning, vil begrebet "den forsikrede" kun omfatte et barn i det omfang, det fremgår af disse pensionsvilkår for PFA Plus.

1.4 Optagelse af den forsikrede i gruppepensionsordningen

Arbejdsgiveren skal tilmelde den forsikrede til gruppepensionsordningen i PFA Pension. Hvis arbejdsgiveren ikke har tilmeldt et gruppe-medlem til gruppepensionsordningen, vil gruppemedlemmet ikke være dækket af en pensionsordning under gruppepensionsordningen.

Den forsikredes optagelse i gruppepensionsordningen sker i henhold til samarbejdsaftalen og eventuelle andre aftaler, der er indgået mellem forsikringstageren og PFA Pension.

Den forsikredes pensionsordning begynder på det tidspunkt, der fremgår af pensionsbeviset. I hovedafsnittet "Generelle pensionsvilkår for forsikringer", se nedenfor, er der betingelser, der skal opfyldes, for at forsikring begynder at dække.

1.5 Pensionsoversigt og pensionsbevis

Som dokumentation for, at den forsikrede har en pensionsordning, der er omfattet af gruppepensionsordningen, udsteder PFA Pension en kortfattet pensionsoversigt og et længere pensionsbevis. Den forsikrede får tilsendt pensionsoversigten, og der er i denne henvist til den forsikredes pensionsbevis og til disse pensionsvilkår for PFA Plus, som begge er på mitpfa.dk.

Pensionsoversigten giver et overblik over de typer af opsparing og forsikringer, der gælder for den forsikrede. Pensionsbeviset har mere præcise oplysninger om opsparing og forsikringer for den forsikrede, og giver et overblik over reglerne for pensionsordningen.

I pensionsoversigten og pensionsbeviset er der henvist til disse pensionsvilkår for PFA Plus med detaljerede regler for pensionsordningen.

1.6 PFA Pensions kommunikation med den forsikrede m.fl.

PFA Pension kommunikerer fortrinsvis elektronisk med den forsikrede. Den forsikrede skal holde oplysningen om sin postadresse opdateret hos PFA Pension. PFA Pension får ikke altid adresseændring oplyst af CPR registret.

Dette gælder ligeledes modtagere af løbende udbetalinger.

PFA Pension kan ikke holdes ansvarlig for tab, der opstår, fordi den forsikrede ikke overfor PFA Pension har holdt oplysningerne om sin postadresse opdaterede.

1.7 Sikkerhedsmæssige krav, den forsikrede skal iagttage ved selvbetjening

Uanset hvilken elektronisk signeringsform den forsikrede anvender ved selvbetjening på mitpfa.dk, må den forsikrede ikke udlevere den personlige adgangskode til tredjemand.

PFA Pension kan ikke holdes ansvarlig for de dispositioner, som bliver foretaget, fordi den forsikrede direkte eller indirekte har udleveret den personlige adgangskode til tredjemand.

Ovennævnte gælder ligeledes for modtagere af løbende udbetalinger.

1.8 Løbende indbetalinger

Arbejdsgiveren skal foretage løbende månedlige indbetalinger til PFA Pension på den måde, der er fastlagt i samarbejdsaftalen mellem forsikringstageren og PFA Pension. En løbende månedlig indbetaling til forsikring forfalder til betaling den 1. dag i måneden med sidste rettidige betalingsdag den sidste hverdag i måneden.

1.9 Manglende løbende indbetalinger

Betaler arbejdsgiveren ikke den første løbende indbetaling for en ny forsikret, som skal omfattes af gruppepensionsordningen, vil den forsikrede ikke være dækket af pensionsordningen i PFA Pension.

Hvis en senere løbende indbetaling ikke betales, som aftalt, og PFA Pension ikke har fået besked på, at den forsikrede er udtrådt af gruppepensionsordningen, sender PFA Pension en rykkermeddelelse til arbejdsgiveren. Hvis en sådan senere løbende indbetaling fortsat udebliver, giver PFA Pension besked til forsikrede om, at betalingen er udeblevet, og at den forsikredes pensionsordning vil blive ændret til indbetalingsfri pensionsordning uden forsikringsdækninger – som kan være ophørt inden da i overensstemmelse med punktet "Særligt om forsikringer ved ophør af indbetalinger eller udtrædelse af gruppepensionsordningen", se nedenfor.

Hvis den løbende indbetaling ophører, fordi den forsikrede er udtrådt af gruppepensionsordningen, vil en forsikring blive opretholdt i overensstemmelse med punktet "Særligt om forsikringer ved ophør af indbetalinger eller udtrædelse af gruppepensionsordningen", se nedenfor, hvorefter den forsikredes pensionsordning vil blive ændret til indbetalingsfri pensionsordning uden forsikringsdækninger.

En indbetalingsfri pensionsordning vil blive etableret med en livsforsikring med den minimumsdækning ved død, som PFA Pension til enhver tid har anmeldt til Finanstilsynet. Den forsikrede kan ikke fravælge en sådan livsforsikring. Hvis en indbetalingsfri pensionsordning kun indeholder opsparing til livspension, vil livsforsikringen med minimumsdækningen ved død dog ikke blive etableret på den indbetalingsfri pensionsordning.

Hvis den forsikrede har to investeringsprofiler i PFA Investorer, vil forsikrede ved ændringen til indbetalingsfri pensionsordning kun have én investeringsprofil i PFA Investorer, idet kun den af de investeringsprofiler, som hele indbetalingen til opsparingen kan anvendes til, bevares. Opsparingen på forsikredes anden investeringsprofil i PFA Investorer bliver ved ændringen til indbetalingsfri pensionsordning overført til den investeringsprofil, som bevares.

En indbetalingsfri pensionsordning vil blive omfattet af de pensionsvilkår for PFA Plus, som til enhver tid gælder for en sådan pensionsordning.

1.10 Særligt om forsikringer ved ophør af indbetalinger eller udtrædelse af gruppepensionsordningen

1.10.1 Særligt om PFA Kritisk sygdom, PFA Erhvervssevne og PFA Liv

1.10.1.1 Ophør af forsikringer ved ophør eller ændring af ansættelse eller ved ændret samarbejdsaftale

Forsikringer ophører den 1. i måneden efter, at det er 3 måneder siden, at den forsikrede ikke længere er ansat i den stilling, der er omfattet af den forsikredes pensionsordning. Inden for denne periode vil der dog ikke længere være dækning for en eller flere af sådanne forsikringer, hvis den forsikrede bliver omfattet af en samarbejdsaftale eller en anden form for aftale, som er indgået mellem på den ene side en arbejdsgiver eller en organisation og på den anden side PFA Pension.

Betalingen for den periode, hvori en eller flere af sådanne forsikringer opretholdes, vil blive trukket i opsparingen eller i fremtidige indbetalinger.

1.10.1.2 Retmæssig orlov

Under den forsikredes retmæssige orlov fra den stilling, der er omfattet af den forsikredes pensionsordning, gælder forsikringer fortsat. Betaling for sådanne forsikringer under en retmæssig orlov vil blive dækket på en af følgende to måder:

- Forsikringer, der skattemæssigt kan betales med den opsparingsform, opsparingen har, vil blive betalt ved løbende træk i opsparingen i den forsikredes pensionsordning, så længe opsparingen er tilstrækkelig hertil.
- Er opsparingen ikke tilstrækkelig, eller er der forsikringer, der skattemæssigt ikke kan betales med den opsparingsform, opsparingen har, vil manglende betaling herfor forlods blive dækket af indbetalingerne fra arbejdsgiveren, når indbetalingerne genoptages efter den retmæssige orlov.

Ved retmæssig orlov forstås en orlov, som den forsikrede har ret til ifølge lovgivningen eller en kollektiv overenskomst, og som arbejdsgiveren derfor ikke kan modsætte sig, og som ikke kræver, at de nærmere forhold ved orloven bliver aftalt mellem den forsikrede og arbejdsgiveren.

Modtager PFA Pension besked om, at den forsikrede afholder orlov, behandles pensionsordningen som ved retmæssig orlov, medmindre PFA Pension specifikt har fået oplyst, at orloven ikke er retmæssig.

1.10.1.3 Ikke-retmæssig orlov

Under den forsikredes ikke-retmæssige orlov fra den stilling, der er omfattet af den forsikredes pensionsordning, gælder forsikringer fortsat. Betaling for sådanne forsikringer under en ikke-retmæssig orlov vil blive dækket på en af følgende to måder:

- Forsikringer, der skattemæssigt kan betales med den opsparingsform, opsparingen har, vil blive betalt ved løbende træk i opsparingen i den forsikredes pensionsordning.
- For forsikringer, der skattemæssigt ikke kan betales med den opsparingsform, opsparingen har, vil manglende betaling forlods blive dækket af indbetalingerne fra arbejdsgiveren, når indbetalingerne genoptages efter den ikke-retmæssige orlov.

Alle forsikringer ophører på det tidspunkt, hvor den manglende indbetaling for forsikringer og omkostninger, der skal betales ved løbende træk i opsparingen, i den kommende måned overstiger opsparingen i den forsikredes pensionsordning. Forsikringer opretholdes dog uanset ovenstående altid i mindst 3 måneder under ikke-retmæssig orlov.

1.10.1.4 En retmæssig orlov, der følger efter en ikke-retmæssig orlov

Hvis en retmæssig orlov følger umiddelbart efter en ikke-retsmæssig orlov, vil forsikringer – der måtte gælde, når den ikke-retmæssige orlov ophører – fortsat gælde under den retmæssige orlov, og den manglende betaling for forsikringerne vil blive behandlet, som det er nævnt ovenfor med hensyn til retmæssig og ikke-retmæssig orlov. Forsikringer, der er ophørt under en ikke-retmæssig orlov, vil heller ikke gælde under en retmæssig orlov, der følger umiddelbart efter den ikke-retmæssige orlov.

1.10.1.5 Indbetalingspause

Hvis arbejdsgiveren oplyser til PFA Pension, at indbetalingerne til pensionsordningen stopper i en periode, mens den forsikrede fortsat er ansat i den samme stilling hos arbejdsgiveren, og at dette ikke skyldes, at den forsikrede har retmæssig orlov, vil forsikringer blive behandlet på samme måde som ved ikke-retmæssig orlov.

1.11 Løbende indbetalinger, der ikke skal foretages ifølge pensionsvilkårene

Arbejdsgiveren skal ikke længere foretage løbende indbetalinger til den forsikredes pensionsordning:

- fra det tidspunkt, som er angivet i pensionsbeviset, eller
- i den periode, hvor PFA Pension yder indbetalingsssikring, eller
- ved udgangen af den måned, hvori den forsikrede dør.

1.12 Genoptagelse af løbende indbetalinger som led i gruppepensionsordningen

Hvis arbejdsgiveren er ophørt med at indbetale til den forsikredes pensionsordning, mens den forsikrede fortsat er ansat hos arbejdsgiveren, kan arbejdsgiveren og den forsikrede senere anmode PFA Pension om, at arbejdsgiveren genoptager de løbende indbetalinger til den forsikredes pensionsordning som led i gruppepensionsordningen.

Dette vil kræve, at den forsikrede fortsat er med i gruppen for gruppepensionsordningen, og at arbejdsgiveren, den forsikrede og pensionsordningen opfylder de betingelser for genoptagelse af løbende indbetalinger, som PFA Pension til enhver tid har fastsat. Det kan blandt andet være et krav, at den forsikrede kan aflevere de helbredsoplysninger, helbredsreklæringer og helbredsattester, som PFA Pension til enhver tid måtte kræve, og at PFA Pension vurderer, at disse er tilfredsstillende.

1.13 Forsikrede, der ikke længere kan være med i gruppepensionsordningen

Den forsikrede kan ikke længere være med i gruppepensionsordningen:

- hvis gruppepensionsordningen ophører som følge af opsigelse, eller
- hvis de løbende indbetalinger ophører, og dette ikke sker i overensstemmelse med disse pensionsvilkår for PFA Plus, eller
- tre måneder efter, at den forsikrede ikke længere er ansat i en stilling, der er omfattet af gruppepensionsordningen.

Den forsikredes pensionsordning vil herefter blive ændret til en indbetalingsfri pensionsordning uden forsikringsdækninger på tilsvarende måde, som nævnt ovenfor i det 5. og 6. afsnit af punktet "Manglende løbende indbetalinger".

En indbetalingsfri pensionsordning vil blive etableret med en livsforsikring med den minimumsdækning ved død, som PFA Pension til enhver tid har anmeldt til Finanstilsynet. Den forsikrede kan ikke fravælge en sådan livsforsikring. Hvis en indbetalingsfri pensionsordning kun indeholder opsparing til livspension, vil livsforsikringen

med minimumsdækningen ved død dog ikke blive etableret på den indbetalingsfri pensionsordning.

Hvis den forsikrede bliver omfattet af en ny gruppepensionsordning i PFA Plus, inden forsikredes pensionsordning bliver ændret til en indbetalingsfri pensionsordning uden forsikringsdækninger, og den forsikrede har to investeringsprofiler i PFA Investeringer i sin nuværende pensionsordning, vil den forsikrede, efter at være blevet omfattet af den nye gruppepensionsordning, hvor der ikke er mulighed for bevarelse af begge profiler, kun have én investeringsprofil i PFA Investeringer. Det er kun den af de to investeringsprofiler, som hele indbetalingen til opsparingen kan anvendes til, der bevares. Opsparingen på forsikredes anden investeringsprofil i PFA Investeringer bliver, efter den forsikrede er blevet omfattet af den nye gruppepensionsordning, overført til den investeringsprofil, som bevares. Pensionsordningen vil blive omfattet af de pensionsvilkår for PFA Plus, som til enhver tid gælder for en sådan pensionsordning.

1.14 Den forsikredes muligheder, hvis den forsikrede ikke længere kan være med i gruppepensionsordningen

Hvis den forsikrede ikke længere kan være med i gruppepensionsordningen, kan den forsikrede ikke selv fortsætte med pensionsordningen.

Hvis den forsikrede fortsat ønsker en pensionsordning i PFA Pension, skal forsikrede rette henvendelse til PFA Pension, inden den forsikredes pensionsordning bliver ændret til indbetalingsfri pensionsordning.

Den forsikrede kan anmode PFA Pension om en ny pensionsordning med private indbetalinger eller indbetalinger via en ny arbejdsgiver. PFA Pension vil vurdere, om PFA Pension kan tilbyde en ny pensionsordning. I så fald vil den nye pensionsordning blive etableret med de muligheder for opsparing, forsikringer, pensionsvilkår, priser og omkostninger, som PFA Pension til enhver tid tilbyder i sådanne tilfælde.

1.15 Fastsættelse af ydelse ved løbende udbetalinger

Når den forsikrede ønsker at starte en løbende udbetaling af livspension og/eller ratepension, fastsættes den månedlige ydelse på baggrund af den forventede opsparing og den til enhver tid gældende udbetalingsrente, som PFA Pension har anmeldt til Finanstilsynet.

Ydelsen gælder som udgangspunkt i det pågældende kalenderår, og hvert år pr. 1. januar beregnes der herefter en ny månedlig ydelse for det efterfølgende kalenderår på baggrund af opsparingen og den gældende udbetalingsrente.

Ved fastsættelsen af livspension anvendes endvidere de til enhver tid anmeldte forudsætninger om levetider.

Har den forsikrede tilknyttet udbetalingsssikring, kan den beregnede ydelse ikke falde under det sikrede niveau for udbetaling, se nærmere under Særlige pensionsvilkår for investering, Udbetalingsssikring i PFA Investeringer.

Individuel KundeKapital udbetales på samme måde som den ydelse, den er knyttet til, se nærmere under Særlige pensionsvilkår for Investering, Udbetaling af Individuel KundeKapital ved pensionering.

1.16 Udbetaling til ægtefælle eller samlever samt sikring af efterladte

Hvis forsikrede i forbindelse med løbende udbetalinger til sig selv, har tilknyttet udbetaling til ægtefælle eller samlever til sin livspension, udbetales denne forsikring til den person, der er anført i pensionsbeviset med CPR-nummer. Den del af opsparingen, der anvendes til denne forsikring, bortfalder ved den pågældende persons dødsfald, uanset om forsikrede er i live eller ej.

Hvis forsikrede i forbindelse med løbende udbetalinger til sig selv, har tilknyttet sikring af efterladte til sin livspension, udbetales denne forsikring til den begunstigede, se nærmere under Særlige pensionsvilkår for PFA Liv.

Disse ydelser fastsættes efter tilsvarende principper som for løbende udbetalinger til forsikrede selv.

1.17 Omkostninger

PFA Pension fastsætter for et år ad gangen strukturen for og størrelsen af priser for service og rådgivning, der fremgår af en prisliste fra PFA Pension. PFA Pension kan årligt uden varsel ændre strukturen for og størrelsen af priser for service og rådgivning. PFA Pension giver forsikringstageren besked om sådanne årlige ændringer.

Endvidere har PFA Pension ret til at ændre strukturen for og størrelsen af priser for service og rådgivning i løbet af året. I denne situation varsler PFA Pension forsikringstageren med 30 dages varsel til udgangen af en kalendermåned, hvis der er tale om forhøjelse af priser.

Ud over de priser for service og rådgivning, der fremgår af PFA Pensions nævnte prisliste, kan der være omkostninger forbundet med andre serviceydelser fra PFA Pension. PFA Pension fastsætter løbende sådanne omkostninger, og PFA Pension kan løbende ændre disse uden varsel.

PFA Pension fastsætter løbende omkostninger, der er knyttet til investering af opsparing, og PFA Pension kan løbende ændre disse uden varsel. Nogle af disse omkostninger kan fremgå af den nævnte prisliste fra PFA Pension.

PFA Pension fastsætter løbende omkostninger, der er knyttet til basiskapitalen, og PFA Pension kan løbende ændre disse uden varsel.

Priser for service og rådgivning samt andre omkostninger følger det tekniske grundlag, som PFA Pension til enhver tid har udformet. En del af det samlede tekniske grundlag vil til enhver tid være anmeldt til Finanstilsynet. PFA Pension kan uden varsel foretage ændringer i det samlede tekniske grundlag.

Priser for service og rådgivning samt andre omkostninger kan blive fratrukket i indbetalinger, opsparing og Individuel KundeKapital, afkast af opsparing og Individuel KundeKapital, eller udbetalinger.

1.18 Skatter og afgifter

De skatter og afgifter, som PFA Pension skal opkræve og afregne, trækker PFA Pension så vidt muligt i indbetalinger, opsparing og Individuel KundeKapital, afkast af opsparing og Individuel KundeKapital, eller udbetalinger.

1.19 Disposition over pensionsordningen

Den forsikredes pensionsordning kan ikke afhændes, belånes, pantsættes eller på anden måde gøres til genstand for omsætning.

Forsikringsaftalelovens bestemmelser om livsforsikrings omsættelighed finder ikke anvendelse på den forsikredes pensionsordning. Pensionsoversigten eller pensionsbeviset er ikke et værdipapir, og tredjemands ihændehavelse af pensionsoversigten eller pensionsbeviset giver ikke rettigheder mod PFA Pension.

1.20 Klage over PFA Pensions afgørelser

Hvis den forsikrede bliver uenig med PFA Pension om afgørelser vedrørende pensionsordningen, beder PFA Pension om, at den forsikrede kontakter PFA Pensions klageafdeling først. Opnår den forsikrede ikke et tilfredsstillende resultat, kan den forsikrede klage over PFA Pensions afgørelse til Ankenævnet for Forsikring. Klagen skal indsendes på et særligt skema, som den forsikrede kan få hos PFA Pension, Ankenævnets sekretariat eller Forbrugerrådet.

1.21 Forældelse

Den forsikredes krav på udbetalinger fra pensionsordningen forældes i medfør af reglerne i lovgivningen om forældelse.

1.22 Danske lovregler gælder for pensionsordningen

Reglerne i den danske lovgivning gælder for den forsikredes pensionsordning.

1.23 Ændring af disse pensionsvilkår for PFA Plus

PFA Pension kan ændre disse pensionsvilkår for PFA Plus med 30 dages varsel til udgangen af en kalendermåned. PFA Pension varsler forsikringstageren og meddeler herefter de berørte forsikrede om ændringen.

PFA Pension forbeholder sig i øvrigt ret til at ændre hele eller dele af disse pensionsvilkår for PFA Plus med øjeblikkelig virkning, hvis PFA Pension skønner, at det er nødvendigt som følge af ny eller ændret lovgivning eller som følge af forhold, som PFA Pension ikke har indflydelse på.

En ændring af disse pensionsvilkår for PFA Plus indebærer en tilsvarende ændring af pensionsoversigt og pensionsbevis - se punktet "Pensionsoversigt og pensionsbevis" ovenfor.

1.24 Den forsikredes opsigelse af en frivillig forsikringsdækning

Den forsikrede kan opsiges en frivillig forsikringsdækning eller en frivillig forhøjelse af en dækning med 30 dages varsel til udgangen af en kalendermåned.

1.25 Ophævelse af pensionsordningen

1.25.1 Den forsikredes ophævelse af pensionsordningen

Som udgangspunkt kan den forsikrede ikke ophæve pensionsordningen og få værdien af opsparingen udbetalt. Hvis den forsikrede ikke længere er ansat hos arbejdsgiveren, kan den forsikrede ophæve pensionsordningen og få værdien af opsparingen udbetalt med de fradrag, der er nævnt nedenfor, hvis den forsikrede tager

varigt ophold i udlandet uden tilknytning til en dansk virksomhed, eller hvis den forsikrede er udenlandsk statsborger og bosætter sig i sit hjemland. Den forsikrede skal kunne fremvise den fornødne dokumentation.

Værdien af opsparingen beregnes efter de til enhver tid gældende regler, som PFA Pension har anmeldt til Finanstilsynet.

I værdien af opsparingen fratrækkes PFA Pensions til enhver tid gældende omkostning for service ved ophævelse og den afgift til staten, der er fastsat i lovgivningen.

Ved ophævelsen bortfalder pensionsordningen, og alle forsikringer ophører straks. Efter ophævelsen dækker de forsikringer, der indgik i pensionsordningen, ikke længere, hverken for forsikringsbegivenheder, der var indtrådt før ophævelsen, eller for forsikringsbegivenheder, der indtræder samtidig med eller efter ophævelsen.

Hvis den forsikrede vil ophæve en pensionsordning med opsparing til livspension, kan PFA Pension kræve, at ophævelsen kun kan ske, hvis PFA Pension først får oplysninger om den forsikredes helbredsstand, som er tilfredsstillende for PFA Pension.

1.25.2 PFA Pensions ophævelse af en indbetalingsfri pensionsordning med ingen eller lille værdi

Når en indbetalingsfri pensionsordning ikke længere har nogen værdi ved ophævelse af pensionsordningen, vil den blive ophævet uden udbetaling af beløb.

PFA Pension forbeholder sig ret til at tvangsophæve pensionsordninger, hvis værdi ved ophævelse kommer under et vist niveau, som fremgår af det til enhver tid gældende tekniske grundlag, som PFA Pension har anmeldt til Finanstilsynet.

1.26 PFA Pensions eller forsikringstagerens opsigelse af pensionsordningen

PFA Pension eller forsikringstageren kan opsig den forsikredes pensionsordning med tre måneders varsel til udgangen af en kalendermåned. Den forsikredes pensionsordning vil herefter blive ændret til indbetalingsfri pensionsordning uden forsikringsdækninger på tilsvarende måde, som nævnt ovenfor i det 5. og 6. afsnit af punktet "Manglende løbende indbetalinger". En indbetalingsfri pensionsordning vil blive etableret med en livsforsikring med den minimumsdækning ved død, som PFA Pension til enhver tid har anmeldt til Finanstilsynet. Den forsikrede kan ikke fravælge en sådan livsforsikring. Hvis en indbetalingsfri pensionsordning kun indeholder opsparing til livspension, vil livsforsikringen med minimumsdækningen ved død dog ikke blive etableret på den indbetalingsfri pensionsordning.

PFA Pension eller forsikringstageren kan opsig en del af den forsikredes pensionsordning med tre måneders varsel til udgangen af en kalendermåned. Efter opsigelsen vil de opsagte dele af pensionsordningen bortfalde, mens den resterende del af pensionsordningen så vidt muligt vil fortsætte med uændrede regler. Der er dog særlige regler i hovedafsnittet "Særlige pensionsvilkår for investering".

PFA Pensions eller forsikringstagerens opsigelse påvirker ikke en løbende udbetaling fra en forsikring, der er i gang, når opsigelsen sker.

1.27 Ophør af gruppepensionsordningen eller gruppeforsikringer

Hvis gruppepensionsordningen ophører – uanset årsagen her til – vil den forsikredes pensionsordning blive ændret til indbetalingsfri pensionsordning uden forsikringer med virkning fra det tidspunkt, hvor gruppepensionsordningen ophører på tilsvarende måde, som nævnt ovenfor i det 5. og 6. afsnit af punktet "Manglende løbende indbetalinger".

Hvis en gruppeforsikring under gruppepensionsordningen ophører – uanset årsagen her til – vil den forsikredes forsikringer under gruppeforsikringen ophøre med virkning fra det tidspunkt, hvor gruppeforsikringen ophører.

1.28 Forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme

Den forsikrede må ikke foretage hvidvask eller finansiering af terrorisme med sin pensionsordning i PFA Pension. For at PFA Pension kan leve op til lov om forebyggende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme, skal den forsikrede og de begunstigede opfylde PFA Pensions kundekendingsprocedurer tilfredsstillende, herunder skal identitetsoplysninger bekræftes ved pålidelig og uafhængig kilde.

PFA Pension kan til enhver tid underlægge forsikredes pensionsordning passende foranstaltninger mod hvidvask og finansiering af terrorisme, hvis kundekendingsprocedurerne ikke kan opfyldes tilfredsstillende. PFA Pension fastsætter de passende foranstaltninger for pensionsordningen, herunder at der ikke kan ske udbetaling af opsparing eller at den forsikredes rådighed over opsparing kan begrænses, indtil kundekendingsprocedurerne er opfyldt tilfredsstillende af forsikrede og de begunstigede. PFA Pension kan afbryde eller afvikle pensionsordningen og eventuelt underrette Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, hvis forsikredes manglende opfyldelse af kundekendingsprocedurer medfører, at der er mere end en begrænset risiko for hvidvask eller finansiering af terrorisme.

PFA Pension er berettiget til at undersøge, notere og opbevare personoplysninger om forsikrede, med henblik på at fastslå, om der er mistanke eller rimelig grund til at formode, at forsikredes pensionsordning har eller har haft tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme. PFA Pension indhenter personoplysninger om forsikrede i forbindelse med kundekendingsprocedurer og som følge af undersøgelse, notering og overvågning af pensionsordningen. PFA Pension kan opbevare disse personoplysninger i mindst 5 år efter forsikredes pensionsordning er ophørt i PFA Pension.

PFA Pension kan omgående underrette Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet, samt undlade at gennemføre en transaktion fra pensionsordningen, hvis PFA Pension er vidende om, har mistanke om eller har rimelig grund til at formode, at forsikrede har eller har haft tilknytning til hvidvask eller finansiering af terrorisme.

2 Særlige pensionsvilkår for investering

2.1 Opsparing og KundeKapital

I dette hovedafsnit "Særlige pensionsvilkår for investering" er der regler om investering af den forsikredes opsparing i PFA Plus. Dog gælder punktet "KundeKapital" for den forsikredes eventuelle Individuelle KundeKapital, der er knyttet til den forsikredes opsparing. Punktet "KundeKapital" gælder ikke for investering af den forsikredes opsparing, og de forudgående punkter gælder ikke for den forsikredes Individuelle KundeKapital. Punktet "Tab, som PFA Pension ikke er ansvarlig for" gælder både for den forsikredes opsparing og Individuelle KundeKapital.

Forsikringstageren kan have fastsat begrænsninger for forsikredes valgmuligheder i forhold til det beskrevet i dette hovedafsnit "Særlige pensionsvilkår for investering".

2.2 Investering af opsparing

2.2.1 Investeringskoncepter

Der er de følgende investeringskoncepter for opsparingen i PFA Plus:

- a. PFA Investerer – hvor den forsikrede overlader investeringsvalget til PFA Pension, men den forsikrede kan eventuelt vælge mellem forskellige investeringsprofiler med forskellige risikoniveauer
- b. PFA Valgfri – hvor den forsikrede overlader investeringsvalget til PFA Pension, men den forsikrede kan vælge risikoniveau
- c. Du Investerer – hvor den forsikrede selv foretager investeringsvalget mellem forskellige fonde.

Hvis den forsikrede har mulighed for at vælge mellem to eller tre af investeringskoncepterne, kan den forsikrede ikke have PFA Investerer og PFA Valgfri samtidigt, men den forsikrede kan have PFA Investerer og Du Investerer samtidigt, og den forsikrede kan have PFA Valgfri og Du Investerer samtidigt. Hvis den forsikrede har mulighed for på denne måde at have to investeringskoncepter samtidigt, kan den forsikrede fordele sine indbetalinger mellem investeringskoncepterne og vælge om mellem disse.

Valg og omvalg foretages elektronisk via mitpfa.dk på den måde, som PFA Pension til enhver tid foreskriver. De valg, den forsikrede foretager, er bindende.

Det fremgår af den forsikredes pensionsbevis, hvilke investeringskoncepter den forsikrede er omfattet af.

2.2.2 Ændring mellem investeringskoncepter

Den forsikrede kan se den til enhver tid gældende pris for valg og omvalg på mitpfa.dk.

Hvis den forsikrede har opsparingen placeret i to investeringskoncepter, kan der ske overførsel mellem investeringskoncepterne, medmindre forsikringstageren har fastsat begrænsninger herfor.

2.2.3 Afkast og værdi af opsparing

PFA Pension ejer aktiverne, som opsparingen er placeret i. Opsparingen tilskrives afkast på grundlag af udviklingen i de underliggen-

de fonde. Afkastet kan være positivt eller negativt, og den forsikrede bærer således den fulde investeringsrisiko. Risikoen i PFA Investerer afhænger af den valgte investeringsprofil. Risikoen i PFA Valgfri afhænger af det tilsigtede risikoniveau.

Den forsikrede kan følge værdien af opsparingen på mitpfa.dk.

2.3 PFA Investerer

2.3.1 Generelt om PFA Investerer

PFA Investerer er en livscyklus-opsparing, hvor PFA Pension forestår investeringen for den forsikrede.

Den forsikredes pensionsordning tilknyttes som udgangspunkt én investeringsprofil i PFA Investerer. I PFA Plus er disse for tiden henholdsvis investeringsprofil A, B, C og D. Disse investeringsprofiler afspejler stigende risiko og højere forventninger til afkast, hvor investeringsprofil A har den laveste risiko og de laveste forventninger til afkast.

Forsikringstageren kan have fastsat begrænsninger for den forsikredes valg af investeringsprofiler.

I alle investeringsprofiler sker der en omlægning til mindre risikofyldte investeringer, jo nærmere den forsikrede kommer på den ønskede udbetalingsstart. PFA Pension omlægger investeringsprofilen for indbetalinger og opsparingen ud fra den forsikredes ønskede udbetalingsstart, der fremgår af pensionsbeviset.

Hvis den ønskede udbetalingsstart ændres, vil investeringssammensætningen blive ændret.

2.3.2 Fonde og varighedsfonde

2.3.2.1 Fonde i PFA Investerer

I PFA Investerer er der de følgende typer af fonde:

- a. En Høj risiko fond, der indeholder aktiver med høj risiko.
- b. En Lav risiko fond, der indeholder aktiver med lav risiko.

PFA Pension vil i disse to fonde foretage investeringer i de typer af aktiver, som PFA Pension til enhver tid finder hensigtsmæssige. I hver af de to fonde kan investeringerne være sammensat af forskellige typer af aktiver. I hver af de to fonde kan der blandt andet være investeret i børsnoterede aktier, aktie- og renterelaterede finansielle instrumenter, noterede investeringer, ejendomsinvesteringer, forskellige obligationstyper og obligationsbaserede finansielle instrumenter med forskellig risiko og varighed.

2.3.2.2 Varighedsfonde for opsparing med udbetalings sikring i PFA Investerer

Hvis der er knyttet udbetalings sikring til opsparing i investeringsprofil A eller B i PFA Investerer, vil en del af opsparingen, der er omfattet af udbetalings sikringen, blive placeret i varighedsfonde med forskellig varighed og følsomhed over for rente.

PFA PENSIONS BOOKINGPORTAL

1. Tilmelding

TDC-koncernen tilmelder sig PFA Pensions internetbaserede Bookingportal, som en del af samarbejdsaftalen.

2. Indhold og adgang

PFA Pension stiller Bookingportalen til rådighed for de omfattede virksomheder i TDC-koncernen. PFA Pension sender et link til virksomheden med adgang til Bookingportalen, hvorefter virksomheden publicerer linket på sit intranet. Medarbejderne kan via Bookingportalen:

- bestille en rådgivningssamtale med en rådgiver
- bede om en opringning fra en rådgiver
- tilmelde sig eventuelle informationsmøder

PFA Pension udformer det præcise indhold af funktioner, informationer og skærbilleder på Bookingportalen. PFA Pension kan til enhver tid uden varsel foretage ændringer, herunder foretage udbygning med nye funktioner eller nedlægge bestående.

Virksomheden kan få adgang til oplysninger på Bookingportalen ved at anvende et password, som PFA Pension udleverer.

I PFA Pension vil de rådgivere, som er fast tilknyttet virksomheden få udleveret et password til Bookingportalen, således at de kan holde sig ajour med de indtastede data.

3. IT-mæssige forhold og omkostninger

Virksomheden skal gøre det fremsendte link til Bookingportalen tilgængeligt for sine medarbejdere. Virksomheden afholder alle omkostninger i forbindelse med at linket gøres tilgængeligt for medarbejderne på intranettet.

PFA Pension er ansvarlig for driften af Bookingportalen og afholder alle omkostninger i forbindelse hermed.

De indtastede oplysninger på Bookingportalen krypteres. Følsomme data (CPR-nummer, medarbejdersnummer og password) krypteres i databasen. Desuden er kommunikationen mellem web-serveren og brugerens browser krypteret med SSL (Secure Sockets Layer). De indtastede oplysninger bliver lagret på en server hos Front-Data Danmark A/S, Søndervangs Alle 20, 8260 Viby J. Disse er anmeldt som databehandler for PFA Pension.

4. Rettigheder til informationerne

PFA Pension har alle rettigheder til Bookingportalen. Dette gælder også for informationer på Bookingportalen samt udformning af skærbilleder.

5. Ansvarsfraskrivelse

PFA Pension fraskriver sig ansvaret for enhver form for følger af teknisk nedbrud eller andre forhold, som bevirker, at PFA Pension lukker for adgangen til Bookingportalen. PFA Pension fraskriver sig ansvaret for enhver form for følger af teknisk nedbrud eller andre forhold, som opstår i forbindelse med, at linket til Bookingportalen gøres tilgængeligt, ændres eller fjernes fra virksomhedens intranet.